

SVEIO KONTROLL- OG KVALITETSUTVAL

MØTEINNKLALLING

Dato: **måndag 14. september 2020**

Tid: **kl. 18.00**

Sted: Sveio kommunehus, **kommunestyresalen**

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50, som SMS til mobiltlf. 959 86 979, eller på e-post: *post@kontrollutvalgene.no*

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gi melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vert innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sendt internt. Sakskartet elles vil bli lagt ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no.

Rogaland Revisjon IKS er invitert til å presentere selskapet fra kl. 18.00 til 18.30

Saksliste:

19/20 Godkjenning av protokoll fra møtet 14.06.20

20/20 Orientering fra administrasjonen – kommunalsjef helse og omsorg

21/20 Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt reglement – 2. gongs handsaming

22/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - Sveio kommune

23/20 Plan for eigarskapskontroll 2020-2024 – Sveio kommune

24/20 Val av revisjon fra 01.07.21 – konkurransbasert eller interkommunalt samarbeid

25/20 Budsjett 2021 - kontrollarbeidet i kommunen – utvalet sitt framlegg

26/20 Revisor si eigenerklæring for 2020

27/20 Referat- og orienteringssaker 14.09.20

Eventuelt

Sveio/Aksdal, 07.09.20

Ole Ørjan Hov
leiar (sign.)

Toril Hallsjø
dagleg leiar/utvalssekretær

Kopi: Ordførar	(møte- og talerett)
Revisor	(møte- og talerett)
Rådmann	(invitert/kalla inn)
Varamedlemmer	(til orientering) og presse/publikum

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalet	22.06.20	19/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 22.06.20

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Protokoll fra møtet i Sveio kontrol- og kvalitetsutval 22.06.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Vedlegg: Protokoll fra møtet 22.06.20

Saksorientering:

Utkast til protokoll fra kontrollutvalet sitt møte den 22.06.20 følgjer vedlagt.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje kommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø
Dagleg leiar/utvalssekreterær

SVEIO KONTROLL- OG KVALITETSUTVAL

PROTOKOLL

Måndag **22. juni 2020** blei det halde møte i Sveio kontroll- og kvalitetsutval under leiing av utvalsleiar Ole Ørjan Hov.

MØTESTAD: Kommunestyresalen, Sveio kommunehus

MØTESTART/ -SLUTT: kl.18.00 – kl. 20.55

MØTANDE MEDLEMMER: Ole Ørjan Hov (MDG), Arne Valen (Sp), Solfrid Aasen (Sp), Gustav Eidsvåg (Frp) og Marit Elise Lier (Ap)

FORFALL: Ingen

FRÅ SEKRETARIATET MØTTE: Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

FRÅ REVISJONEN DELTOK: Forvaltningsrevisor Kjersti Gjuvsland, Deloitte AS Bergen via Teams i sak 16 /20

FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE: Rådmannen Jostein Førre
Kommunalsjef skule, barnehage og kultur
Solfrid Lier Habbestad i sak 15/20

MERKNADER TIL INNKALLING: Ingen

MERKNADER TIL SAKSLISTE: Utvalsleiar tok opp sak som er tatt inn under sak 13/20

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 13/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 04.05.20

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll fra møtet i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 04.05.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Utvalet hadde ingen merknader protokollen, men det blei ytra ønskje om ikkje å nytte digitale møte, då det ikkje var optimalt når medlem mista kontakten under møtet.

Utvaleiar viste til sak 11/20 om reglement for utvalet i sist møte og kommunestyrevedtak 15.05.20 kor rådmannen sitt alternative framlegg blei vedtatt. Det er lagt opp til ny handsaming saman med dei andre reglementa. Kommentarane var knytte til pkt. 3 om utvalet og pkt. 5-4 om eigarskapskontroll. Utvalet ønskte saka lagt fram på nytt til neste møte.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Protokoll frå møtet i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 04.05.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Utvalet ønsker sak om kontroll- og kvalitetsutvalet sitt reglement til ny handsaming i møte i september.

SAK 14/20 ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN - RÅDMANNEN

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tek rådmann Jostein Førre si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområd til orientering.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Rådmann Jostein Førre viste korleis kommunen er organisert (leiargruppe, stab/støtte og einingar), visjon og verdiar («vilja til vekst og ein god stad å vera og leva»), talet på tilsette og årsverk (491/396). Auka skyldast at avlastarar no vert tatt med. Han var ikkje nøgd med at sjukefråvær i 2019 blei 8,4 % i snitt. Dette jobbe dei med for å få ned.

Han orienterte om den økonomiske stoda, demografi (lågare fødselstal og fleire eldre), økonomiske utfordringane med høgt utgifts- og investeringsnivå. Vidare kom han inn på kommunen si beredskap, der dei har planverk, øver jamleg og har godt samarbeid på Haugalandet. Etter tilsyn frå fylkesmannen i 2019 jobbast det med ny ROS-analyse. Han viste også til kommunen si handtering av korona-pandemi i vår og avslutta orienteringa med seie litt om kommunen sine styringsdokument (kommuneplan - areal- og samfunnsdel, handlingsplaner og budsjett). Utvalet kom med spørsmål underveis, mellom anna om Askøysaka og prøvetaking av drikkevatn. Utvalsleiar takka for orienteringa.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tek rådmann Jostein Førre si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområd til orientering.

SAK 15/20 ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – KOMMUNALSJEF SKULE, BARNEHAGE OG KULTUR

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tek kommunalsjef skule, barnehage og kultur Solfrid Lier Habbestad si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområd til orientering.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Kommunalsjef Solfrid Lier Habbestad viste organisasjonskart over einingane. Sveio har no 835 elevar i 5 skular og 73 årsverk, 363 førskuleborn i 3 barnehagar og 7 kultureiningar. Samla budsjett er på rundt 124 mill. kr, og budsjettet har vore i balanse stort sett kvar einaste år. Ho peika på utfordringar til skyssordninga, born og elevar plassert i andre kommunar og spesialundervisning som oppstår i løpet av året. Deira oppdrag er å skape det trygt og godt for borna og god læring. Ho viste til siste foreldreundersøkinga i barnehagane, elevundersøkingane (Sveio har inga «raudskular») og resultata frå dei nasjonale prøvane, som viste svært mange gode resultat. Utvalet hadde her fleire kommentarar.

Innan kultur viste ho dei nye hytteprosjekta: dagsturhytta i Auklandshamn og Flokehyttene ved Ryvarden. Vidare var det mye nytt innan bibliotekverksemda. Det blei jobba med å forberede til eit minneår for Fartein Valen i 2022. Tilbakemeldingane var at heimeskule hadde fungert greitt under koronatida. Det var gjeve tilbod til samfunnskritiske og sårbare born på skulen. Skyss var blitt ordna gjennom fleire organiseringar.

Ho trakk fram følgjande utfordringar framover: ny læreplan til hausten, det høge sjukefråværet i barnehagane, det låge fødselstalet, høgt trong for breiare tilbod i kulturskulen og meir ekstern støtte til kulturtiltak. Utvalet kom med spørsmål underveis, mellom anna om sjukefråværet. Kommunalsjefen opplyste at ho går av som pensjonist i haust og at ny kommunalsjef vil tiltre i november. Utvalsleiar takka for orienteringa.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tek kommunalsjef skule, barnehage og kultur Solfrid Lier Habbestad si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområd til orientering.

SAK 16 /20 ARBEIDET MED FORVALTINGSREVISJON OG EIGARSKAPS-KONTROLL 2020-2024 – RISIKO- OG VESENTLEGVURDERINGER OG PRIORITERING AV PROSJEKT

Sekretariatet si innstilling:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval prioriterer følgjande forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024:

1.
2.
3. osb.

og følgjande uprioriterte prosjekt:

-
- osb.

Revisor vil innarbeide utvalet sine prioriteringar i Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalet i neste møte i september.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Forvaltningsrevisor Gjuvsland deltok på storskjerm via Microsoft Teams. Ho viste dei risiko- og vesentlegvurderingane som var presentert i analysen. Utvalsmedlemma blei bede å komme

med sine tre område som dei ville sette høgast, gjerne med ei grunngjeving. På bakgrunn av desse innspela blei utvalet samde om sine prioriterte prosjekt. I tillegg blei dei samd i å setje dei andre fem områda som uprioriterte.

Utvalet drøfta så område/selskap for eigarskapskontroll. Etter utvala sine innspel kom utvalet fram til ei prioriteringsliste med 4 selskap.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval prioriterer følgjande forvaltningsrevisjonsprosjekt i perioden 2020 – 2024:

1. *Tilpassa opplæring og spesialundervisning*
2. *Bemanning og sjukefråvær*
3. *Leverandør- og kontraktsoppfølging*

og følgjande uprioriterte prosjekt:

- *Planarbeid*
- *Pleie og omsorg*
- *Skulefritidsordninga*
- *NAV/sosiale tenester*
- *Habilitering*

Sveio kontroll- og kvalitetsutval prioriterer følgjande eigarskapskontroll i perioden 2020 – 2024:

1. *Sveio Golfpark AS*
2. *Krisesenter Vest IKS*
3. *Haugaland Brann og redning IKS*
4. *Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk (SIM) IKS.*

Revisor innarbeider utvalet sine prioriteringar i Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalet i neste møte i september.

SAK 17/20 KOMMANDE ANBODSPROSSESS – VAL AV REVISOR FRÅ 01.07.21

Sekretariatet si innstilling:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tar sak om kommande anbodsprosess om levering av revisjonstenester til Sveio kommune frå 01.07.21 til orientering.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Utdalssekretær/dagleg leiar innleia. Utvalet drøfta saka. Då utvalet følte trøng for meir kunnskap om kjøp og leveranse av revisjonstenester, ønskte utvalet at sekretariatet laga ei sak med for og imot konkurranseutsett revisjon og med vurdering opp mot alternativet til å gå inn i eit interkommunalt samarbeid. Utvalet bad sekretariatet undersøke om Rogaland Revisjon IKS kunne gje ein presentasjon av selskapet i neste møte.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tar sak om kommande anbodsprosess om levering av revisjonstjenester til Sveio kommune fra 01.07.21 til orientering.

Sveio kontroll- og kvalitetsutval ber sekretariatet om å lage eit saksframlegg knytte til val av revisjonsordning til neste møte i september, og om mogeleg invitere Rogaland Revisjon IKS til å presentere seg.

SAK 18/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 22.06.20

18. Statusoversikt juni 2020
19. Protokoll- representantskapsmøtet 15.05.20 – Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS
20. Partsrev- Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) – felles forvaltningsrevisjon
21. Medlemsinformasjon mai 2020 – Forum for kontroll og tilsyn (FKT)

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sekretær orienterte. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 22.06.20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tar referatsakene nr 18 – 21 til orientering.

EVENTUELTT

Ingen saker var meldt eller tatt opp.

Neste møte

Etter vedtatt møteplan er neste møtedato mandag **14. september 2020**.

Saker: orientering frå kommunalsjef helse og omsorg, reglementet for utvalet (2. gang), plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020-2024, revisor si eigenerklæring for 2020, framlegg til budsjett til kommunen sitt kontrollarbeid for 2021 og revisjonsordninga - konkurransebasert eller interkommunalt samarbeid.

Sveio/Aksdal, 22. juni 2020

Ole Ørjan Hov
kontroll- og kvalitetsutvalsleiar

Toril Hallsjø
utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	20/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – KOMMUNALSJEF HELSE OG OMSORG

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tek kommunalsjef helse og omsorg Ingunn Toft si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Bakgrunn:

Kontroll- og kvalitetsutvalet vedtok i møtet 10.02.20, sak 2/20 ein plan for orientering om støtte- og resultateiningane i kommunen i løpet av 2020. Vedtaket var følgjande:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval vedtek følgjande plan for orientering om resultatområda og stabfunksjonane:

- Møtet 04.05.20** *Rådmann Jostein Førre (utsett til 22.06.20)*
- Møtet 22.06.20** *Kommunalsjef helse og omsorg Ingunn Toft (utsett til 14.09.20)*
- Møtet 14.09.20** *Kommunalsjef skule, bhg og kultur Solfrid Lier Habbestad (22.06.20)*
- Møtet 16.11.20** *Kommunalsjef teknisk Kenneth Tollefsen*
- 1. møte 2021** *Hovudtillitsvald (HTV) og hovudverneombod (HVO)*
- 2. møte 2021** *Personalsjef Monica Hovda Madsen*
- 3. møte 2021** *Rektor v/Sveio barne- og ungdomsskule (om mogeleg besøk)*

Tidsramma vert sett til 30-40 min. inklusiv spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringane er tenkt å gjere kontrollutvalet betre kjend med drifta av kommunen og dei utfordringar admininistrasjonen står over for.

Planen blei oversendt rådmannen 14.02.20. Det framgikk i brevet at tidspunktene kunne endrast/byttast for dei invitere. Det er til no ikkje kome framlegg om endringar og det vert opp til rådmannen å bestemme kven han tar med seg til møta eller om dei møter som representant for rådmannen.

Etter samtale xxxx i dag med kommunalsjef Toft, vil ho stille på møtet for å orientere om sitt arbeids- og ansvarsområde.

Sekretariatet vil gjere framlegg (kun rettleiande) at det vert orientert om følgjande tema:

Tenesteområda og tenestetilbod

- Korleis tenesteområda er organisert
- Kva tenester som ligg til tenesteområda

Talet tilsette på tenesteområda

- Fordeling på dei ulike tenestene
- Rekruttering av medarbeidarar
- Eventuelle utfordringar når det gjeld rekruttering

Budsjett og rekneskap

- Rammer
- Resultat

Tankar om framtida

- Utfordringar
- Planar

Det er fastsett tidsramme med 30-40 minutt inklusiv spørsmål, men det er mogleg for utvalet å utvide denne, dersom det er ønskeleg. Til dette møtet er det mange saker, så det kan vere greitt å halde tidsramma.

Det er også greitt, dersom nokon av utvalsmedlemmene skulle ha innspel eller spesielle ønskjer om emne og spørsmål, om dei varslar om det via sekretariatet i forkant av orienteringa.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekreterær

SAKSGANG		
Utvale	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	02.11.20	
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	21/20
Kommunestyret	15.06.20	62/20
Kontroll- og kvalitetsutvalet	04.05.20	11/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

KONTROLL- OG KVALITETSUTVALET SITT REGLEMENT – 2. GONGSHANDSAMING

Sekretariatet si innstilling:

Sveio kommunestyre vedtek å oppdatere reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval i samsvar med vedlagt reglement, justert august 2020.

Vedlegg: Justert framlegg til nytt reglement for Sveio kontroll- og kvalitetsutval aug. 2020

Saksorientering

Bakgrunn

Reglement for kontrollutvalet blei første gong vedteken av Sveio kommunestyre 30.01.12, sak 2/12. Reglementet blei så endra 03.11.14, sak 72/14. Kommunelova blei revidert i 2018 og reglementet blei på nytt lagt fram for kontrollutvalet og kommunestyret for ny oppdatering våren 2020.

Kontroll- og kvalitetsutvalet handsama reglementet i møtet 04.05.20, sak 11/20 og kom med følgjande innstilling:

Sveio kommunestyre vedtek å oppdatere reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endra i samsvar med vedlagt reglement.

Til kommunestyremøtet 15.06.20 i sak 62/20 hadde rådmannen lagt til sine kommentarer og han hadde komme med alternativ framlegg til vedtak. I møtet presenterte utvalsleiar prosessen rundt arbeidet med å oppdatere reglementet.

Han støtta rådmannen sitt alternativ til vedtak og fremma rådmannen sitt framlegg til vedtak. Ved votering blei utvalet sitt framlegg sett opp mot utvalsleiar sitt. Resultatet blei samråystes i favør av sistnemnde.

Kommunestyret vedtok då samråystes i møte 15.06.20, sak 62/20 følgjande:

1. *Sveio kommunestyre vedtar å oppdatere reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetstutvalet som følge av ny kommunelov.*
2. *Reglementet blir endra i samsvar med kontoll- og kvalitetsutvalets sitt framlegg, med endringar som skissert i rådmannen si vurdering.*
3. *Reglementet blir lagt fram for godkjenning i fjerde møteserie 2020.*

Justert reglement

Rådmannen skreiv følgjande i saksframlegget:

Rådmannen sine vurderingar:

Rådmannen ønsker å knyta nokon kommentarar til framlegget til revidert reglement for Sveio kontroll- og kvalitetstutvalet. Følgande var ikkje ein del av kontoll- og kvalitetsutvalets sitt saksframlegg i sak KON-11/20, men er lagd til i etterkant av at administrasjonen fekk saka tilsend frå kontoll- og kvalitetstutvalet.

I første avsnitt under pkt. 3 i framlegg til revidert reglement heiter det at «kontoll- og kvalitetstutvalet skal ha **minst 5 medlemmer**» (rådmannen si kursivering). Dette er ei endring, då noverande reglement berre slår fast at det skal vera fem medlemmer. Rådmannen meiner talet på medlemmer må vera konkret fastsett på lik linje med talet på medlemmer i andre folkevalde organ i kommunen. Dette for å sikra føreseielegheit ved val av kontoll- og kvalitetstutvalet.

Under tredje avsnitt under pkt. 3 heiter det at bl.a. at medlem og varamedlem av «folkevald organ med avgjerdsmynde» er utelukka frå val til kontoll- og kvalitetstutvalet. Dette følger av kommuneloven § 23-1, tredje avsnitt, bokstav c. Men her heiter det òg at «medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret (...) er likevel valgbare». Dette er ei viktig presisering som rådmannen meiner bør vera med i sjølve reglementet, for å unngå forvirring.

Første avsnitt under pkt. 5.4 går som følger:

«Kontrollutvalet skal kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyre sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring. I heileigde kommunale selskap har kontrollutvalet rett til å vere til stades i generalforsamling, representantskap og andre eigarorgan. Kontrollutvalet og kommunen sin revisor skal varslast når det skal haldast slike møte.»

Første setning i ovannemnde avsnitt er ny, og er meir eller mindre direkte henta frå § 23-4 i den nye kommuneloven. (I noverande reglement heiter det at «kontrollutvalet skal sjå til at det blir gjennomført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap».)

Rådmannen meiner det er viktig at denne kontrollen blir gjennomført på ein føremålstenleg måte, og at framlegget til tekst / lovteksten gir eit stort tolkingsrom når det kjem til korleis dette i praksis skal gjennomførast. Ein må unngå ei fortolking av dette som tilseier eit behov for saker med vurderingar til kommunestyret i forkant av kvart enkelt møte i eigarorgan. Det er viktig at planen for gjennomføring av eigarskapskontroll gir klare føringerar som er praktiske og føremålstenlege.

Til hausten vil reviderte reglement for politiske utval i Sveio kommune bli lagd fram for behandling. Rådmannen foreslår at rådmannen får høve til å endra reglementet for kontroll- og kvalitetsutvalet i tråd med merknadane over, og at dette blir lagd fram i same sak som dei andre reviderte reglementa.

Sekretariatet sine vurderingar

Sekretariatet støttar rådmannen sine vurderingar når det gjeld pkt 3. Ordet «*minst*» vil då bli tatt ut, og setninga «*Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valbare*» blir lagt til.

Når det gjeld eigarskapskontrollen i pkt 5.4 er det, som nemnd, slik lovteksten er formulert, og sekretariatet ser ikkje grunn til å endre den.

I forarbeida til lova står det at planen skal bygge på ei overordna analyse av kommunens eigarskap ut frå risiko- og vesentelegvurderingar, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll med dei ulike selskapa. Det er difor ikkje noko krav om at kontrollen skal omfatte alle selskap i løpet av planperioden. Kva kontroller som skal gjennomførast, må avgjeraast av den enkelte kommune gjennom planen, som vert vedtatt av kommunestyret sjølv og dei kan delegere til utvalet til gjere endringar i planen.

Sekretariatet vil gjere framlegg for å klargjere dette med at det vert tatt inn at kontrollen vert utført etter vedtatt plan og/eller delegert mynde til utvalet til å endre plan.

Dei nye endringane er markert ved at ordet «*minst*» er stroke over og setninga «*Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valbare*» lagt til. Det same gjelde setninga «*Kontrollen vert utført etter vedtatt plan og/eller delegert mynde til utvalet til å endre plan.*» Ny tekst er farga med rød skrift i vedlagt reglement, justert pr augsust 2020.

Aksdal, 24.08.20

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekretær

Reglement for **Sveio kontroll- og kvalitetsutval**

Vedtatt av Sveio kommunestyre 30.01.12, sak 2/12, endra 03.11.14, sak 72/14 og 02.11.20, sak xx/20

VIRKEOMRÅDE

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommunar og fylkeskommunar (kommunelova) og forskrift om kontrollutval og revisjon, vedteken av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med heimel i kommunelova § 23-2, § 24-2 og § 24-4 gjeld for heile kontrollutvalet si verksemd.

I tillegg gjeld følgjande:

INNLEIING

Kommunestyret har det øvste ansvaret for å kontrollere kommunen si verksemd, og kan krevje ei kvar sak lagt fram for seg til orientering eller avgjerd. Kommunestyret kan gjere om vedtak som er gjort av andre folkevalde organ eller administrasjonen, i same utstrekning som desse sjølve kan gjere om vedtaket, jf. kommunelova § 22-1.

1. KONTROLL- OG KVALITETSUTVALET

Kontroll- og kvalitetsutvalet skal på vegne av kommunestyret stå føre det/den løypande tilsynet kontroll med kommunen si verksemd, under dette sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Kontroll- og kvalitetsutvalet skil seg i stor grad frå andre kommunale styre, råd og utval då utvalet ikkje skal drive politisk verksemd, og heller ikkje skal overprøve politiske prioriteringar gjort av kommunen sine folkevalte organ eller andre kommunale organ, jf. forskriftera § 1.

Kontroll- og kvalitetsutvalet skal framstå som eit kompetent, uavhengig, objektivt og synleg organ med høg integritet.

Kontroll- og kvalitetsutvalet sine medlemmer og varamedlemmer har rett på deltaking på kommunen sin folkevaldopplæring, tilsvarande som for kommunestyremedlemmene.

2. FØREMÅL

Kontroll- og kvalitetsutvalet skal medverka til å sikre at det er allmenn tillit til at kommunen sine oppgåver vert løyste på best mogleg måte og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Utvalet skal bl.a. sjå etter at:

- kommunen sine rekneskaper vert revidert på ein trygg måte,
- det vert ført kontroll med at den økonomiske forvaltninga er i samsvar med lov og vedtak,

- kommunen brukar ressursar til å løyse oppgåver som er i samsvar med kommunestyret sitt vedtak og føresetnad,
- kommunen sin ressursbruk er effektiv når det gjeld dei mål som er sett på området,
- lov og reglar vert etterlevd i den kommunale verksemda,
- kommunen sitt styringsverktøy er hensiktsmessige,
- resultata i tenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyret sin føresetnad.

3 VAL OG SAMANSETTING

Kontroll- og kvalitetsutvalet skal ha **minst** 5 medlemmer. Kommunestyret vel medlemmer og varamedlemmer til utvalet som første sak etter val av formannskap og ordførar/varaordførar i det konstituerande møte. Minst 1 av dei valde medlemane i kontroll- og kvalitetsutvalet skal vere medlem av kommunestyret.

Kommunestyret vel leiar og nestleiar. Utvalsleiar kan ikkje vere medlem av same parti eller tilhøyre same gruppe som ordføraren. Det bør takast omsyn til kontinuitet i utvalet.

Utelukka frå val er ordførar, varaordførar, medlem og varamedlem av formannskap, medlem og varamedlem av folkevald organ med avgjerdsmynne og tilsette i kommunen. **Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valbare.** Utelukka frå val er òg personar som har leiarstilling, eller er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlinga, i et selskap som kommunen har eigarinteresser i eller i eit interkommunalt politisk råd eller eit kommunalt oppgåvefellesskap.

Kommunestyret kan når som helst skifte ut kontroll- og kvalitetsutvalet. Ved utskifting av ein eller fleire medlemmer av utvalet skal alle medlemane veljast på nytt.

4. GENERELL INSTRUKS

Kontroll- og kvalitetsutvalet skal følgje lov og forskrift og - så langt det høver- dei reglar og retningsliner for sakshandsaming, møteorden og møtestyring m.m. som er fastsett i Sveio kommune, jf. reglement for folkevalte organ som kommunestyret, formannskap og faste utval.

4.1 Teieplikt

For medlemane, varamedlemane og sekretariatet for kontroll- og kvalitetsutvalet gjeld dei allmenne reglane om teieplikt i forvalningslova. Kontroll- og kvalitetsutvalet sin medlemmer og **varamedlemmer** skriv under eigen teleplikterklæring.

4.2 Etikk

Utvalet skal ha fokus på kommunen sine etiske retningslinjer og skal i sitt arbeid bidra til å ivareta og styrke innbyggjarane sin tillit til den kommunale verksemd.

Medlemane bør unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stillast spørsmål ved vedkommande sin integritet og dei vert oppmoda til registrere seg i KS sitt styrevvervregister.

5. OPPGÅVER

Kontroll- og kvalitetsutvalet kan i prinsippet ta opp alle forhold ved kommunen si verksemd, så lenge det kan definerast som kontroll og tilsyn. Kontrollutvalet kan hjå kommunen, utan hinder av teieplikt, krevja alle opplysningar, utgreiingar eller alle dokument, og gjera undersøkingar som det finn naudsynt for å gjennomføra oppgåvene.

Ansvoart for å gjennomføra vedtak ligg til rådmannen, jf. kommunelova § 13-1.

Utvalet skal føra kontroll med at vedtak vert sette i verk og etterlevde.

5.1 Internkontroll

Kontroll- og kvalitetsutvalet fører kontroll med at kommunen si verksemd er forsvarleg sikra ved eit forsvarleg internkontrollopplegg, jf. kommunelova kapittel 25, og dersom det vert naudsynt gje innstilling med tilråding om at det må gjerast tiltak.

5.2 Årsrekneskap

Kontrollutvalet skal sjå til at årsrekneskapane til kommunen og kommunale selskap og føretak vert reviderte på ein trygg måte, og halda seg orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalet skal, gjennom sitt tilsyn med revisjonen, skaffa seg naudsynt innsyn i at rekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar.

Kontrollutvalet skal gi uttale til kommunestyret om rekneskapane, med kopi til formannsskapet. Kopien må vere formannskapet i hende tidsnok til at det kan ta omsyn til han før det gir innstilling om årsrekneskapen til kommunestyret.

5.3 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalet skal sjå til at det jamleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av verksemda til kommunen.

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøkje om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål, og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte. Kontrollutvalet skal, innanfor dei rammene som er gjevne av kommunestyret, velje tema og utforme problemstillingar basert på ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si verksemd og verksemda i kommunen sine selskap.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeida ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Som grunnlag for ein slik plan skal det gjennomførast ein overordna analyse av kommunen si verksemd basert på risiko- og vesentlegvurderingar. Planen skal godkjennast av kommunestyret.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

5.4 Eigarskapskontroll

Kontrollutvalet skal kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring. **Kontrollen vert utført etter vedtatt plan og/eller delegert mynde til utvalet til å endre plan.**

I heileigde kommunale selskap har kontrollutvalet rett til å vere til stades i generalforsamling, representantskap og andre eigarorgan. Kontrollutvalet og kommunen sin revisor skal varslast når det skal haldast slike møter.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeide ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll.

Kommunestyret kan fastsetje reglar forkontrollutvalet si kontroll med forvaltinga av kommunen sine interesser i selskap omtalt i kommunelova §23-6 første ledd og kva dokument mv. som skal sendast til kontrollutvalet.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

5.5 Gransking

Kontrollutvalet skal kunne setje i verk gransking av enkeltsaker/forhold. Formålet er å avklare faktiske forhold og analysere årsaker, og under dette om ein eller fleire enkelpersonar har gjort feil eller brote reglar.

Gransking kan iverksetjast på eige initiativ eller dersom ordførar eller minst 3 av kommunestyremedlemmene ber om det.

5.6 Orientering frå rådmannen/kommunedirektøren

Kontrollutvalet kan som ledd i å føre kontroll med kommunen si verksemd be rådmannen/kommunedirektøren orientere om aktuelle saker og tema.

6. MØTE OG SAKSHANDSAMING

Møta i kontrollutvalet haldast for opne dører, jf. kommunelova § 11-5, så framt utvalet ikkje vedtek noko anna. Vedtaket må vere grunna med gyldig lovheimel.

Dørene skal stengjast dersom utvalet skal handsama opplysningar som er underlagt teieplikt, jf. Kommunelova § 11-5.

6.1 Førebuing / møteinkalling / saksliste

Saksliste vert sett opp av leiaren i samråd med sekretariatet. Innkalling med saksliste til møtet skal med høveleg varsel sendast til utvalsmedlemmene og varamedlemmene, ordførar og revisor med rimeleg varsel. Dei to sistnemnde har møte- og talerett i møta til kontrollutvalet.

Rådmannen/kommunedirektøren får alltid tilsendt innkalling med saksliste til orientering, og møte- må møte når han vert kalla inn til møta. Rådmannen eller andre tilsette i kommunen kan bli innkalla til kontrollutvalet for å orientere om ei sak eller gje opplysningar i konkrete tilfelle. Når tilsette i kommune vert kalla inn til møte, skal rådmannen bli orientert om dette på førehand.

Rådmannen kan la seg representera av fullmektig når han finn dette høveleg og kontrollutvalsleiaren elles samtykkjer. Kontrollutvalet kan invitere eksterne personar for å opplyse eller orientere om ei sak.

Møteinkalling og sakskart er offentlege, men saker som skal unnatakas ålmenta etter lov og forskrift, skal gjerast anonyme på sakskartet. Saksdokument som er merka "Ikkje offentleg, jamfør off. lova." vert berre sende ut til dei som skal ha slike dokument for å ta stode i saka.

6.2 Møtestruktur

Utvalet sin leiari er møteleiar. Ved forfall fungerer nestleiar. Har begge forfall, blir særskild møteleiar vald ved fleirtalsval.

Kontrollutvalet kan berre treffe vedtak dersom minst halvparten av medlemmene er til stades under møtet.

Vedtak vert fatta med fleirtal av dei røystene som vert gjevne. Ved likt røystetal i andre saker enn val, vert leiaren si røyst avgjerande.

Utvalet kan treffa vedtak i ei sak som ikkje stod på møtekartet, dersom ikkje møteleiar eller 1/3 av medlemene set seg imot dette.

6.3 Inabilitet for folkevalte

Kommunelova § 11-1 gjeld òg kontroll- og kvalitetsutvalet. Når det blir spørsmål om ein medlem er inhabil, skal ikkje medlemmen vere med å handsama spørsmålet, men gå frå møtet.

Dersom ein medlem veit at han vil vera inhabil, må han melda ifrå om dette på førehand, slik at varamedlem kan verta innkalla.

6.4 Melding frå utvalet

Det skal først møteprotokoll frå møta. Revisor kan forlange utsegnene sine på møta protokollerte. Utskrift av møteprotokollen skal sendast til medlemmene, varamedlemmene, revisor, ordførar og rådmann/kommunedirektør, og dessutan til kommunestyret til orientering.

Protokollen skal godkjennast i neste møte og ~~bør~~ skal vere sendt ut på førehand.

Særutskrifter frå kontrollutvalsmøtet skal sendast til rådmannen/kommunedirektør når det vert gjort vedtak som krev handling frå han/ho eller som kopi når revisjon eller andre er mottakar.

Saker frå kontrollutvalet skal normalt fremjast direkte til kommunestyret for handsaming. I saker der kontrollutvalet har innstillingsrett, har verken rådmann/kommunedirektør eller folkevalde organ høve til å gje innstilling. Innstillingsretten til kontrollutvalet er knytt til saker der kontrollutvalet rapporterer resultata av sitt arbeid. Dette gjeld mellom anna:

- plan for forvaltningsrevisjon,
- plan for eigarskapskontroll,
- rapportar frå gjennomførte forvaltningsrevisjonar,
- rapportar frå gjennomførte eigarskapskontrollar,
- rapportering om saker som ikkje er følgde opp av administrasjonen,

Saker som skal realitetshandsamast av kommunestyret, skal oversendast til ordførar.

6.5 Oppfølging

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunestyret sine vedtak i samband med gjennomførte forvaltningsrevisjonar, blir følgde opp. Kontrollutvalet sitt ansvar for oppfølging er retta mot både administrasjonen og andre folkevalde organ. Kontrollutvalet skal også rapportere til kommunestyret om korleis kommunestyret sine merknadar til forvaltningsrevisjonsrapportar er blitt følgde opp. I tillegg skal det rapporterast om tidlegare saker som etter utvalet si meining ikkje er blitt følgde opp på ein tilfredsstillande måte.

6.6 Fråsegner/uttale

Kontrollutvalet kan gje fråsegn eller uttale seg i saker det får seg førelagt eller i saker dei sjølv vel å handsame. Det er utvalet som organ som skal gje slik fråsegn eller uttale.

6.7 Innsyn og undersøking.

Utvalet skal sjå til at det vert sett i verk undersøking når dette er vedteke av kommunestyret. Utvalet skal sjølv syte for at det vert føreteke undersøking når dei finn det naudsynt.

Kontrollutvalet kan krevje dei opplysningane som er naudsynt for å gjennomføre kontrollar frå interkommunale selskap etter IKS-lova, interkommunale politiske råd, kommunale oppgåvefellesskap, aksjeselskap der ein kommune aleine eller saman med andre kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap direkte eller direkte eigar alle aksjar.

Kontrollutvalet si innsynsrett og rett til å gjere undersøkingar gjeld også overfor andre verksemder som utfører oppgåver på vegne av kommunen. Innsyn og undersøkingar skal imidlertid berre omfatte det som er naudsynt for å undersøke om kontrakt er oppfylt.

Det ligg føre plikt for rådmannen/kommunedirektøren å rapportere eventuelle mistankar om misleghald og monalege avvik til revisjonen, som på si side har plikt til å rapportere dette vidare til kontrollutvalet.

6.8 Rapportering

Kontrollutvalet skal rapportere til kommunestyret resultatet av dei undersøkingar som er gjennomført og resultatet av desse. Dette skal skje ved at uttale til årsrekneskap vert send kommunestyret med kopi til formannskapet, forvalningsrevisjonsrapportar og rapportar om eigarskapskontroll vert lagt fram for kommunestyret saman med innstilling som også inneholder tilrådingar, samt at kontrollutvalet legg fram årsmelding som vert sendt kommunestyret til orientering.

7 ANDRE FORHOLD

7.1 Sekretariatet

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalet har den sekretærhjelpa som utvalet treng. Sekretariatet skal sjå til at dei sakene som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreidde og at vedtaka i utvalet vert sette i verk.

Den som utførar sekretariatfunksjonen for kontrollutvalet er direkte underordna kontrollutvalet og skal følgja dei retningslinene og påleggja som utvalet gjev.

7.2 Bruk av sakkyndig hjelp

Kontroll- og kvalitetsutvalet kan innhente sakkyndig hjelp utover bistand frå sekretariatet og revisjonen når det vert vurdert som naudsynt.

7.3 Budsjett

Kontrollutvalet skal ha eige budsjett som omfattar kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalet skal lage framlegg til budsjett som skal følge formannskapet si innstilling til årsbudsjett til kommunestyret etter kommunelova kapittel 14.

7.4 Møte- og talerett i kommunestyret

Leiaren og nestleiaren har møterett i kommunestyret og talerett når utvalet sine saker blir handsama. Er leiari eller nestleiari hindra frå å møta, kan den utvalet peikar ut, få møte- og talerett i kommunestyret i han/ho sin stad.

7.5 Informasjon

Det er normalt leiari av kontrollutvalet som uttalar seg til pressa og andre, på vegne av kontrollutvalet, om saker som utvalet har til handsaming.

7.6 Val av revisjonsordning

Kommunestyret avgjør sjølv om kommunen skal tilsetje eigne revisorar, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annan revisor. Vedtaket skal gjerast etter innstilling frå kontroll- og kvalitetsutvalet.

7.7 Val av revisor

Dersom kommunestyret vedtek å konkurranseutsette heile eller deler av revisjonen, gjer kommunestyret sjølv val av revisor etter innstilling frå kontroll- og kvalitetsutvalet.

7.8 Val av sekretariatsordning

Kommunestyret vel sjølv sekretariat for kontroll- og kvalitetsutvalet. Vedtaket skal gjerast etter innstilling frå kontroll- og kvalitetsutvalet, jf. kommunelova § 23-7.

8. HØYRING

8.1 Virkeområde og føremål

Kontroll- og kvalitetsutvalet kan holde høyringar innanfor sitt ansvarsområde. Med høyring meiner ein her eit møte i kontrollutvalet der ein mottar munnlege forklaringar frå personar som er bede om å møte for å få nærmare opplyst ei spesiell sak eller eit saksområde.

Formålet med reglementet er å sikre at kontrollutvalet og kommunestyret får den informasjon som dei treng i kontrollsaker, ei god framdrift i høyringa, samstundes som omsynet til dei som blir kalla inn blir teke vare på.

8.2 Førebuing av høyring

Kontrollutvalet kan med vanleg fleirtal vedta at det skal haldast høyring i ei kontrollsak, og kven som skal kallast inn for å møte. Høyringa skal i utgangspunktet være open, men kontrollutvalet kan likevel med vanleg fleirtal vedta at heile eller deler av høyringa skal være lukka. Vedtaket om heilt eller delvis å gjennomføre høyringa for lukka dører må være grunna med gyldig lovheimel.

Kontrollutvalet må klart definere føremålet med høyringa og kva utvalet venter å oppnå. I tillegg bør kontrollutvalet kunne vente å få grunnlag for kva lærdom som kan trekka ut av høyringa kontra bruk av andre verkemiddel.

Før høyringa gjennomfører kontrollutvalet særskilte saksførebuande møte. Kontrollutvalet bør gjennomgå dei problemstillingane som dei ønskjer skal bli opplyste, med sikte på å gjere utspørjinga mest mogeleg effektiv. Utvalet må også ta stilling til kor mykje bakgrunnsinformasjon som det er naudsynt å innhente for å gjennomføre høyringa. Vidare bør det òg bli fastsett ein framdriftsplan for høyringa.

I dei saksførebuande møta fastset kontrollutvalet kven som skal veljast som hovudspørjar under høyringa, jf. pkt. 8.4. Kontrollutvalet kan i tillegg til hovudspørjar også velje fleire utspørjarar blant utvalet sine medlemmer. Valet av hovudutspørjarar bør skje ut frå omsynet til å få saka breitt opplyst.

8.3 Den innkalla si stilling

Rådmannen/kommunedirektøren har møteplikt ved innkalling til høyring. Andre tilsette i kommunen kan innkallast direkte for å møte til høyring. Rådmannen skal i slike tilfelle alltid varslast, og skal ha høve til å vere til stades. Spørsmål skal stillast direkte til den som er innkalla, men rådmannen skal gis høve til å supplere forklaringa om han/ho meiner det er ønskeleg.

Eksterne aktørar kan inviterast til å møte til høyring for å gje opplysningar.

Den som blir kalla inn eller invitert til å møte til høyring, skal varslast i så god tid som mogleg. Innkallinga skal angi den eller dei saker som kontrollutvalet ønskjer forklaring om. Kopi av dette reglementet skal leggast ved. Det skal vidare opplysast om høyringa skal være open, og at det vil bli tatt referat. Dei som møter skal ha tilgang til kontrollutvalet sine saksdokument, viss ikkje reglar om unntak frå offentlegheit/teiepliktfastset seier noko anna.

Dersom eit spørsmål ikkje kan svarast på utan å røpe opplysningar som er under lovbestemt teieplikt, bør den innkalla gjere kontrollutvalet merksam på dette. Den innkalla kan be kontrollutvalet om å få gje forklaring heilt eller delvis for lukka dører. Dersom det blir sett fram slik oppmoding, skal kontrollutvalet avbryte høyringa, og handsame spørsmålet i lukka møte.

Den innkalla skal ha høve til å ha med ein medhjelpar. Den innkalla har rett til å konferere med hjelpar før svar blir gjeve. Dersom møteleiar gjer høve til dette, kan hjelpar supplere forklaringa. Dersom hjelpar krev honorar må betaling av desse utgiftene bli avklart på førehand.

8.4 Gjennomføringa av høyringa

Kontrollutvalet si leiar skal først orientere om temaet for høyringa og dei prosedyrane som gjeld. Leiaren ser etter at spørsmåla held seg innanfor det tema som er definert, og at den innkalla sin rettstryggleik blir ivareteke.

Før kontrollutvalet startar si utspørjing, skal den innkalla få inntil 10 minuttar til å gje si versjon av saka. Leiaren kan utvide den innkalla si taletid i så stor grad som det blir sett som naudsynt for å opplyse saka.

Høyringa byrjar med at valt hovudutspørjar stiller sine spørsmål. Deretter får dei andre medlemmene i kontrollutvalet ordet til spørsmål i den rekkefølgje som dei ber om. Etter at utspørjinga er over, skal den innkalla få høve til å gje ei kort sluttkommentar.

Kontrollutvalet sine medlemmer skal ikkje ha meiningsutveksling under høyringa. Medlemmene skal heller ikkje kommentere dei svar som blir gjeve, anna enn der dette inngår som ein naturleg del av eit oppfølgingsspørsmål. Upassande eller fornærmeleg åtferd eller spørsmål er ikkje tillate og skal påtalast av møteleiar.

Eit medlem av kontrollutvalet kan krevje at høyringa blir avbroten for at kontrollutvalet skal handsame den vidare framdrift, mellom anna framlegg om at høyringa skal avsluttast eller fortsette for lukka dører.

Kontrollutvalet kan berre ta imot teiepliktsopplysningar for lukka dører. Under ei open høyring må kontrollutvalet sine medlemmer ikkje referere eller vise til opplysningar underlagt lov- eller instruksfesta teieplikt.

8.5 Etterarbeid

Kontrollutvalet skal utarbeide rapport frå høyringa. Rådmannen skal ha høve til å uttale seg til rapporten, jf. kommunelova § 23-5. Rådmannen sin uttale skal ligge ved rapporten.

Rapporten oversendast kommunestyret for sluttbehandling, med innstilling frå kontrollutvalet

9. IVERKSETJING

Reglementet trer i kraft straks det er vedteke av kommunestyret.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	02.10.20	
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	22/20
Kontroll- og kvalitetsutvalet	22.06.20	16/20
Kontroll- og kvalitetsutvalet	04.05.20	10/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2020-2024 - SVEIO KOMMUNE

Sekretariatet sitt forslag til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Sveio kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

1. *Tilpassa opplæring og spesialundervisning*
2. *Bemanning og sjukefråvær*
3. *Leverandør- og kontraktsoppfølging*

og følgjande uprioriterte prosjekt

:

- *Skulefritidsordninga*
- *Planarbeid*
- *NAV/sosiale tenester*
- *Habilitering.*

Sveio kommunestyret gjer kontrollutvalet delegert mynde til å endre planen i planperioden i samsvar med kommunelova § 23-3.

Vedlegg:

1. Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, september 2020 – Sveio kommune
2. Risiko- og vesentlegvurderinger for Sveio kommune, utarbeida av Deloitte AS

Saksorientering

Bakgrunn

Forvaltningsrevisjon vil seie å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regleletterleving, måloppnåing og verknader av kommunestyret sine vedtak.

Etter kommunelova 23-3 skal kontrollutvalet «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*».

Planen skal vere basert på ein risiko- og vesentlegvurderingar av kommunen si verksemd. Dette for å finne ut kor det er størst trøng for forvaltningsrevisjon. Planen skal vere lagd seinast innan utgongen av året etter kommunestyret har konstituert seg.

Planen er det kommunestyret sjølv som skal vedta. Kommunestyret kan delegera til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Planprosessen

I møtet 25.11.19, sak 28/19 blei Deloitte AS engasjert av utvalet til å utarbeide analyse og utkast til plan. I det første prosessmøtet den 10.02.20, sak 5/20 deltok medlemmene i Deloitte sitt risikospel, saman med revisor Kjersti Gjuvsland, varaordførar og økonomisjef. Spelet var som en del av prosessen for å komme med innspel til ny analyse og plan.

Vedlagt ligger Deloitte sitt analysedokument /rapport som ble presentert utvalget i møtet 04.05.20, sak 10/20. Rapporten følgjer saksdokumentene som vedlegg 2.

Dette analysedokumentet er eit verktøy – som saman med utvalet sine eigne vurderingar skal leggjast til grunn for prioritering av aktuelle prosjekt i planen. Det er utvalet som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda og avgjer kva område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Dokumentet er på 49 sidar og er delt opp i 7 kapitler. Fyrst er det skreve ein innleiing, i kapitel 2 om Sveio si organisering og ein del nøkkeltal. I kapitel 3 og 4 omhandlar oversikt over identifiserte risikoområde i kommunen og kommunen sine selskap. Kapitel 5 omhandlar eigenskapskontrollar med oversikt over identifiserte risikområde og kapitel 6 om gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn. I kapitel 7 har Deloitte kome med framlegg til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar.

I møtet den 04.05.20 blei risiko- og vesentlegvurderingane til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll tatt til orientering. I møtet 22.06. 20, sak 16/20 måtte utvalet signalisere kva område dei finn som dei mest aktuelle for denne perioden. Som eit grunnlag for diskusjonen i prosessmøte nr 2 var analysedokumenta ferdigstilt og lagt fram for kontrollutvalet i forkant. I dokumenta er alle data som er samla inn bli presentert med ein risikovurdering, inkludert dei data som blei samla inn frå kontrollutvalet i prosessmøte 1.

Identifiserte risikområde er merka med anten raud eller gul stjerne. Nærare om desse sjå analysen under kap. 3.

Tidlegere planer

I plan 2012-2016 blei følgjande område valt ut og det blei gjennomført revisjon av (prosjekta var uprioriterte):

- Helse og omsorg (*rapport pleie og omsorg i 2013*)
- Vedlikehald av kommunale bygg
- Organisering (*rapport sakshandsaming, service og haldning i 2015*)
- HMS
- Økonomistyring
- Skule (*rapport spesialpedagogiske tiltak i 2014*)
- Samhandlingsreforma

I perioden blei det gjennomført tre prosjekt, innan pleie og omsorgstenestene i 2013, om spesialpedagogiske tiltak i 2014 og sakshandsaming, service og haldninga i 2015.

I plan 2016-2020 blei følgjande område prioritert og det blei gjennomført revisjon av:

1. Internkontroll (*rapport i 2017*)
2. Vedtaksoppfølging (*rapport i 2018*)
3. Barnevern (*rapport i 2019*)
4. Spesialundervisning i grunnskulen

og følgjande uprioriterte prosjekt:

- Vedlikehald bygg, vegar og anlegg
- Pleie og omsorg
- Innkjøp
- Investeringsprosjekt
- Informasjonstryggleik
- Arbeid for psykososialt miljø i grunnskulen

Ny plan 2020-2024

Plan for forvalningsrevisjon 2020-2024 følger som vedlegg 1. Risiko- og vesentligvurderingene er vedlagt planen som vedlegg 2. I planen er det tatt både prioriterte og uprioriterte prosjekt.

Kontroll- og kvalitetsutvalet drøfta framlegg til priosjekt i møtet 22.06.20 og gjorde liket vedtak i sak 16/20:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval prioriterer følgjande forvalningsrevisjonsprosjekt i perioden 2020 – 2024:

- 1. Tilpassa opplæring og spesialundervisning**
- 2. Bemanning og sjukefråvær**
- 3. Leverandør- og kontraktsoppfølging**

og følgjande uprioriterte prosjekt:

- Planarbeid
- Pleie og omsorg
- Skulefritidsordninga
- NAV/sosiale tenester
- Habilitering

Revisor innarbeider utvalet sine prioriteringar i Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalet i neste møte i september.

Ny plan blei sendt sekretariatet 01.09.20 . Utvalet vil igjen handsame saka i møtet 09.09.20 for endeleg innstilling til kommunestyret.

Det er ikkje realistisk at planen inneheld meir enn ca åtte prosjekt, da årleg budsjettmidlar tilseier at det ikkje blir gjennomført meir enn eit prosjekt pr. år.

Vidare saksgang

Når kontrollutvalet er ferdig med prioriteringane i planen vil den vere klar for oversending til kommunestyret for sluthandsaming. Siste frist for å utarbeide plan er ifølgje lova seinast innan utgangen av året etter kommunestyret er konstituert. Slik det ligg an no, vil planen bli lagt fram for kommunestyret i novembermøtet.

Når eit prosjekt skal setjast i gong, må det planleggjast meir i detalj før ein startar opp. Kontrollutvalet må då, saman med revisor, foreta ei undersøking om dei aktuelle tema i prosjektet, og vurdere kva som er mest relevant og vesentleg å undersøke.

Omfanget av prosjektet vil også vere avhengig av kor mange tema som vil vere viktige for kontrollutvalet å få svar på i ein rapport. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med den einskilde bestilling av prosjekt.

Kommunestyret bør delegere til kontrollutvalet å prioritere dei mest aktuelle prosjekta innafor vedteken plan, samt at dei kan å ta inn nye prosjekt i planen dersom det oppstår trond for det. Slik mynde har då også blitt gjeven tidlegare år, og ein finn heimel til det i kommunelova § 23-3 siste setning.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekretær

Sveio kommune
Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024

September 2020

Innhold

1.	Innleiing	4
1.1	Krav til forvaltningsrevisjon	4
1.2	Krav til plan for forvaltningsrevisjon	4
1.3	Krav til risiko- og vesentlegvurdering	4
2.	Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2020-2024	5
2.1	Gruppe 1 – prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt	5
2.2	Gruppe 2 – uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt	6
3.	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	7
3.1	Standard og innsynsrett	7
3.2	Metode	7
3.3	Gjennomføring og rapportering	7

1. Innleiing

1.1 Krav til forvaltningsrevisjon

Kommunelova § 23-2 bokstav c) pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemde og av selskap kommunen har eigarinteresser i. Same lov § 23-3 definerer forvaltningsrevisjon som å gjennomføre systematiske vurderinger av:

- økonomi,
- produktivitet,
- regeletterleiving,
- målinnfriing og
- verknader ut frå kommunestyret sine vedtak.

1.2 Krav til plan for forvaltningsrevisjon

Kommunelova § 23-3 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

I følgje kommunelova § 23-3 femte ledd er det kommunestyret som vedtek plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegera til kontrollutvalet å gjere endringar i planen:

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegera til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

1.3 Krav til risiko- og vesentlegvurdering

Kommunelova § 23-3 tredje ledd stiller krav om at planen for forvaltningsrevisjon skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper.

På oppdrag frå kontroll- og kvalitetsutvalet har Deloitte gjennomført ei slik risiko- og vesentlegvurdering i Sveio kommune. Føremålet har vore å skaffe relevant informasjon om verksemda i kommunen og i selskapa der kommunen har eigarinteresser, slik at det var mogleg for kontroll- og kvalitetsutvalet å prioritere mellom ulike område og ulike selskap der det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlegvurderinga av kommunen si verksemde har teke utgangspunkt i risiko for manglar eller avvik knytt til produktivitet, målinnfriing, regeletterleiving, vedtaksoppfølging, internkontroll og/eller effektivitet. Risiko- og vesentlegvurderinga av kommunen sine eigarskap i selskap har teke utgangspunkt i risiko for at selskapa ikkje driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, eller at dei ikkje driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte. I tillegg har det blitt vurdert kor vesentlege selskapa er for kommunen, med utgangspunkt i brukarperspektivet/samfunnsnytten og dei økonomiske interessene dei representerer for kommunen.

Informasjon som ligg til grunn for risiko- og vesentlegvurderinga, og for utveljing og prioritering av prosjekt, er samla inn gjennom fleire aktivitetar som har involvert både politisk leiing, administrativt leiing og kontroll- og kvalitetsutvalet. Mellom anna har følgjande aktivitetar blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse
- Prosessmøte i kontroll- og kvalitetsutvalet
- Spørjeundersøking til tilsette og politikarar i kommunen
- Intervju med administrative og politiske leiarar i kommunen.

På bakgrunn av risiko- og vesentlegvurderinga er det utarbeidd forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt, og kontroll- og kvalitetsutvalet har vurdert dei ulike områda opp mot kvarandre og prioritert dei områda dei meiner det er mest vesentleg å undersøke.

2. Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2020-2024

Under er forvaltningsrevisjonsprosjekta presentert i prioritert rekkefølge. Forvaltningsrevisjonsprosjekta er delt i to grupper; ei prioritert liste med dei viktigaste prosjekta, samt ei uprioritert liste med prosjekta som er vurdert å ha lågare risiko og mindre vesentlege å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av. Kor mange prosjekt som vil bli gjennomført i perioden avheng av kontroll- og kvalitetsutvalet sitt budsjett og omfanget til dei einskilde prosjekta.

Under kvart prioriterte prosjekt er det føreslått relevante tema i samsvar med funna i risiko- og vesentleg-vurderinga. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med bestilling av dei enkeltvise forvaltningsrevisjonsprosjekta.

Forvaltningsrevisjon av selskap kan kombinerast med eigarskapskontroll (sjå plan for eigarskapskontroll 2020-2024).

2.1 Gruppe 1 – prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Tabell 1: Prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Nr.	Prosjekt	Tema
1	Tilpassa opplæring og spesialundervisning	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for tilpassa opplæring, tidleg innsats og spesialundervisning • Samhandling mellom skulane og PPT • PPT sitt systemretta arbeid • Sakshandsaming • Gjennomføring av spesialundervisning
2	Bemanning og sjukefråvær i helse og omsorgs- og skulesektoren	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av vikartenester • Oppfølging av sjukefråvær
3	Kontrakt- og leverandøroppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rutinar for leverandør- og kontraktsoppfølging • Etterleving av rutinar • Kontroll av utvalde kontraktar
4	Planarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Strategi • Styring • Kapasitet • Leiring
5	Pleie og omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltak for å sikre ressurseffektive tenester, inkl. bruk av velferdsteknologi • Omsorgstrappa • Kapasitet og kompetanse til å ivareta brukarar i heimetenesta og institusjonstenesta
6	Skulefritidsordning	<ul style="list-style-type: none"> • Mål for området • Kvalitet i tenesta • Kompetanseplanar
7	NAV/sosial tenester	<ul style="list-style-type: none"> • Rettleiling og oppfølging av unge brukarar • Budsjettering
8	Habilitering	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av tvang og makt • Rutinar og retningslinjer for rapportering og melding av avvik • Kompetanse og opplæring

2.2 Gruppe 2 – uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Tabell 2: Uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Prosjekt
• Styring av investeringsprosjekt
• Målstyring og rapportering
• Samhandling internt i kommunen
• Tidleg innsats og samarbeid mellom tenester for barn og unge med særlege behov
• Vedlikehald av kommunale bygg og vegar
• Tenestekontoret
• NAV/Flyktningtenesta
• Haugaland brann og redning IKS
• Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS
• Haugaland vekst IKS
• Krisesenter Vest IKS

Om kommunestyret ber kontroll- og kvalitetsutvalet gjennomføre ein forvaltningsrevisjon, eller kontroll- og kvalitetsutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderinger som tilseier at andre område bør prioriterast, kan kontroll- og kvalitetsutvalet avvike frå vedteke plan for forvaltningsrevisjon. Dersom kontroll- og kvalitetsutvalet finn det føremålstenleg kan plan for forvaltningsrevisjon rullerast i løpet av perioden.

3. Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

3.1 Standard og innsynsrett

Revisor skal følge standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt.¹

Revisor har rett til å krevje innsyn i alle opplysninger, skildringar og dokument i kommunen som er nødvendige for å utføre sine oppgåver. Innsynsretten gjeld utan hinder av teleplikt. Dette går fram av kommunelova § 24-2 fjerde ledd.

Revisor har også innsynsrett i kommunen sine interkommunale selskap, interkommunale politiske råd, kommunale oppgåvefellesskap, aksjeselskap der det ikkje er innslag av statlege eller private eigaraar, samt i verksemder som utfører oppgåver på vegner av kommunen. Dette går fram av kommunelova § 24-10 jf. § 24-6. Innsynsretten i verksemder som utfører oppgåver på vegner av kommune er ny, og er avgrensa til verksemder som har avtalerettslege forpliktingar ovanfor kommunen. Innsyn og undersøkingar skal berre omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten er oppfylt.

3.2 Metode

Kva metodar som blir brukt for datainnsamling i dei ulike forvaltningsrevisjonsprosjekta avheng av endelige problemformuleringar i det einskilde prosjekt. Generelt bør det brukast ein kombinasjon av fleire metodar for å sikre tilstrekkeleg bredde i datamaterialet til å kunne utføre heilskapleg analysar og vurderingar. Ei slik metodetriangulering medverkar også til kvalitetssikring ved at ein kan samanlikne funn frå dei ulike tilnærmingane.

Moglege metodar for datainnsamling og -analyse kan vere:

- Dokumentanalyse
- Elektroniske spørjeskjema
- Intervju
- Dataanalyse
- Testing av kontrollar og rutinar

Det er sentralt for å kunne gjennomføre vellukka forvaltningsrevisjonsprosjekt at kontroll- og kvalitetsutvalet saman med revisor avgrensar og definerer prosjekta ved å konkretisere føremål, kva problemstillingar som skal bli undersøkte og kva revisjonskriterium² revisor skal leggje til grunn. Før ein forvaltningsrevisjon blir starta opp, skal kontroll- og kvalitetsutvalet godkjenne ein prosjektplan som skildrar korleis prosjektet skal gjennomførast.

3.3 Gjennomføring og rapportering

Revisor skal sende oppstartsbrev med informasjon om forvaltningsrevisjonsprosjekt til administrasjonssjefen før datainnsamlinga tek til. Administrasjonssjefen skal få høve til å kome med sitt syn på funna i kvar forvaltningsrevisjonsrapport. Utalen frå administrasjonssjefen skal leggjast ved rapporten som blir sendt til kontroll- og kvalitetsutvalet. Etter at kontroll- og kvalitetsutvalet har handsama rapporten blir det utarbeidd ei innstilling som blir oversendt kommunestyret saman med rapporten. Det er kontroll- og kvalitetsutvalet si oppgåve å sjå til at kommunestyret sine vedtak knytt til handsaminga av rapportar om forvaltningsrevisjon blir følgt opp.

¹ Sjå <https://www.nkrf.no/rsk-001-standard-for-forvaltningsrevisjon>

² Normer og standardar som forvaltninga blir vurdert opp mot (vedtak, regelverk, mål).

Deloitte.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies: Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

Opplysingane i dokumentet er i hovudsak ikkje verifiserte, og kan ikkje nyttast som faktagrunnlag utan nærmere undersøkingar

Sveio kommune
Risiko- og vesentlegvurderingar for forvaltningsrevisjon
og eigarskapskontroll

April 2020

«Risiko- og vesentlegvurdering for
forvaltningsrevisjon og
eigarskapskontroll»

April 2020

Rapporten er utarbeidd for Sveio
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1. Innleiing	5
2. Organisering og nøkkeltal	8
3. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde	12
4. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	29
5. Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	44
6. Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	46
7. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	47

Detaljert innholdsliste

1.	Innleiing	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Forvaltningsrevisjon	5
1.3	Eigarskapskontroll	5
1.4	Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eigarskapskontroll	6
1.5	Metode og gjennomføring	6
1.6	Lesarrettleiing	7
2.	Organisering og nøkkeltal	8
2.1	Organisering	8
2.2	Finansielle nøkkeltal	8
2.3	Befolkningsutvikling	10
2.4	Kommunen sine eigarskap	10
3.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde	12
3.1	Sektorovergripande funksjonar	13
3.2	Oppvekst og kultur	17
3.3	Tekniske og næring	21
3.4	Helse og omsorg	23
4.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	29
4.1	Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	30
4.2	Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	35
4.3	Føretak, samarbeid og foreiningar	42
5.	Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	44
6.	Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	46
6.1	Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar	46
6.2	Tilsyn	46
7.	Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	47
7.1	Forvaltningsrevisjon	47
7.2	Eigarskapskontroll	49

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

I samsvar med prosjektplanar vedteke av kontroll- og kvalitetsutvalet i møte 25.11.2019 og sak 28/19 har Deloitte gjennomført risiko- og vesentlegvurderinger (ROV-vurderinger) av Sveio kommune si verksemd og i selskapa der Sveio kommune har eigarinteresser. Føremålet med ROV-vurderingane har vore å skaffe relevant informasjon om dei delane av verksemda i kommunen og selskapa der kommunen har eigarinteresser, som det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll.

ROV-vurderingane er systematiserte og framstilte i dette analysedokumentet. Dokumentet danner grunnlag for kontroll- og kvalitetsutvalet sitt arbeid med planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for 2020-2024. Kontroll- og kvalitetsutvalet er pålagt å utarbeide slike planar. Planane skal bli vedtatt av kommunestyret.

I arbeidet med ROV-vurderingane og utarbeldinga av analysedokumentet har det blitt gjennomført møte med kontroll- og kvalitetsutvalet, dokumentgjennomgang, intervju og spørjeundersøking (sjå seksjon 1.5).

Analysen er av overordna karakter og i stor grad basert på innspel som har kome fram gjennom møte i kontroll- og kvalitetsutvalet, intervju, spørjeundersøking og gjennomgang av relevant dokumentasjon. Datagrunnlaget er i avgrensa grad verifisert. Datagrunnlaget er i analysedokumentet nytt som indikasjon på risikoforhold som eventuelt bør eller kan følgjast opp/undersøkjast i forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll eller gjennom andre undersøkingar dersom kontroll- og kvalitetsutvalet og kommunestyret ønskjer dette.

1.2 Forvaltningsrevisjon

I Kommunelova § 23-3 går det fram at forvaltningsrevisjon inneber å gjere systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterleving, målinnfriing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader. Same lov § 23-2 bokstav c), pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Kommunelova § 23-3 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Det er vidare eit krav at plan om forvaltningsrevisjon skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering (ROV-vurdering):

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om verksemda i kommunen og i selskapa der kommunen har eigarinteresser, slik at det er mogleg for kontroll- og kvalitetsutvalet å leggje ein plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike område og ulike selskap der det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Det er kommunestyret som vedtek plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegera til kontroll- og kvalitetsutvalet å gjere endringar i planen.

1.3 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll er ei oppgåve som er lagt til kontrollutvalet etter Kommunelova § 23-2 bokstav d), og er nærmare skildra i Kommunelova § 23-4. Det går det fram at eigarskapskontroll inneber å kontrollere om forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser blir skjøtta i samsvar med regelverk, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

Kommunelova § 23-4 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for eigarskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Som med plan for forvaltningsrevisjon, skal også plan for eierskapskontroll vere basert på ei ROV-vurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om kor det er størst behov for eierskapskontroll, slik at det er mogleg for kontroll- og kvalitetsutvalet å leggje ein plan for eierskapskontroll og å prioritere kva eierskapskontrollar det kan vere aktuelt å gjennomføre.

Det er kommunestyret som vedtek plan for eierskapskontroll. Kommunestyret kan delegera til kontroll- og kvalitetsutvalet å gjere endringar i planen.

1.4 Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eierskapskontroll

Ny kommunelov skil mellom forvaltningsrevisjon av selskap som inngår i ordinær forvaltningsrevisjon, og eierskapskontroll. Fokuset i ein eierskapskontroll er på korleis kommunen forvaltar eigarskapene sine, anten enkeltvis eller som portefølje. Kriteria vi legg til grunn er mellom anna regelverk knytt til ulike typar selskap (til dømes kommunelov, aksjelov, lov om interkommunale selskap), KS sine retningslinjer for kommunal eigarstyring, kommunale eierskapsmeldingar/eigarstrategiar og andre mål, vedtak og retningslinjer. Fokuset i ein forvaltningsrevisjon av selskap er på sjølve selskapet, og vil t.d. omhandle om selskapet driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, og om det driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

1.5 Metode og gjennomføring

I prosessen med ROV-vurderingar har vi nytta ein metodikk med høg grad av involvering, både av kontroll- og kvalitetsutvalet og av sentrale aktørar i administrasjonen og i kommunestyret. Ei slik tilnærming har bidrige til at vi har avdekkja kva forvaltningsområde, tenesteområde, selskap og eierskap det er knytt størst risiko til. I tillegg har høg grad av involvering bidrige til å forankre planarbeidet og gjere det kjent både i kommunestyret og i administrasjonen. Dette vil skape eit godt grunnlag for gjennomføring av prosjekta som blir prioritert i planane.

1.5.1 Prosessmøte 1 med kontroll- og kvalitetsutvalet

I det første prosessmøtet fekk kontroll- og kvalitetsutvalet høve til å diskutere og vurdere risikoar innanfor kommunen sine ansvarsområde og knytt til drifta i selskapene der kommunen har eigarinteresser, basert på eiga erfaring frå arbeidet i kontroll- og kvalitetsutvalet.

1.5.2 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tok utgangspunkt i planar, meldingar og rapportar frå kommunen. Vi har òg undersøkt kva tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Desse har samla gitt eit oversyn over kommunen sine mål og strategiar, samt bidrige til å avdekkje område med risiko eller behov for forbetring.

1.5.3 Analyse av statistikk

Vi har gjennomgått KOSTRA-tal, tal frå kommunebarometeret og anna relevant statistikk som ligg føre for å undersøke om det er område der kommunen skil seg frå kommunar det er relevant å samanlikne seg med. Samanlikningane kan gi indikasjonar på risikoområde som det kan vere relevant å undersøke nærmare.

1.5.4 Intervju

Vi har gjort intervju med rådmann, økonomisjef og kommunalsjefane for teknisk og stabstenester, skule og oppvekst og helse og omsorg. I tillegg har vi intervjuet ordførar, varaordførar og to leiarane for hovudutval for teknisk og næring og hovudutval for oppvekst og kultur. Til saman er det gjennomført ni intervju og alle intervjuene er gjennomførte per telefon eller via videomøte.

1.5.5 Elektronisk spørjeundersøking

Einingsleiarar, verksemdsleiarar og heile kommunestyret har vore invitert til å vere involvert i ROV-vurderingane gjennom ei undersøking i Questback (elektronisk spørjeundersøkingsverktøy). I

spørjeundersøkinga blei desse bedne om å peike på potensielle risikoar innanfor det tenesteområdet dei har ansvar for eller kjenner til, samt risikoområde knytt til selskap kommunen eig. 23 av 41 respondentar svara på undersøkinga (56 %).

1.5.6 Gjennomgang av selskapsopplysningar i bedriftsdatabase

Deloitte har nytta Bisnode SmartCheck for å få tilgang til rekneskapsopplysningar og informasjon om eigarskap og eigarskapsstruktur. Denne informasjonen er nytta både for å få oversyn over alle aktuelle selskap som skal omfattast av ROV-vurderingane, og for å avdekkje eventuelle risikoar gjennom dei føreliggjande finansielle nøkkeltala.¹

1.5.7 Prosessmøte 2 med kontroll- og kvalitetsutvalet

I dette møtet legg revisjonen fram ROV-vurderingane (dette dokumentet) med dei risikovurderingane som er gjennomførte for kontroll- og kvalitetsutvalet. ROV-vurderingane og forslag til prosjekt vil i dette møtet bli lagt til grunn når kontroll- og kvalitetsutvalet skal prioritere område eller prosjekt for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for dei neste fire åra.

1.5.8 Vedtak av plandokument

Basert på dei prioriteringane som kontroll- og kvalitetsutvalet gjer i prosessmøte 2, vil det bli utarbeidd to plandokument; eit for plan for forvaltningsrevisjon og eit for plan for eigarskapskontroll. Desse dokumenta skal vedtakast av kontroll- og kvalitetsutvalet før det blir sendt vidare til kommunestyret for endeleg vedtak.

1.6 Lesarrettleiring

Innspela som er samla inn i samband med ROV-vurderinga er systematiserte og framstilte i dette dokumentet. Dokumentet er meint som eit grunnlag for kontroll- og kvalitetsutvalet for å velje ut og prioritere forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroller.

I kapittel 2 gir vi ei kort oversikt over organiseringa av og nøkkeltala for kommunen.

Kapittel 3 og 4 omhandlar forvaltningsrevisjon. Her presenterer vi oversikt over identifiserte risikoområde innan dei ulike verksemderområda og eigarskapa til kommunen som er eit resultat av undersøkinga vi har gjort i samband med analysearbeidet. Risikovurderingane og forslag til prosjekt er basert på ein overordna gjennomgang av kommunen sine tenesteområde og dei selskap kommunen har eigarskap i.

I kapittel 5 presenterer vi dei risikovurderingane vi har gjort for kommunen når det gjeld eigarskapskontroll.

Kapittel 6 inneholder oversikt over tidlegare gjennomførte og pågåande forvaltningsrevisjonar, selskapskontroller, eigarskapskontroller, samt oversikt over gjennomførte og planlagde tilsyn.

I kapittel 7 viser vi forslaga våre til moglege forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroller basert på dei risikovurderingane som er gjennomførte. Forslaga til prosjekt er ikkje presentert i prioritert rekkefølge. Prioritering og val av prosjekt skal kontroll- og kvalitetsutvalet gjere. Kontroll- og kvalitetsutvalet står også fritt til å leggje til og/eller ta bort prosjekt i lista som her er presentert. Endeleg prioritering av prosjekt blir framstilt i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og plan for eigarskapskontroll 2020-2024, som skal leggjast fram for og vedtakast i kommunestyret.

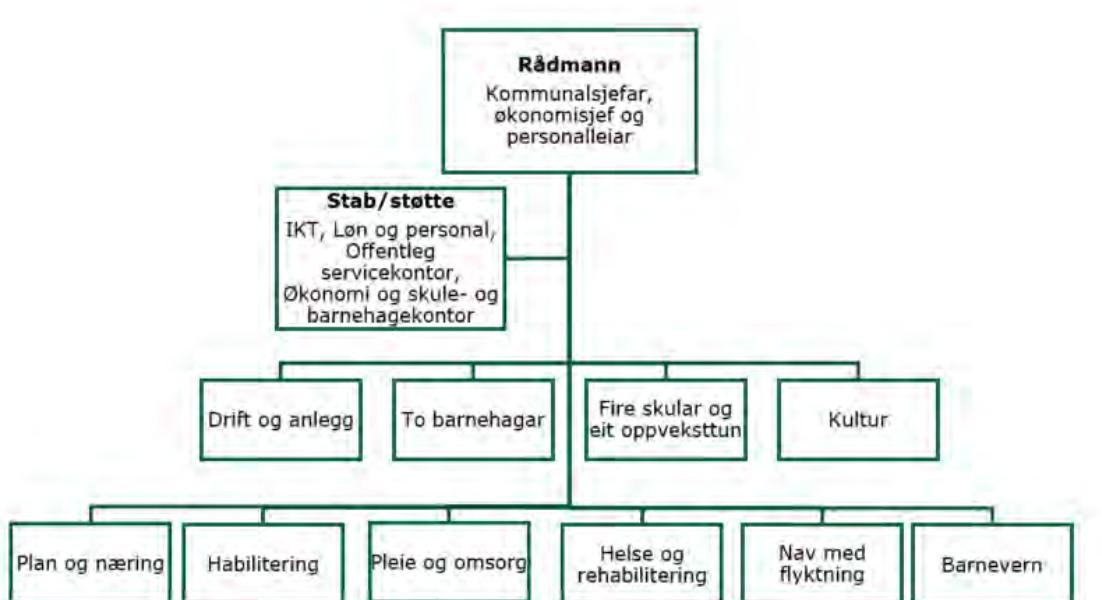
¹¹ Ikke alle interkommunale selskap (IKS) er underlagt inntektsplikt til Brønnøysundregisteret. Det førekjem også at slike selskap ikkje leverer årsrekneskap til Brønnøysundregisteret. I desse tilfella har ikke revisjonen tilgang på nøkkeltal. Slike manglande data vil bli opplyst om der det er relevant

2. Organisering og nøkkeltal

2.1 Organisering

Organisasjonskartet under viser den administrative organiseringa i Sveio kommune. Leiinga består av rådmann, tre kommunalsjefar, økonomisjef og personalleiar. Det er 15 sjølvstendige einingar og 5 stab/støtteeiningar som ligg under kommunalsjefane i kommunen. Stab/støtte leverer støtte til heile organisasjonen, gir råd til leiingane i faglege spørsmål og kan ha ei overordna koordinerande rolle. I tillegg har skule og barnehage eit eige administrativt kontor som er organisert under stab/støtte.

Figur 1: Organisasjonskart

2.2 Finansielle nøkkeltal

Netto driftsresultat er ein hovudindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren, jf. berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Netto driftsresultat viser kor mykje som kan disponerast til avsetningar og investeringar etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU tilrår at netto driftsresultat for kommunane er på 1,75 %. Sveio kommune har som mål at netto driftsresultat skal vere på 1,25 %.

Netto driftsresultat i Sveio kommune var i 2018 på om lag NOK 26,4 millionar. Dette er 5,3 % av driftsresultatet, altså godt over det tilrådde nivået frå TBU. KOSTRA-tal for 2019 viser at kommunen hadde eit netto driftsresultat på 1,4 %, noko under tilrådd nivå.

2020 budsjettet legg opp til eit netto driftsresultat på 0,7 %, altså godt under tilrådd nivå på 1,75 %. I budsjettoppstillingane for 2021, 2022 og 2023 i økonomiplanen, er netto driftsresultat minkande framover, og blir negativt frå 2022. Det blir i økonomiplanen vist til at det er venta ei auke i netto lånegjeld i økonomiplanperioden. Samla utgifter til renter og avdrag er planlagt auka med NOK 3 millionar frå 2020 til 2023. Dette skuldast i hovudsak planlagde investeringar i barnehagebygg og VAR-investeringar. Budsjettet legg opp til ein samla sum utgifter til investeringsprosjekt på om lag NOK 39 millionar i 2020, over NOK 95,5 millionar i 2021 og høvesvis om lag NOK 17 millionar og NOK 11 millionar i 2022 og 2023.

Dispositionsfondet er kommunen sin reserve til å dekke uføresette utgifter, sviktande inntekter, underskot og eigenkapital til investeringar. Ifølgje kommunebarometeret har Sveio kommune i 2019 eit dispositionsfond på 19,3 % av kommunen sine brutto driftsinntekter. Dette er markant høgare enn gjennomsnittet for kommunegruppa (8,4 %). Kor stort dispositionsfondet bør vere for at kommunen skal

kunne ta hand om ein rimeleg risiko, varierer relativt til øvre økonomiske parameter (mellan anna renteeksponert gjeld, høg skatteinntekt som del av total inntekt, og høge finansinntekter relativt til andre inntekter). Frå økonomiplanen 2020-2023 går det fram at rådmannen føreslår at Sveio kommune har som mål å ha disposisjonsfond på minst 10 % av driftsinntektene. Det går vidare fram at kommunen har låg renteeksponert gjeld i forhold til driftsinntektene då kommunen sitt bankinnskot er stort på grunn av unytta lånemidlar og storleiken på disposisjonsfondet.

Det går vidare fram i økonomiplanen at Sveio kommune i 2018 hadde ein skatteinngang på 80 % av landsgjennomsnittet. Etter kompensasjon for låg skatteinngang enda kommunen opp med ein samla skatteinngang og inntektskompensasjon på 94,3 % av landsgjennomsnittet i 2018. For 2020 er det lagt til grunn at Sveio kommune vil ha ein skatteinngang på 81 % av landsgjennomsnittet. Utgiftsbehovet til Sveio kommune er berekna til å vera på 107,84 % i forhold til landsgjennomsnittet i 2020. Forskjellen i utgiftsbehov i forhold til resten av landet blir det gitt kompensasjon for gjennom utgiftsutjamning.

Økonomiplanen legg til grunn uendra inntekter frå eigedomsskatt i 2020 og vidare eit auka utbyte frå Haugaland Kraft AS i 2020 samanlikna med 2019.

Tabellen under viser løyvingar til dei ulike rammeområda i Sveio kommune i 2018, 2019 og 2020. Merk at tala frå 2018 er rekneskapstal, medan tala for 2019 og 2020 er løyvingar i budsjetta. Tala i parentes viser løyvingar til tenesteområda i prosent av det totale driftsbudsjettet til kommunen.²

Tabell 1: Løyvingar til ulike rammeområde

Tenesteområde	R 2018	B 2019	B 2020
Politisk	4 584 152 (1,4 %)	5 060 000 (1,5 %)	4 880 000 (1,4 %)
Sentraladministrasjon	22 135 866 (6,7 %)	23 610 000 (6,9 %)	24 700 000 (7,0 %)
Tilleggløyvingar	(0,0 %)	5 670 000 (1,7 %)	5 500 000 (1,6 %)
Oppvekst - skule	87 859 491 (26,5 %)	88 503 000 (26,0 %)	94 720 000 (27,0 %)
Tekniske tenester	18 228 095 (5,5 %)	15 990 000 (4,7 %)	16 770 000 (4,8 %)
Kultur	7 796 007 (2,3 %)	7 400 000 (2,2 %)	8 265 000 (2,4 %)
Kyrkja	4 470 000 (1,3 %)	3 820 000 (1,1 %)	4 130 000 (1,2 %)
Oppvekst - barnehage	22 020 218 (6,6 %)	23 890 000 (7,0 %)	24 260 000 (6,9 %)
VAR	- 4 117 233 (-1,2 %)	- 5 410 000 (-1,6 %)	- 6 050 000 (-1,7 %)
Finans	33 517 062 (10,1 %)	41 745 000 (12,3 %)	36 730 000 (10,5 %)
Ryvarden Kulturfyr KF	530 000 (0,2 %)	420 000 (0,1 %)	550 000 (0,2 %)
Helseavdeling med fellesstenester	23 606 123 (7,1 %)	25 637 000 (7,5 %)	26 680 000 (7,6 %)
Pleie og omsorg	54 317 537 (16,4 %)	49 670 000 (14,6 %)	51 160 000 (14,6 %)
NAV med flyktningarbeid	17 639 793 (5,3 %)	15 320 000 (4,5 %)	15 110 000 (4,3 %)
Barnevern	9 719 434 (2,9 %)	8 870 000 (2,6 %)	11 310 000 (3,2 %)
Habilitering	29 736 841 (9,0 %)	30 360 000 (8,9 %)	31 670 000 (9,0 %)
Sum totalt til drift	332 043 386 (100 %)	340 555 000 (100 %)	350 385 000 (100 %)

² Tala i tabellen er henta frå budsjetskjema 1b i *Budsjett 2020/økonomiplan 2020 – 2023* som viser fordeling av tilgjengelege midlar til dei ulike rammeområda i kommunen.

Dei to største områda er oppvekstområdet (medrekna både skule og barnehage) og helse- og omsorgssektoren,³ som kvar for seg om lag ein tredjedel av driftsbudsjettet.

2.3 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklinga i kommunen er relevant å omtale av fleire årsaker. For det første er innbyggjartilskot ein del av inntektssystemet til kommunane. Vidare må dei kommunale tenestene tilpassast demografiske endringar.

Innbyggjartilskotet er i utgangspunktet fordelt med eit likt beløp per innbyggjar (talet på innbyggjarar per 1. juli) til alle kommunane. Deretter skjer det ei omfordeling på bakgrunn av fleire faktorar. For 2020 er innbyggjartilskotet før omfordeling 25 083 kroner per innbyggjar.⁴

Det går fram av økonomiplan 2020-2023 at Sveio kommune har hatt ei auke i folketal dei siste ti åra på 815 personar. Det går vidare fram av dokumentet at over 50 % av innbyggjarane i kommunen er mellom 20 og 66 år (landsnittet er 61 %), 6,5 % er i barnehagealder (mot eit landssnitt på 5,6 %) og nesten 15 % er i grunnskulealder (mot eit landssnitt på 12 %). 3,6 % av innbyggjarane i kommunen er eldre over 80 år (landsnittet er 4,2 %), medan om lag 10 % av befolkninga i kommunen er eldre mellom 67 og 79 år (same som landssnittet). Det går fram at det på bakgrunn av tala er venta at kommunen brukar relativt meir ressursar på tenester til barn i barnehage- og skulealder enn gjennomsnittet i landet og relativt mindre til innbyggjarar over 80 år enn det som er gjennomsnitt for resten av landet.

Sveio kommune hadde 5 766 innbyggjarar ved utgangen av 2019.⁵

2.4 Kommunen sine eigarskap

Sveio kommune har eitt heileigd selskap, eigarinteresser i ni selskap saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar, og i ni selskap med innslag av private eller statlege aktørar på eigarsida. Kommunen sine eigarskap vil bli nærmere omtalt i kapittel 4. Eigarskapa går fram i tabellen under:

Tabell 2: Eigarskap

Selskap	Bransje	Selskapsform	Eigardel
Vassbakken 2 AS	Drift av idrettsanlegg og utleige	AS	100 %
Sveio Golfpark AS	Drift av idrettsanlegg	AS	67 %
Vestlandske Grube Company AS	Å fremje interesse for gullverkesemd	AS	66,66 %
Vestavind AS Bygdeblad for Sveio	Lokalavis	AS	29,32 %
Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	Interkommunalt samarbeid med særskilt vekt på utviklings- og tiltaksarbeid.	IKS	12,5 %
Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS	Behandling og disponering av ikkje-farleg avfall	IKS	9,17 %
Haugaland vekst IKS	Offentleg administrasjon knytt til næringsverksemد og arbeidsmarknad	IKS	9,09 %
Opero AS	Arbeidstreningsbedrift	AS	6, 44 %
Vann Vest AS	Vatn og avlaupsverksemد	IKS	5,55 %
Haugaland Brann og Redning IKS	Brannvern	IKS	4,93 %
Haugaland kontrollutvalssektretariat IKS	Generell offentleg administrasjon	IKS	4,62 %
Haugaland Kraft AS	Distribusjon av elektrisitet	AS	4,3 %

³ Pleie og omsorg, habilitering, helseavdeling med fellesstenester.

⁴ Størsteparten av kommunane sine rammetilskot blir fordelt med utgangspunkt med eit likt beløp per innbyggjar. Utgiftsutjamninga skjer ved hjelp av ein kostnadsnøkkel som sørger for at denne delen av rammetilskotet blir fordelt frå kommunar som er rimelegare å drive enn landsgjennomsnittet, til kommunar som er dyrare å drive enn landsgjennomsnittet. Kostnadsnøkkelen består av ei rekke kriterium, mellom anna talet på barn i skulepliktig alder, talet på eldre, reiseavstand i kommunen mv.

⁵ Talet er henta frå statistisk sentralbyrå: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/sveio/befolkningsprofil>

Karmsund Havn IKS	Drift av hamne- og kaianlegg	IKS	3,85 %
Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS	Drift av arkiv	IKS	3,63 %
AS Haugaland industri	Arbeidstreningsbedrift	AS	3,32 %
Krisesenter vest IKS	Krisesenter med avdelingar i Haugesund og på Stord	IKS	2,97 %
Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS	Turistkontorverksemド og destinasjonselskap	AS	1,72 %
Sunnhordlandsambandet	Selskap som arbeider mot ferjefri veg mellom Sunnhordland og Bergen	AS	0,74 %
E 134 Haukelivegen AS	Interesseorganisasjon som arbeider for utbygging og heving av standard av E134 Haukelivegen.	AS	2,22 %
Sveio Bioenergi SA	Produksjon av elektrisitet frå biobrensel, avfallsforbrenning og deponigass	Samvirkeføretak	
Biblioteksentralen SA	Engroshandel med bøker, aviser og blad	Samvirkeføretak	

Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvaltningsrevisjon, og er derfor omfatta av ROV-vurderingane knytt til dette. Stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon av selskap, og er difor ikkje omtala i denne delen av ROV-vurderinga. Både kommunale føretak, vertskommunesamarbeid, stiftingar og foreiningar er lista opp i seksjon 4.3, og eventuelt drøfta i ROV-vurderinga om dette er vurdert som relevant.

3. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, vil vi i dette kapittelet vurdere risiko for manglende målinnfriing, regeletterlevering, vedtaksoppfølging og internkontroll som er identifisert innan dei verksemdsområda som er gjennomgått i Sveio kommune.

Overskriftene i kapittel 3.1-3.4 følgjer den administrative organiseringa i Sveio kommune.

Riskonivå er i tabellane farga med raudt som representerer høg risiko eller gult som representerer middels risiko:

Fagesymbol	Skildring av risikovurdering
	<p>Høg risiko</p> <p>På område som er merka med raudt meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere høg risiko for anten manglende produktivitet, målinnfriing, regeletterlevering eller effektivitet.</p>
	<p>Middels risiko</p> <p>På område som er merka med gult meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere middels risiko for anten manglende produktivitet, målinnfriing, regeletterlevering eller effektivitet.</p>

I tabellane under vil vi under kvar sektor omtale utvalde område og tema. Dette er område og tema som blir framheva i dei data som revisjonen har analysert. Det betyr at område der det ikkje eksplisitt er identifisert risiko ikkje er omtala.

Det blir kommentert dersom det er planlagt tilsyn eller gjennomført forvaltningsrevisjonar eller tilsyn dei siste åra innanfor dei områda og temaa som er omtala.

Under kvart område identifiserer vi dei hovudtema analysen viser at det er knytt risiko til. Dette vil vere naturlege moment som takast med i ein eventuell forvaltningsrevisjon.

Det er viktig å understreke at risikovurderingane er skjønnsmessige, og at vurderingane er baserte på tilgjengeleg informasjon. Kontroll- og kvalitetsutvalet kan vurdere risikoen knytt til dei ulike områda som forskjellig frå det som er føreslått her. Det er derfor kontroll- og kvalitetsutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere rekkefølga for forvaltningsrevisjonsprosjekt i dei planane som blir lagt fram for kommunestyret.

Vi vil ta atterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert av leiinga i kommunen.

3.1 Sektorovergripande funksjonar

Til rammeområdet *sentraladministrasjon* hører einingane offentleg servicekontor (t.d. resepsjon/ sentralbord, posthandtering og arkiv), løn- og personalkontoret (t.d. løn, refusjonar, strategisk arbeid med sjukemeldte, lærlingar), økonomikontoret (t.d. rekneskapsføring, budsjett, innkjøp, eigedomsskatt, skatteoppkrevjar), og IKT-kontoret (utvikling og drift av datasystem).⁶ Sentraladministrasjonen er dels leia av ein kommunalsjef (IKT og offentleg servicekontor), økonomisjef og personalleiar.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoar for sektorovergripande funksjonar og tema.

Tabell 3: Identifiserte risikoområde knytt til sektorovergripande funksjonar

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Bemannning og sjukefråvær • Sjukefråvær • Deltidsstillingar • Kompetanse • Vikarbruk	<p>Ved fornying av IA-avtalen i 2015 vart målet for sjukefråværet at dette ikkje skulle overstige 5 prosent. I 2018 var sjukefråværet for kommunen på 6,5 prosent. Det blir i andre tertialrapport i 2019 mellom anna vist til sjukefråvær på 27 % i flyktningtenestene under NAV, 16,2 % i habiliteringstenesta og 14,2 % i heimetenesta. Det er i hovudsak langtidssjukemeldingar som er årsak til fråværet i desse tenestene. Det blir vist til gode oppfølgingsrutinar for sjukemeldte og einingane har rutinar for dialogmøte, oppfølgingsplan samt oppfølging av gravide arbeidstakrar. Sjukefråvær og utfordringar i samband med dette er månadleg tema på møter i strategisk leiing.</p> <p>I 2017 arbeidde 51,2 % av sysselsette kvinner i alderen 20-66 år i deltidsstillingar i Sveio. Det blir i årsrapporten for 2018 vist til at Sveio kommune, saman med fagorganisasjonane, arbeidar kontinuerleg for å redusere ufrivillig deltidsstillingar. Gjennomsnittleg stillingsprosent i kommunen er 79,7 %.</p> <p>I enkelte avdelingar har det vore utfordrande å rekruttere og behalde medarbeidarar med rett kompetanse. Det blir peika på at kommunen i større grad burde prioritere kompetanseheving og etterutdanning for å halde på dei tilsette.</p> <p>Det går fram at det i nokre einingar er risiko for at vikarbruk kan påverke kvaliteten i tenestene negativt. Det blir vist til at det har vore auka sjukefråvær ved den eine skulen i kommunen, og at spesialundervisninga difor i periodar kan ha gått ut. Ved omsorgssenteret var det per 31.08.2019 overskridingar knytt til vikarutgifter på over NOK 1,4 millionar.⁷</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Høgare kostnadar • Mindre kontinuitet/stabilitet i tenestene • Dårlegare kvalitet i tenestene • Manglande effektivitet og målinnfriing 	

⁶ Funksjonane rådmann, innkjøp, eigedomsskatt, LEAN og lærlingar er òg organisert under rammeområde sentraladministrasjon. Årsrapport 2018 for Sveio kommune.

⁷ Tertiarrapport 31.08.2019 per rammeområde.

Sakshandsaming og vedtaksoppfølging • System for å førebu politiske saker • System for å følge opp politiske vedtak	Kommunen utfører mellom anna kvalitetssikring av saksframlegg og oppfølging av vedtak gjennom sakshandsamingssystemet. Det blir nyttet ei restanseliste intern i administrasjonen for å registrere politiske vedtak. Det blir vist til nokre nylege tilfelle der det blir stilt spørsmål ved om 1) administrasjonen ikkje overheld plikta til å informere til politisk nivå og 2) om det har vore gjort overskridinger av økonomiske rammer utan at dette har blitt politisk vedteke. Det blir vidare stilt spørsmål ved om det er tilstrekkeleg kompetanse og ev. gode nok rutinar i administrasjonen slik at alle saker er tilstrekkeleg utgreidde. I spørjeundersøkinga svarar nokre at dei opplever at det i stor grad eller svært stor grad er risiko for svikt og manglar knytt til saksførebuing og rapportering til politisk nivå. Det går fram av årsrapporten 2018 at kommunen arbeider med å sikre effektiv iverksetjing og kontroll med politiske vedtak. Det blei gjennomført ein forvalningsrevisjon av saksførebuing og vedtaksoppfølging i 2018.	• Saker blir ikkje tilstrekkeleg førebudd • Vedtak blir ikkje følt opp
Investeringar • Prosjektplanlegging • Prosjektstyring • Økonomistyring	I tilsendt oversikt over budsjetterte investeringar i Sveio kommune går det fram at det er planlagd investeringar på til saman over NOK 225 millionar. Frå KOSTRA går det fram at brutto investeringsutgifter som del av brutto driftsinntekter i Sveio er på 19 %, mot 14,7 i kommunegruppa. Det blir i fleire intervju vist til at det er risiko knytt til kommunen sine investeringar. Det blir mellom anna vist til at det kunne ha vore føremålstenleg med grundigare økonomisk rapportering. Nokre av dei største investeringane dei komande åra er: <ul style="list-style-type: none">• Badeanlegg. Kommunen har frå 2016 – 2018 sett av NOK 42,5 millionar til badeanlegg. Det var sett av NOK 38,5 millionar i investeringsmidlar til badeanlegg i 2019⁸• Bustadfeltet Sveioåsen 3. Reguleringsplanestimatet tilseier at det er behov for ytterlegare NOK 14,5 millionar for å ferdigstille prosjektet.• Ny barnehage. Prosjektet har ei ramme på NOK 38,5 millionar kroner dei neste 3 åra.• Forbetring av delar av kommunehuset. Det er planlagt å investere NOK 4,7 millionar kroner i 2020 og NOK 10 millionar i 2021.• Det er budsjettert med NOK 5,65 millionar til VAR-investeringar og ein stor sum til vassbehandlingsanlegget i Furuvatn i 2020 og 2021. I tillegg er det sett av NOK 2,5 millionar til kommunale vegar.	• Budsjettoverskridinger • Forseinkingar i gjennomføring av prosjekt • Utilstrekkeleg kvalitet

⁸ Tilsendt oversikt over investeringar i Sveio

Offentlegheit og arkiv <ul style="list-style-type: none"> • Ny kommunelov • Kommunikasjon • Sak- og arkivsystem 	<p>I ny kommunelov er det eigne krav til kommunen si informasjonsplikt.</p> <p>Det blir kommentert i spørjeundersøkinga at dei politiske prosessane i større grad burde bli tilgjengeleggjort for innbyggjarane, mellom anna gjennom strøyming av politiske møte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redusert tillit i befolkninga • Regelbrot • Tap av arkivmateriale
	<p>Det går fram av undersøkinga at Sveio i 2020 etter planen skal innføre nytt sak-/arkivsystem, og at dette vil vere eit felles system for alle Haugaland-kommunane. Det blir arbeidd med å standardisere rutinar og malar. Det blir fortalt at det truleg vil bli investert i ein god del opplæring i dette systemet for dei tilsette og at kommunen med dette systemet får eit betre verktøy for arkivfangst.</p> <p>Det går fram at kommunen legg dokument ut i postlista, men at det blir gjort vurderingar saman med jurist dersom det er tvil knytt til dette.</p>	
Målstyring og rapportering <ul style="list-style-type: none"> • Rapportering • Forbetringsarbeid 	<p>Krav til kommunens internkontroll er styrka i ny kommunelov.</p> <p>Fleire av dei intervjua nemner utfordringar knytt til mangelfull rapportering til KOSTRA.</p> <p>Svar i undersøkinga tyder på at det innanfor nokre område i kommunen ikkje er sett tilstrekkeleg klare mål for tenestene.</p> <p>Det kjem vidare innspel om at det manglar skriftlege rutinar for sentrale arbeidsoperasjonar og at kvalitetssystemet og system for melding av avvik ikkje blir nytta på ein god måte.</p> <p>Kommunen starta opp eit forbetringsarbeid knytt til LEAN-organisering i 2017 som ikkje er ferdig. Det går fram at det er tid- og ressurskrevjande å innføre og oppretthalde LEAN i einingane.</p> <p>Det blei gjort forvaltningsrevisjon av internkontroll i 2017.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mangelfull internkontroll og regeletterleving • Avvik blir ikkje meldt og fanga opp • Risiko for at rutinar ikke oppdaterast i samsvar med regelverk • Risiko for at rutinar ikke er kjent og ikkje blir følgt
Informasjonstryggleik og digitalisering <ul style="list-style-type: none"> • Nye lovkrav knytt til informasjonstryggleik 	<p>Det nye personvernregelverket som tredde i kraft i 2018 stiller strengare krav til informasjonstryggleiken i kommunen enn kva som tidlegare var tilfelle, noko som medfører auka regulatorisk risiko.</p> <p>Det går fram at det blir opplevd som om det er høgt fokus på informasjonstryggleik i kommunen og at det er gode rutinar og merksemrd på dette blant dei tilsette. Det blir utført risikovurderinger og vurderingar av personvernkonsekvensar (dpia) i kommunen, det er tilsett personvernombod og det ligg føre personvernerklæring på kommunen sine heimesider.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Viktig informasjon blir mista eller sensitive data kjem på avvege • Brot på regelverk

Det er sett av NOK 800 000,- kvart år fram til 2023 til digitalisering av tenester og effektive IKT verktøy i kommunen. I 2020 skal det investerast NOK 1,7 millionar i digital infrastruktur.

Sveio kommune er del av samarbeidsavtalen knytt til samordninga av regional digitalisering (Digi Hordaland) som er leia av Bergen kommune.

Innkjøp

- Innkjøpssamarbeid
- Innkjøpskompetanse
- Rammeavtalar

Regelverket for offentlege anskaffingar er komplekst og stillar strenge krav til innkjøpar. Det er slik ein ibuande regulatorisk risiko på området.

Sveio kommune inngår i innkjøpssamarbeidet på Haugalandet, og det blir fortalt at kommunen gjennom dette samarbeidet er del av mange rammeavtalar. Det blir fortalt at kommunen i liten grad har inngått eigne innkjøpsavtalar.

Det blir gjort flest og størst innkjøp innan drift og vedlikehald i kommunen. Leiar for drift og anlegg gjennomfører innkjøp medan oppgåva med å følgje opp innkjøp sentralt har blitt flytta mellom økonomi og lønnskontoret

Hovudinntrykket frå undersøkinga er at kommunen opplever å ha god kontroll på innkjøpsområdet.

- Brot på regelverket
- Kostnadsineffektive innkjøp
- Økonomiske mislegheiter knytt til innkjøp

Leverandør- og kontraktsoppfølging

- Oversikt over kontraktar
- Kontraktsoppfølging

Sveio kommune brukar ein del konsulentar, særleg når det gjeld prosjekt innanfor bygg- og anleggsarbeid. I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om kontrakt- og leverandøroppfølginga i kommunen er tilstrekkeleg.

Det blir fortalt at det nyleg er tilsett to nye prosjektleiarar innan teknisk/næring.

Som nemnt over er det eit høgt tal investeringsprosjekt i kommunen, og det går fram at dette i hovudsak er innanfor bygg- og anlegg. Det blir nemnt at det er krevjande for organisasjonen å handtere mange prosjekt samtidig, og på bakgrunn av dette blir risiko knytt til oppfølging av leverandørar og kontraktar sett som høg.

- Kontraktsbrot
- Forseinkingar og/eller budsjettsprekki i prosjekt
- Brot på arbeidsmiljølova
- Brot på krav til tariff

Berekraft, klima og miljø

- Ivaretaking av klima- og miljøomsyn i utvalde delar av kommunen eller i kommunen som heilskap
- Planverk

Det går fram at omsyn til naturmangfold er viktig for kommunen si arealplanlegging og ved løyve til tiltak. I 2018 arbeidde kommunen særskilt med seks utvalde tema/område, medan kommunen elles årleg arbeider med saker knytt til ytre miljø og ureining. Vidare har kommunen søkt på klimasatsmidlar frå Miljødirektoratet.

Det blir vidare vist til at det kommunale planleggingsarbeidet skal tuftast på mellom anna berekraftig utvikling.⁹

- Manglande etterleving av krav i lov og regelverk
- Manglande planar på området

⁹ Planstrategi for Sveio kommune 2016 – 2019 med planprogram for kommuneplanen 2019 – 2031.

Ny klima- og energiplan for kommunen skal vere klar i 2020.¹⁰ Den førre klima- og energiplanen var gjeldande frå 2011 – 2016.

Når det gjeld klimarelaterte utfordringar, så går det i kommunen sin planstrategi fram at Sveio generelt sett ikkje stor risiko for flaum, ras og skred slik situasjonen er i dag, men med endringar i klimaet kan dette biletet endrast. Delar av kommunen kan vere særskilt utsatt for stormflo.

Beredskap

- Planverk, rolle- og ansvarsdeling

Fylkesmannen i Hordaland gjennomførte i 2019 eit tilsyn av kommunal beredskapsplikt i Sveio kommune. Det går fram av rapporten at Sveio kommune ikkje tilfredsstiller krava i forskrift om kommunal beredskapsplikt, fordi det er manglar ved risiko- og sårbarheitsanalysen og det heilskaplege og systematiske samfunnstryggleiksog beredskapsarbeidet.

- Manglande etterleving av krav i lov og regelverk
- Dårleg beredskap

Ny ROS-analyse skal etter planen vere ferdig sumaren 2020 og handsamast politisk.

Samhandling

- System og rutinar for samhandling

I undersøkinga kjem det fram at det er utfordringar knytt til samhandling mellom nokre av områda i kommunen. Det er mellom anna utfordringar knytt til samhandling mellom flyktningtenesta og vaksenopplæringa innanfor helse- og omsorgsområdet, og nokre utfordringar knytt til samhandling mellom barnevern og skule.

- Manglande måloppnåing
- Manglande regeletterleving
- Ineffektiv ressursbruk

Elles blir det av fleire peika på at kommunen har mykje å hente på å bli betre på samhandling på tvers av tenester og einingar, mellom anna knytt til kvalitet og ressursbruk. Det blir stilt spørsmål ved om det er tilstrekkeleg god nok kultur for samhandling i kommunen.

3.2 Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av rammeområde skule, rammeområde barnehage og rammeområde kultur.

Rammeområde kultur har ansvar for mellom anna allment kulturarbeid, Sveio folkebibliotek, Sveio kulturskule, «Den kulturelle skulesekken», «Den kulturelle spaserstokken», Sveio Ungdomsråd, idrett og friluftsliv, Fartein Valen-arbeidet (inkludert Fartein Valen Festivalen), drift av Vigdartun i fritidssonen, ulike stønadssordningar, kulturvern og reiseliv.

Rammeområde barnehage består av tre barnehageeininger og rammeområde skule består av fem skuleeininger (den eine skulen er eit oppveksttu med barnehage). Vaksenopplæring etter introduksjonslova og grunnskulelova er organisert under rammområde skule. Fire av fem skular i kommunen gir tilbod om SFO. Elevtalet i Sveio kommune har gått frå om lag 780 elevar i 2014 til 836 elevar for skuleåret 2019/2020.¹¹

¹⁰ Årsrapport for Sveio 2018

¹¹ Årsrapport 2020 og skoleporten.udir.no

Kommunen kjøper Pedagogisk-psykologisk teneste (PPT) frå Haugesund kommune, men det er oppvekstområdet som har ansvar for å følgje opp PPT-arbeidet. Det interkommunale tiltaket «forum for oppvekst i Sunnhordaland» (FOS) er administrert frå Sveio og er organisert under rammeområdet.

Sveio kommunestyre vedtok i 2016 ein *Kvalitetsutviklingsplan for barnehage og skule 2016-2020*. Det går her mellom anna fram at det skal vere særskilt fokus på kompetanseløft i barnehagane knytt til programmet *vera saman*. Det går fram at barnehagane og skulane i kommunen er del av ei ny satsing på inkluderande barnehage- og skulemiljø saman med andre kommunar i Sunnhordland, Fylkesmannen og Norsk Lærarakademi i Bergen.

Tabell 4: Identifiserte risikoområde knytt til oppvekst- og kulturområdet

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Tidleg innsats og samarbeid mellom tenester for barn og unge med særlege behov <ul style="list-style-type: none">• Samhandling på tvers av ulike tenester til barn og unge, t.d. barnehage, skule, PPT, barnevern og helse, samt eksterne aktørar som BUP• Kapasitet og kompetanse• Førebygging og tidleg innsats	<p>Kommunen hatt eit prosjekt over mange år for å betre samhandlinga knytt til oppfølginga av vanskelegstilte barn.¹² Det blir nemnt at samhandling knytt til barn og familiar i sårbare situasjonar stadig er eit viktig tema i kommunen og at det burde vere auka fokus på dette.</p> <p>Tal frå Bufdir viser mellom anna at det er høgare del barn med undersøking i forhold til tal innbyggjarar i aldersgruppa 0-17 år i Sveio kommune (7,2 %) enn det som er gjennomsnittet for fylket (4,3 %).</p> <p>Det blir elles av fleire peikt på utfordringar knytt til barn/elever som har utfordringar som tilsette i skulen ikkje har tilstrekkeleg kompetanse på. Det går fram at det har vore utfordring knytt til barn med svært utfordrande åtferd skuleåret 2019/2020.</p> <p>Det blir nemnt at det etter planen skal innførast årlege kurs for å auke kompetanse og trening hos dei tilsette og leiarane knytt til denne utfordringa.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Brot på lov- og regelverk• Ikkje tilstrekkeleg koordinerte tenester• Fangar ikkje opp barn med behov for tidleg innsats	
Barnehage <ul style="list-style-type: none">• Kapasitet og kompetanse• Pedagognorma	<p>Kommunen peiker på følgande utfordringar innan barnehageområdet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fallande barnetal• Små kommunale barnehagar (høge kostnader per kommunale barnehageplass)• Uteområde (behov for vedlikehald og oppgradering)• Auka kostnader knytt til redusert betaling i barnehage <p>Det går fram av innrapporterte tal til KOSTRA at kommunen ligg om lag likt som gjennomsnittet i kommunegruppa og noko under fylkes-gjennomsnittet når det gjeld del barn frå 1-5 år som går i barnehage.¹³ Om lag 32 % av barna er i kommunal barnehage, medan resten er i private barnehagar. Det har vore noko auke i tal barn i kommunale barnehagar dei siste tre åra, medan det har vore ein tilsvarande nedgang barn i private barnehagar frå 2017 til 2019.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Ikkje tilstrekkeleg gode tenester	

¹² *Betre tverrfagleg innsats* (BTI)

¹³ 92,1 % av barna mellom 1-5 år er i barnehage i Sveio, 92,2 % er gjennomsnitt for kommunegruppa og 93,1 % er gjennomsnittet for tidlegare Hordaland fylke. Tala er frå 2019.

Foreldreundersøkinga 2018 viser at kommunen får dårleg score på ute- og innemiljø og mattilbod i barnehagane. Det er planlagd å bygge ein ny barnehage i Sveio sentrum med byggestart i løpet 2020/2021.

Det går fram at det har vore høgt sjukefråvær i ein barnehage på grunn av utfordringar med arbeidsmiljø, men at kommunen har sett inn tiltak her som dei meiner har betra situasjonen for dei tilsette.

Det er 6,1 barn per årsverk i grunnbemanninga i kommunale barnehagar i Sveio i 2018; snittet i kommunegruppa er på 5,7. I private barnehagar er det 5,9 barn per årsverk, mot 5,8 i kommunegruppa.

I Sveio har 68 % av minoritetsspråklege barn gått i barnehage dei siste fire åra. Dette er godt under gjennomsnittet på 81 % i kommunegruppa.

Sju av dei åtte barnehagane i kommunen oppfyller pedagognorma, medan den siste oppfyller pedagognorma med dispensasjon.¹⁴

Trygt og godt skolemiljø

- Nytt regelverk
- Trivsel

Det blei gjort endringar i opplæringslova frå 1. august 2017 (kap. 9 A) som mellom anna inneber skjerping av skulen og tilsette sine plikter når det gjeld å fange opp og undersøke tilfelle der det er mistanke om at ein elev ikkje har det trygt og godt på skulen.

Undersøkinga viser at elevar på 7. trinn melder om noko auka trivsel i skulen det siste året samanlikna med tidlegare år. Både elevar på 7. og 10. trinn ligg om lag likt med andre elevar i kommunegruppa når det gjeld trivsel.

Det blir fortalt om få klagesaker til Fylkesmannen og at skulane jobbar godt med oppfølging av meldte mobbesaker. Det blir vidare fortalt at det er godt opplyst om klagerett og høve for dette til dei føresette i skulane. Vidare blir det peika på at det er gode system for å sikre eit trygt og godt skolemiljø og at oppvekstområdet nyleg har hatt ein intern gjennomgang av rutinar knytt til opplæringslova § 9a.

Det går vidare fram at skulane jobbar etter *MOT-programmet* og *Respekt-programmet* og har sett ei positiv utvikling med redusert mobbing dei siste åra.¹⁵

I spørjeundersøkinga blir det kommentert at ein manglar godkjent plattform/sikker sone for arbeid med tiltaksplanar i saker som omfattar opplæringslova § 9a.

- Barn og unge som ikkje opplever eit trygt og godt skolemiljø
- Brot på regelverk

¹⁴ Dette betyr at barnehagen har tilstrekkeleg med årsverk til pedagogiske leiarar når man inkluderer pedagogiske leiarar med dispensasjon frå utdanningskravet.

¹⁵ Årsbudsjett 2020 – Drift og investering Økonomiplan 2020-2023.

Kultur	<p>Sveio kommune scorar lågt på fleire kulturindikatorar i kommunebarometeret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om lag 1,5 besök i folkebiblioteket per innbyggjar. Gjennomsnittet i kommunegruppa på om lag 5 besök per innbyggjar. • Sveio har tilsett 3,9 kulturarbeidrar per 1000 innbyggjarar. I kommunegruppa er gjennomsnittet 5,6. • Del elevar som går på kommunen sin musikk- og kulturskule er 12,8 % i Sveio kommune, mot gjennomsnittet for kommunegruppa på 23,7 %. <p>Det går fram at det har vore gjort ombyggingar og innført løysingar som skal syte for at biblioteket skal vere ein meir attraktiv stad for innbyggjarane. Vidare planlegg kommunen å utvida kulturskulen sine tilbod slik at det er eigna for større grupper. Det går fram at kulturskulen sine lokalar ikkje er like godt eigna for alle aktivitetar. Det går også fram at kommunen ønskjer at kulturskulen skal utvide til å mellom anna gi tilbod i SFO.</p> <p>Videre går det fram av undersøkinga at det er behov for styrka finansiering når det gjeld Fartein Valen-festivalen, og generelt sett er det behov for å søkja eksterne midlar til delfinansiering av kulturtiltak.</p> <p>Det blir opplyst at på grunn av små rammer er det ikkje alltid tilfelle at den eksterne finansieringa frå stat og fylke går til konsertproduksjon i Fartein Valen-festivalen, sjølv om ekstern finansiering er meint for konsertproduksjon.¹⁶</p> <p>Vidare blir det stilt spørsmål ved transparens i Fartein Valen-stiftinga og også eigarskapsrolla til kommunen knytt til Ryvarden kulturfyr.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ueigna lokale • Mangelfullt fritidstilbod til barn og unge
Tilpassa opplæring og spesialundervisning	<p>Frå kvalitetsutviklingsplanen til kommunen knytt til skule og barnehage går det fram at Sveio i fleire år har hatt særskilt fokus på opplæring innanfor språk og lesing. Det blir likevel kommentert i planen at det framleis er mykje spesialundervisning på dei øvste grunnskuletrinna.</p> <p>I KOSTRA-tala går det fram at 7,2 % av elevane i kommunen fekk spesialundervisning i 2019, mot 8,4 % i kommunegruppa. I 2017 var det 10 % av elevane i Sveio som fekk spesialundervisning.</p> <p>Størst prosentdel var det på årstrinna 8.-10.; her fekk 9,5 % spesialundervisning i Sveio i 2019. Snittet i kommunegruppa for same årstrinn var 9,9 %.</p> <p>I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om sakshandsaminga og oppfølginga av vedtak innan oppvekstsektoren blir gjort riktig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brot på regelverk • Ikke tilfredsstillande oppfølging

¹⁶ Økonomiplan 2020-2023.

Kvalitet i grunnskulen	Sveio kommune ligg under landsgjennomsnittet når det gjeld skulebidrag ¹⁷ 1.-4. trinn, og har gjort det dei siste 5 åra. Når det gjeld 5.-7. trinn har kommunen gått frå å ligge om lag likt som landsgjennomsnittet til å ligge litt over gjennomsnittleg landsnivå dei siste to åra. Dei nasjonale prøvane i 10. trinn viser at kommunen har bevega seg frå resultat godt under landssnittet i 2014/2015 til å ligge om lag likt som gjennomsnittet dei siste tre åra. ¹⁸	<ul style="list-style-type: none"> • Brot på regelverk • Ikkje tilstrekkeleg kvalitet i tenestene
Skulefritidsordning	<p>Det blei gjort endringar i opplæringslova med verknad frå 1. august 2018 som stiller nye krav om tidleg innsats for elevar på 1.-4. årstrinn.</p> <p>Kommunen oppfyller nasjonal norm for lærartettheit (15 elevar per lærar for 1.-4 trinn, og 20 elevar per lærar på 5.-7. og 8.-10. trinn).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ikkje tilstrekkeleg kvalitet i tenestene • Manglante mål for området

3.3 Tekniske og næring

Rammeområdet teknisk og næring omfattar to einingar: plan og næring og drift og anlegg. Teknisk og næring har også oppgåver knytt til oppfølging av Haugaland brann og redning IKS.

Sentrale arbeidsoppgåver knytt til plan- og næringsavdelinga er mellom anna planlegging, eigedomsdeling, adressetildeling, byggesaker, dispensasjonar, landbruk, miljøsaker og vassforvaltning.

Hovudarbeidsoppgåver for drift- og anleggsavdelinga er drift, vedlikehald og utbygging av kommunale bygningar og anlegg. Vidare har avdelinga ansvar for vedlikehald og opprusting av mellom anna kommunale vegar, park og grøntanlegg og arbeid knytt til miljø og reinhald, samt sjølvkostområda vatn, avløp og renovasjon.

¹⁷ Skulebidrag indikerer kor mykje skulen har bidratt til elevane si læring i dei grunnleggande faga som blir testa på nasjonale prøvar på 5. trinn, 8. trinn og 10. trinn samanlikna med bidraget til elevar med tilsvarande elevbakgrunn på landsnivå.

¹⁸ Tala er henta frå skoleporten.udir.no

Tabell 5: Identifiserte risikoområde knytt til tekniske tenester

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/mogelige konsekvensar	Risiko
Byggesak • Oversikt over saker • Sakshandsamingstid • Service og rettleiing	<p>Kommunen sine innrapporterte tal til KOSTRA viser at om lag halvparten av innvilga byggesøknader i kommunen i 2019 skjedde gjennom vedtak om dispensasjon frå plan. Dette er godt over gjennomsnittet for kommunegruppa som ligg på 20 %.</p> <p>Det går vidare fram at kommunen ikkje har utført tilsyn for byggeverksemど som er unntatt søknadsplikt i 2018 og 2019.</p> <p>Undersøkinga viser at gjennomsnittleg sakshandsamingstid for byggesaker med 12 veker frist har gått ned frå 23 dagar i 2018 til 2 dagar i 2019 og at kommunen handsamar byggesaker med 2 vekkers frist i samsvar med fristen.</p> <p>Det går fram gjennom intervju at det er ei oppleving av at sakshandsaminga innan byggesak blir gjort i samsvar med regelverket</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brot på regelverk • Omdømetap ved feil i saksbehandling 	
Vedlikehald av kommunale bygg og vegar • Etterslep på vedlikehald • Klima og miljø • CO2 utslepp	<p>Det går fram at det er ei utfordring for kommunen å halda tilstrekkeleg vedlikehald på kommunale bygg og vegar. Løypande avtalar tar større del av budsjettet og som konsekvens har det blitt mindre midlar til verdibearande vedlikehald og eit auka vedlikehaldsetterslep. Dei seinare åra har vintervedlikehald av vegane medført større utgifter enn budsjettert.¹⁹</p> <p>I undersøkinga er det særskilt bygningsmasse og ventilasjon på skulane som blir peika ut til å ikkje vere i samsvar med krav. Det går vidare fram at det er trong for oppgradering av uteareala i alle dei kommunale barnehagane.</p> <p>Det blir også peika på at kvaliteten på dei kommunale bustadane er varierande.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verditar for kommunen • Trafikktryggleik • Brot på regelverk • HMT-risiko for tilsette og elevar 	
Planarbeid • Kapasitet • Rekruttering • Forseinka planar	<p>Det går fram at det er utfordringar knytt til framdrift i planarbeidet i kommunen og at dette er særskilt knytt til kommuneplan og kommunedelplan for Sveio sentrum.²⁰ Det blir fortalt at noko av bakgrunnen til dette er mange prosjekt og oppgåver avdelinga og manglande kapasitet. Det har vore nokre utfordringar med å rekruttere til nokre typar fagstillingar. Det blir fortalt at det no blir arbeidd med kommuneplan og arealdelen og at det er to områdeplanar ute på høyring.</p> <p>Gjeldande kommuneplan blei vedteke i 2011.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brot på regelverk • Omdømetap • Redusert tillit i befolkninga 	

¹⁹ Økonomiplan 2020-2023 – drift og investering²⁰ Denne blir kalla *sentrumsplassen*

Det går fram at det er eit høgt tal pågåande prosjekt og arbeidskrevjande planar i avdelinga sett opp mot tilgjengeleg bemanning og at dette skaper utfordringar knytt til å halda ønskja framdrift i alle prosjekt og planar.²¹

Det blir vidare peika på at det i samband med bygging av ein ny veg i kommunen har vore holdt folkemøte med høg temperatur, der innbyggjarane har gitt uttrykk for at dei ikkje har blitt tatt omsyn til i planprosessen.

Vatn og avløp

- Gamle leidningsnett
- Auka kostnader til kjøp av vatn

I budsjettet 2020 går det fram at det er viktig å bytte ut gamle leidningsnett som har leidningsbrot for å unngå etterslep. Data frå kommunebarometeret viser at 0,1 % av vassleidningsnettet er fornøya dei siste 3 åra, medan gjennomsnittet for kommunegruppa er 0,6 %.

- Kvalitet på drikkevatn
- Kostnader og ev. skader knytt leidningsbrot

Kostnadane knytt til kjøp av vatn frå Haugesund aukar, og kommunen vurderer difor om dei skal forlenge avtalen frå 2021 eller produsere meir vatn sjølv. Det er sett i gang eit forprosjekt for å kartlegge drikkevasskjelda Furuvatn.

Det går fram i intervju at det den siste tida har vore høgt fokus på vassforsyning i kommunen og at det blir utført jamlege vurderingar og kontroll av anlegg.

3.4 Helse og omsorg

Det er fem rammeområder knytt til Helse og omsorg i kommunen: Fellestenester (tenestekontor, to legekontor, helsestasjon, psykisk helse, butiltak psykisk helse), Barnevern, Pleie og omsorg, Habilitering og NAV med flyktningavdeling.

Barnevernstestenesta har felles barnevernvakt utanom ordinær arbeidstid, med Tysvær og Vindafjord kommunar. Tysvær er vertskommune for barnevernvakta.

Sveio kommune tilbyr Helsestasjon for ungdom gjennom eit interkommunalt samarbeid med kommunane Haugesund og Tysvær. Helsestasjon for ungdom held til i Haugesund kommune og har tilgjengeleg lege, helsesøster og psykolog.

Pleie og omsorg deltar i Prosjektet Velferdsteknologi saman med ni andre kommunar på Hordalandet. Prosjektet er retta mot å finne teknologi som kan brukast i omsorgstenesta.

²¹ Økonomiplan 2020-2023 – drift og investering

Tabell 6: Identifiserte risikoområde knytt til helse og omsorg

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Barnevern • Utgifter • Mangel på fosterheimar • Bemannning og høgt arbeidspress	<p>Det blei gjennomført forvaltningsrevisjon av barnevern i førre planperiode (2019)</p> <p>I spørjeundersøkinga er det fleire som stiller spørsmål ved om det er utfordrande å nå mål innanfor barnevern på grunn av høgt arbeidspress.</p> <p>Det blir vist til utfordringar knytt til innfriing av budsjettmål i barnevernstenesta.</p> <p>Det går fram at det er utfordrande å finne fosterheimar til barn som har behov for det. Det blir også peika på i både årsrapport 2018 og budsjett 2020 at fagmiljøet i barnevernet er lite og opplever stadig fleire og meir komplekse saker. Tenesta har eit høgt tal saker pr. sakshandsamar.</p> <p>I 2019 hadde Sveio kommune NOK 6 124,- i netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år. Gjennomsnittet for kommunane i kommunegruppa var NOK 8770,-.</p> <p>Det går fram av kommunebarometeret at Sveio har 3,4 årsverk stillingar med fagutdanning per 1000 mindreårige. Gjennomsnittet for kommunegruppa er 4,9 årsverk. Det går vidare fram at kommunen har 25 barn med tiltak/undersøking per årsverk, medan gjennomsnittet for kommunegruppa er om lag 20 barn.</p> <p>Tal frå KOSTRA viser at 6 % av barna (0-17 år) i kommunen har melding, mot 4,8 % i kommunegruppa. Tilsvarande for undersøkingar er 7,2 % i kommunen, mot 4,9 % i kommunegruppa.</p> <p>Vidare går det fram i KOSTRA at 3,3 % av barna (0-22 år) i Sveio har barnevernstiltak, mot 4,2 % i kommunegruppa.</p> <p>Alle barna med hjelpetiltak frå barnevernet har tiltaksplan. Kommunen braut fristen i 7,7 % av undersøkingssakane i 2019.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Manglande etterleving av regelverk Kostbare tenester Mål som ikkje blir nådd Barn som ikkje får sikra rettane sine 	
Pleie og omsorg • Kompetansebygging • Korttidsplassar til rehabilitering • Heimebuande eldre • Reformar og nye ansvarsområde • Tildeling av tenester • Forsvarleg drift	<p>Det går fram at kommunen har eit auka behov for å tilby aktivitetar for heimebuande eldre på dagsenteret. I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved tenestetilbodet på dagsenteret mellom anna på bakgrunn av kompetanse. I intervju blir det peika på at det har vore arbeidsmiljøutfordringar på dagsenteret, men at det er sett inn tiltak som er venta å betre denne utfordringa.</p> <p>Det går fram at tal døgn på sjukehus for utskrivingsklare pasientar per 10.000 innbyggjarar låg på om lag 147 døgn i 2019, noko som er ei auke på omkring 100 døgn frå året før. Gjennomsnittleg tal døgn på sjukehus for utskrivingsklare pasientar er på om lag 129 døgn i kommunegruppa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for brot på regelverk Mangelfulle tenester 	

Det er eit auka behov for kompetanse, eit breitt tenestetilbod og ressursar for å tilfredsstille dei ulike målgruppene innanfor pleie og omsorg. Som følgje av overføring av oppgåver frå spesialisthelsetenesta har kommunen fått ansvar for nye brukargrupper med komplekse utfordringar. Vidare går det fram at brukargruppa med demens er i sterk vekst og at det er vanskeleg å tilby tenester i heimen for denne brukargruppa. Dette vil auke presset på plassar for demente på omsorgssenteret.

Det går fram at det er svært krevjande for einingane innan pleie og omsorg å halde seg innanfor dei innanfor dei økonomiske rammene som blir gitt og at utfordringane knytt til økonomi truleg berre blir større dei neste åra.

Kommunen har om lag fem mottakarar av BPA²², støttekontakt og omsorgslønn per 1000 innbyggjar, medan gjennomsnittet for kommunegruppa er om lag 13 brukarar per 1000 innbyggjarar.

Det går vidare fram at 12,9 % av opphold på sjukeheim er korttidsopphold, mot eit gjennomsnitt på 15,9 % i kommunegruppa.

Ein forvaltningsrevisjon innan pleie og omsorg kan ta for seg fleire av dei nemnte utfordringane eller det kan gjennomførast eigne forvaltningsrevisjon innan bestemte tema/delar av tenestene.

Habilitering

- Bruk av tvang og makt
- Ressurs-krevjande brukarar
- Rekruttering
- Sjukefråvær

Kommunen viser til utfordringar knytt til rekruttering innan helse og omsorg, og at det innan habiliteringstenesta er eit behov for fleire faglærte. Det blir i intervju vist til at kommunen har eit høgt tal funksjonshemma- Det blir vist til at kommunen har gjort ei kartlegging av framtidige brukarar av habiliteringstenesta og at det mest sannsynleg vil blir fire nye brukarar av kommunen sine butiltak dei neste ti åra.

Det går fram at habiliteringstenesta har utfordringar knytt til å halde budsjettet, og eininga hadde eit avvik på 3 millionar i 2018. I andre tertialrapport for 2019 går det fram at tenesta har sjukefråvær på til 16,2 %.

- Det er behov for meir kompetanse innanfor områda tvang og makt i kommunen. Kommunen blei meldt til politiet for to tilfelle knytt til bruk av vald i habiliteringstenesta i 2019. Det har i etterkant av dette vore fokus på å dokumentere opplæring knytt til bruk av tvang og makt, det har mellom anna blitt utarbeidd ei sjekkliste der opplæringa for dei tilsette blir registrert.

- Brot på regelverk
- Mangelfulle tenester
- Høg ressursbruk

²² Brukarstyrt personleg assistanse.

Det blir vist til at vald og trugslar er ei vedvarande utfordring for fleire av tenestene innan Helse og omsorg.

Vidare blir det peika på at kommunen ikkje får refusjon for ressurskrevjande brukarar når dei er over 67 år, noko som vil krevje mykje økonomiske ressursar frå 2019, da fleire brukarar blir over 67 år og har behov for tenester.

Fylkesmannen gjennomførte eit tilsyn i kommunen i 2013, der det mellom anna går fram at det systematisk blei brukt tvang overfor ein tenestemottakar utan at tvangen var overprøvd og godkjend av Fylkesmannen. Vidare blei det funne at det var mangelfulle rutinar for å informere overordna fagleg ansvarleg om bruk av tvang.²³

Tenestekontoret

- Sakshandsaming
- Etterleving av rutinar og regelverk

Tenestekontoret i Sveio blei oppretta i 2014. Tenester vert gitt etter vedtak gjort av tenestekontor etter prinsippet bestillar/utførarmodell.

Det blir stilt spørsmål ved om rutinar og retningslinjer blir etterlevd i tenestekontoret. Det har vore utarbeidd felles rutinar for sakshandsaming, men erfaringar tilseier at dette ikkje alltid blir etterlevd.

Det blir vidare peika på utfordringar knytt til kvalitetssikring av vedtak ved å mellom anna ha gode ordningar og rutinar for evaluering av vedtak til dømes når det gjeld heimeteneste og praktisk bistand.

Frå 2020 er det lovpålagt å tilby eit dagaktivitetstilbod for heimebuande med demens. Det går ikkje fram av innrapporterte tal om kommunen har gjort vedtak på dagaktivitet til heimebuande personar med demens.

Det er i snitt tildelt 2,6 timer med heimesjukepleie i veka per mottakar i kommunen. I kommunegruppa er snittet 4,81 timer i veka.

- Redusert tillit blant brukarar, pårørande og tilsette
- Brot på regleverk

Helsestasjons- og skulehelseteneste

- Tenestetilbod i samsvar med føringar og regelverk
- Oppfølging av barn og ungdom

Helsestasjons- og skulehelsetenesta er pålagt nye oppgåver i forskrift og nasjonale faglege retningslinjer frå 2017, med fleire oppgåver som skal gjennomførast i helsestasjons- og skulehelsetenesta.

Det blir vist til at det er svært positivt at skulen har eigen psykiatrisk sjukepleiar som del av skulehelsetenesta. Det blir likevel stilt spørsmål ved om det er tilstrekkeleg førebyggande psykisk helsearbeid blant barn og unge i kommunen. Innrapporterte tal frå kommunen viser at netto utgifter til førebygging, helsestasjon og skulehelseteneste per innbyggjar 0-5 år ligg lågare enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppa.²⁴

- Mangelfull etterleving av nasjonale føringar
- Brot på regelverk
- Mangelfullt tilbod

²³ Rapport frå tilsyn med Sveio kommune 2013. Fylkesmannen i Hordaland. <https://www.helsetilsynet.no/historisk-arkiv/tilsynsrapporter/hordaland-arkiv-tilsynsrapporter6/2013/sveio-kommune-barn-og-unge-koordinerte-tenester-2013/>

²⁴ Sveio kommune brukte i 2019 om lag NOK 8900,- medan snittet for kommunegruppa ligg på om lag NOK 11000,-.

	<p>Det går fram at kommunen har utfordringar knytt til å oppretthalde og vidareutvikle tenestetilbodet i helsestasjons- og skulehelsetenesta i samsvar med nasjonale føringar og lokale tilhøve.</p> <p>Innrapporterte tal frå kommunen viser at Sveio kommune dei tre siste åra i hovudsak ligg over landsgjennomsnittet når det gjeld del barn som har fått gjennomført heimebesøk av jordmor innan tre døgn etter heimkomst, undersøking ved 8. leveveke, 2-års og 4-årsalder og på 1. trinn i grunnskulen.</p>	
NAV/ flyktningtenesta	<p>I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om kommunen har eit tilstrekkeleg tilbod til flyktningar som er busett i kommunen, og det blir særskilt peika på at det verkar å vere mangel på bustader til denne gruppa. Det blir vist til at det har vore fleire tilfelle der familiær har blitt flytta vekk frå skule, etablert nettverk mm. på grunn av til dømes skader på bustad som følge av brann.</p> <p>Undersøkinga viser at kommunen sin Flyktningplan skal opp til handsaming i 2020 og at flyktningtenesta mest sannsynleg ikkje blir vidareført pga. mindre behov.</p> <p>Det blir peika på utfordringar knytt til samhandling mellom Flyktningtenesta og vaksenopplæringa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mangelfulle tenester • Manglande eigna bustadar
NAV/sosiale tenester	<p>Sveio kommune har hatt høg arbeidsløyse over lengre tid og fleire som nyttar økonomisk sosialhjelp. Det er mange flyktningar som mottek økonomisk sosialhjelp, og unge rusmisbrukarar er ei aukande utfordring. Det blir opplyst at NAV hadde overforbruk i 2018 knytt til sosiale tenester, og at budsjettet ikke er realistisk i forhold til mottaket dei har til ei kvar tid.</p> <p>Kommunen ligg noko over gjennomsnittet for kommunegruppa når det gjeld prosentdel unge mellom 18 og 24 år som mottar økonomisk sosialhjelp (9 % mot 7,8 %).</p> <p>12,5 % av mottakarane av sosialhjelp i kommunen har dette som hovudinntektskjelde. Også dette er noko høgare enn gjennomsnittet for kommunegruppa (11,5 %).</p> <p>Det blei gjennomført eit tilsyn med NAV i 2016. Tilsynet omfatta tenestene opplysning, råd og rettleiing og økonomisk stønad til unge mellom 17 og 23 år, og det blei peika på to avvik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen mangla felles praksis for kartlegging og oppfølging ved søknader om økonomisk stønad for personar mellom 17 og 23 år. Dokumenteringa var heller ikkje avklart. 	<ul style="list-style-type: none"> • Høge kostnadar • Budsjettoverskriding • Mangelfulle tenester til unge brukarar

- NAV Sveio har ikkje sett i verk systematiske tiltak for sjå til at søknadar frå personar mellom 17 og 23 år blir avgjort etter ei konkret og individuell vurdering.²⁵

I datainnsamlinga blir det opplyst at det har vore forseinkingar knytt til rapporteringa av NAV sine utbetalingar.

Psykisk helse- og rustenester

- Butilbod
- Auka behov for tenester
- Kompetanse

Det går fram at kommunen har utfordringar knytt til å finne bustadar med tilstrekkeleg tilsyn og omsorg for vanskelegstilte grupper som har problem knytt til psykisk livsproblematikk, kriminalitet og rus.

Talet på barn og unge som slit psykisk i Sveio aukar, og det er auka behov for rettleiing og støtte til barn/unge og deira pårørande. Kommunen viser til eit behov for å styrke kompetansen innanfor rus og psykisk helse.

Det blei gjennomført eit tilsyn i 2018 knytt til helse og omsorgstenester og sosiale tenester i Nav til personar med samtidige rusmiddelproblem og psykisk lidning. Ved tilsynet kom det ikkje fram opplysningar som tilseier at krav i sosial- og helse- og omsorgslovgjevinga er brotne.²⁶

I intervju blir det peika på at Psykisk helse og rus jobbar godt inn mot skulehelseteneste på skulane.

Utifrå rapporterte tal til KOSTRA går det fram at kommunen ligg over eller om lag likt gjennomsnittet for kommunegruppa når det gjeld fagutdanna²⁷ per 10 000 innbyggjarar.

- Brot på regelverk
- Mangelfullt tilbod til personar med utfordringar knytt til rus og/eller psykisk helse

²⁵ Rapport frå tilsyn med Nav Sveio kommune 2016. Fylkesmannen i Hordaland. <https://www.helsetilsynet.no/tilsyn/tilsynsrapporter/hordaland/2016/sveio-kommune-sosiale-tenester-til-personar-mellan-17-og-23-ar-2016/#4Kvatisynetomfatta>

²⁶ Fylkesmannen i Hordaland: <https://www.helsetilsynet.no/tilsyn/tilsynsrapporter/hordaland/2018/sveio-kommune-helse-og-omsorgstenester-og-sosiale-tenester-i-nav-til-personar-med-samtidig-rusmiddelproblem-og-psykisk-lidning-2018/>

²⁷ Årsverk av psykiatrisk sjukepleiar, personar med vidareutdanning i psykisk helsearbeid og vidareutdanning i rusarbeid.

4. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, presenterer vi i denne seksjonen risikoar knytt til selskapa der kommunen har eigarskap. Vurderinga er gjort med særleg fokus på følgjande forhold:

- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader,
- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

I tillegg til ei konkret risikovurdering vil det også vere viktig å vurdere selskapa ut i frå kor vesentlege dei er for kommunen (vesentleganalyse). To overordna perspektiv kan leggjast til grunn for ei slik vurdering:

- fokus på brukarperspektivet/samfunnssnytten
- fokus på økonomiske interesser for kommunen

På bakgrunn av desse forholda har revisjonen utleia følgjande kriterium for vesentleganalysen, som kan vere til hjelp når kontroll- og kvalitetsutvalet skal prioritere kva selskap som skal vere gjenstand for forvaltningsrevisjon:

1. selskap der det er avdekkja mogleg risikoforhold
2. selskap med berre offentleg eigarskap
3. selskap som har eit samfunnsmessig ansvar
4. selskap som har direkte tenestetilbod til kommunen sine innbyggjarar
5. selskap som leverer verksemdeskritiske tenester til kommunen
6. selskap som er heileigd av kommunen
7. selskap der kommunen har omfattande eigarinteresser i tal aksjar (fleirtal) eller stor økonomisk del av aksjekapitalen
8. økonomisk gevinst/tapspotensiale for kommunen
9. etikk og omdøme

Sveio kommune har eitt heileigd selskap, ni selskap som er deleigd med kommunar og/eller fylkeskommunar og ni selskap som er deleigd med private eller statlege aktørar. Selskapa/samarbeida vil bli presentert i tabellar under. Informasjonen i tabellane er i hovudsak basert på opplysningar henta frå Bisnode Smartcheck, Proff, kvart enkelte selskap sine nettsider, oversendt dokumentasjon frå kommunen og informasjon som er kome fram i undersøkinga. Der det har kome fram opplysningar som tyder på at det er risiko knytt til eigarskapet eller drifta i selskapet, vil dette kommenterast. Det vil òg bli kommentert om det dei siste åra har blitt gjennomført selskapskontroll av selskapet, og – der det er relevant – om eventuelle kommunesamanslängar blant andre eigarar har vesentlege konsekvensar for enten selskapet eller for eigarskapet til Sveio kommune.

Selskapa blir presentert i to tabellar. Den første inneholder selskap som kommer inn under kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er aksjeselskap og interkommunale selskap som er heileigd av kommunen eller eigmeld saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar. Desse selskapa har Sveio kommune full innsynsrett i og kan gjennomføre forvaltningsrevisjon og eigarskapskontrollar av.

Den andre tabellen inneholder oversikt over selskap der kommunen har eigarskap, men som ikkje kjem inn under innsynsretten etter kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er ofte aksjeselskap med innslag av private eller statlege eigardeler eller samvirkeføretak. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensa forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar, t.d. med omsyn til i kva grad selskapet opptrer i tråd med eigarane sin intensjon, om val og opplæring av styrerepresentantar skjer etter kommunen sine reglar og rutinar, om rapporteringa frå selskapet samsvarar med retningslinjer mv. Kontroll- og kvalitetsutvalet kan også be styret i eit selskap om å få fullt innsyn dersom det er ønskjeleg å gjere fullverdig forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll.

4.1 Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Vassbakken 2 AS			
Selskapet sitt føremål	Vassbakken 2 driv innanfor drift og utleige av idrettsanlegg. Selskapet blei etablert i 2015, og er heileigd av kommunen.		
Eigardel:	100 %		
Nøkkelpunkt	Nøkkeltala viser at verksemda har låg og minkande eigenkapital, har blitt drive utan inntekter dei siste åra, med negativt resultat før skatt, og med ikkje tilfredsstilande likviditeten og låg soliditeten.		
	• Heileigd av kommunen	• Omdøme	
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	6	8	11
Inntekter	0	0	4
Resultat før skatt	-2	-3	-7
Likviditet	1	1	1
Soliditet	0,23 %	0,30 %	0,42 %

Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS			
Selskapet sitt føremål	Selskapet er eit interkommunalt samarbeid på generell basis med særleg vekt på alle typar tiltaksarbeid og utviklingsarbeid. Selskapet skal ta opp saker som kan fremja utviklinga av Sunnhordland, og leggja dei fram til drøfting og utgreiling.		
Eigardel:	12,50 %		
Nøkkelpunkt	Selskapet er eigd av åtte sunnhordlandskommunar som kvar har ein eigarbrøk på 12,5 %. Nøkkeltala viser at selskapet har hatt solid økonomi dei siste åra.		
	• Omdøme	• Delt offentleg eigarskap	• Samfunnsansvar
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	1949	1 652	1 494

Inntekter	3 870	3 664	3 642
Resultat før skatt	297	157	309
Likviditet	11,41	9,08	8,53
Soliditet	28,52 %	29,05 %	26,57 %

Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 9,17 %	Føremålet til selskapet er innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærmere avtale med kommunane og bygging og drift av behandlingsanlegg for avfall.
Nøkkelpunkt	<p>Selskapet har stabil økonomi og har auka eigenkapitalen og inntektene dei siste åra. Sveio eig selskapet saman med seks andre kommunar i regionen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delt offentleg eigarskap • Omdøme • Stabil drift • Vesentlege verdiar • Samfunnkskritiske tenester <p>Det blei gjort selskapskontroll av selskapet i 2012.</p> <p>Selskapet har eigarinteresser i Slab AS (6,72 %) og Rekom AS (4,18 %). Desse fell ikkje under kommunelova §§ 23-6 og 24-10 pga. innslag av private eigarinteresser.</p>

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	192 380	181 724	178 680
Inntekter	89 506	89 096	87 329
Resultat før skatt	11 688	3 574	1 900
Likviditet	7,04	7,82	8,96
Soliditet	70,57 %	65,62 %	65,60 %

Haugaland vekst IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 9,09 %	Selskapet sitt føremål er å drive regionalt nærings- og utviklingsarbeid. Verksemda skal bidra til å auke samhandling, attraktivitet og verdiskaping i regionen.
Nøkkelpunkt	

<ul style="list-style-type: none"> • Delt offentleg eigarskap • Samfunnsansvar • Vesentlege verdiar 	<p>Økonomien i selskapet har generelt sett vore solid dei siste åra. Selskapet er eigd av Sveio og ti andre kommunar som alle har 9,09 % eigardel kvar.</p> <p>Selskapet har datterselskapet Lufthavndrift AS (100 %) som fell under kommunelova §§ 23-6 og 24-10.</p>
--	--

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	6 347	6 588	6 581
Inntekter	15 647	16 892	16 512
Resultat før skatt	366	234	346
Likviditet	1,93	2,09	2,26
Soliditet	48,26 %	52,51 %	56,32 %

Haugaland brann og redning IKS

<p>Selskapet sitt føremål Eigardel: 4,93 %</p> <p>Nøkkelpunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Registrert i 2017 • Delt offentleg eigarskap • Samfunnsansvar • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane • Leverandør av kritiske tenester 	<p>Selskapet sitt føremål er å dekke alle kommunane sine plikter, oppgåver og behov i samsvar med brann- og eksplosjonsvernlovas krav til kommunane, irekna: ulykke- og katastrofesituasjonar som brann, redning, drukning og akutt forureining, nødalarmstenester 110, feiling og tilsyn med fyringsanlegg, arbeide med førebyggjande tiltak mot brann og ulykker, søke å selje tenester knytt til førebyggjande og beredskapsrelaterte tenester, inngå samarbeidsavtalar med kommunar, andre selskap og verksemder. Selskapet kan ta på seg andre arbeidsoppgåver eigarane og selskapet måtte bli einige om.</p> <p>Haugaland brann og redning IKS blei registeret i 2017 og brukte mykje av eigenkapitalen det første året. Verksemda gjekk i underskot og likviditeten var ikkje tilfredsstillande i 2018. Sveio eig selskapet saman med åtte andre kommunar i regionen.</p> <p>Det har vore ein del uro knytt til selskapet etter at Haugesund – som største eigar – vedtok å trekke seg frå samarbeidet i 2018.</p> <p>Det kjem fram i intervju at det er ein viss misnøye med korleis selskapet blir drive operativt, samt at det frå politisk er ein del usikkerheit knytt til dei økonomiske aspekta ved selskapet.</p>
--	--

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	1 248	4 156	...
Inntekter	3 683	5 000	...
Resultat før skatt	-2 930	4 156	...

Likviditet	1,01	5,98	...
Soliditet	1,39 %	83,29 %	...

Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 4,62 %	Føremålet med verksemda er mellom anna å tilby sekretariattenester til kontrollutvalet i deltagarkommunane og nærliggjande kommunar. Verksemda skal drivast i balanse slik at inntekter frå kommunane dekker kostnadane.
Nøkkelpunkt	Haugaland kontrollutvalgssekretariat er eigd av ei rekke kommunar på Haugalandet kor Karmøy kommune er største eigar (37,16 %). Selskapet har hatt solid økonomi dei siste tre åra.
<ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Delt offentleg eigarskap 	

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	664	599	568
Inntekter	2 019	1 957	1 864
Resultat før skatt	65	31	35
Likviditet	3,3	3,07	2,9
Soliditet	70,34 %	68,15 %	66,82 %

Karmsund Havn IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 3,85 %	Selskapet sitt føremål er effektiv og sikker forvaltning av hamneverksemd på vegne av dei kommunar som er deltagarar, jf. selskapsavtalas § 4, og ivareta disse kommunane sine oppgåver, rettar og forpliktingar i samsvar med den til kvar tid gjeldande hamne- og farvatnlovsgjevinga. Selskapet skal arbeide for framtidsretta og konkurransedyktig utvikling av sjøtransportsystemet for personar og gods, leggja til rette for sjøbasert næringsutvikling, irekna naturlig tilhøyrande eigedomsutvikling, og leggja til rette for synergiar med landbasert næringsutvikling.
Nøkkelpunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Delt offentleg eigarskap • Samfunnsansvar • Vesentlege verdiar <p>Karmsund Havn har auka eigenkapitalen og inntektene dei siste åra og har tilfredsstillande likviditet. Selskapet sine eigarar er mellom anna Haugesund kommune (38,46%), Karmøy kommune (38,46%) og Sveio kommune (3,85%).</p> <p>Karmsund Hamn IKS har to datterselskap som fell innunder kommunelova §§ 23-6 og 24-10.</p>

- Karmsund Lufthavn invest AS (100 %)
- Karmsund Havn eiendom AS (100 %)

Verksemda har også eigardelar i Garpeskjær Eigedom (50 %) og Haugesund Stevedoring AS (5 %) som fell utanfor kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Karmsund havn har frå 31.3.2020 eigarinteresser i selskapet Havnekraft AS.

Det blei gjennomført selskapskontroll av Karmsund Havn i 2018.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	153 612	145 483	146 222
Inntekter	99 558	93 687	79 387
Resultat før skatt	13 454	9 853	5 539
Likviditet	1,5	3,58	3,43
Soliditet	20,85 %	23,73%	23,74%

Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 3,63 %	Selskapet sitt føremål er å arbeide for at verdifultt arkivmateriale i deltagarkommunane vert tatt vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forsking og andre administrative og kulturelle føremål.
Nøkkelpunkt <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Samfunnsansvar 	Verksemda er eigd av 20 kommunar i tidlegare Hordaland fylke. Siste innsendte årsregnskap til Brønnøysundsregisteret var i 2005, og revisor har ikkje hatt tilgang til nyare rekneskap.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)

Ikke tilgjengeleg

Krisesenter vest IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 2,97 %
--

Nøkkelpunkt	<p>Verksemda skal på vegner av eigarkommunane sikre etterleving av krisenterlova § 2 a), b) og c). Verksemda skal vere eit rådgivande organ for eigarkommunane i etterleving av § 2 d) i krisenterlova. Verksemda har ikkje som føremål å drive verksemde som gir utbytte til eigarkommunane.</p> <p>Selskapet er eigd av 17 kommunar på vestlandet.</p> <p>Det føreligg ikkje offentleg tilgjengeleg årsrekneskapstal.</p>
--------------------	---

Nøkkeltal (i helle tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg
--------------------------------------	--------------------

Vann vest AS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 5,55 %	Vann vest skal fremje samarbeid og kompetanseutvikling gjennom å utføre og legge til rette for erfaringsutveksling, opplæring og informasjonsverksemde. Verksemda skal utføre og formidle tenester, knytt til vass- og avlupsverksemde, som til dømes bistand til drift, kvalitetssikring, vassmiljø og beredskap. Verksemda kan inngå samarbeidsavtalar med, eller delta i, andre føretak i den grad dette er føremålstenleg.
Nøkkelpunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Samfunnsansvar • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane • Stifta i 2019 <p>Vann vest AS er eigd av 17 kommunar på vestlandet, alle med lik eigardel (5,55 %).</p> <p>Selskapet blei stifta 2019, og det føreligg følgeleg ikkje rekneskap som er rapportert inn til Brønnøysundsregisteret.</p>
Nøkkeltal (i helle tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg

4.2 Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Sveio Golfpark AS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 67 %	Verksemda sitt føremål er drift av Sveio golfbane og alt som er forbunde til denne, irekna utvikling av Sveio golfpark, eigedomsutvikling i området, samt deltaking i andre verksemder.
Nøkkelpunkt	<p>Sveio kommune eig 67 % og Haugaland golfklubb eig 33 % av aksjane i selskapet. Inntekt og eigenkapital har auka dei siste åra og likviditeten er tilfredsstillande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	5332	4975	4620
Inntekter	6433	5346	4920
Resultat før skatt	499	510	565
Likviditet	2,46	2,7	2,62
Soliditet	56,79 %	52,87 %	49,33 %

Vestlandske Grube Company AS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 66,66 %	Føremålet til selskapet er å fremje interesse for gullverksemid på Hovda og i Buavåg og drive tilhøyrande ertsanvisninger, samt kjøp av Gullsjøhuset i Buavåg i Sveio og vedlikehald av dette. Selskapet skal vere ein sjølveigande, samfunnstenleg, allmennyttig selskap utan erverv til føremål.
Nøkkelpunkt <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Registrert i 2017 • Delt privat og offentleg eigarskap 	Selskapet vart registrert i 2017 og er eigd av Sveio kommune (66 %), Sveio gullforeining (16,66 %) og Bua ungdomslag (16,66 %). Likviditeten til selskapet er ikkje tilfredsstillande.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	970	968	...
Inntekter	2	0	
Resultat før skatt	1	0	...
Likviditet	0,6	0,96	...
Soliditet	98,98%	86,58%	...

Vestavind AS bygdeblad for Sveio

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 29,32 %

Føremålet til Vestavind er å gje ut lokalavisa "Vestavind A/S - Bygdeblad for Sveio" ut frå ei nøytral og uavhengig redaksjonell linje.

Nøkkelpunkt

Nøkkeltala viser at 2017 var eit utfordrande år med negativ eigenkapital, mindre inntekter og negativ soliditet. 2018 har vore eit betre år økonomisk og likviditeten er tilbake på eit tilfredsstillande nivå.

- Omdøme
- Samfunnsansvar
- Delt eigarskap med private aktørar
- Ustabil økonomi

Mediehuset Haugesunds Avis AS (40,61 %) og Sveio kommune (29,32 %) er dei største eigarane av Vestavind AS. Selskapet har også fleire private aksjonærar.

Selskapet har aksjar i eigen verksemd, og eig 4,87 % aksjane.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	267	-37	431
Inntekter	3173	2631	3034
Resultat før skatt	303	-468	-30
Likviditet	1,31	0,94	1,46
Soliditet	24,16 %	-4,38%	32,60%

Opero AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 6,44 %

Målsettinga til verksemda er å utvikle og gje yrkesmessige tilbod om arbeidsinkludering med siktemål om å føra arbeidstakrarar attende til, eller inn i, ordinært arbeid. Verksemda skal også tilbod om utprøving og avklaring med tanke på framtidig val av arbeid og utdanning.

Nøkkelpunkt

Stord kommune og Bømlo kommune er dei største eigarane med høvesvis 28,03 % og 19,26 % eigardel. Det er seks andre kommunar og ein privat aktør som også har eigarskap i verksemda. Hordaland fylkeskommune har også eigardel men blir slått saman med Sogn og Fjordane fylkeskommune frå 1.1.2020

Resultatet har hatt gått svakt nedover dei siste åra, men elles viser nøkkeltala at Opero AS har solid eigenkapital og tilfredsstillande likviditet.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
-------------------------------	------	------	------

Eigenkapital	17 120	16 191	15 053
Inntekter	38 388	36 903	37 086
Resultat før skatt	475	571	1 747
Likviditet	1,47	1,39	1,25
Soliditet	57,18 %	55,56 %	49,35 %

Haugaland kraft AS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 4,3 %	Føremålet til verksemda er eigarskap i selskap som driv produksjon av fornybar energi, sikker og kostnadseffektiv overføring og omsetning av energi, og som tilbyr sikker og kostnadseffektive breibandstenester, samt det som hermed står i samband med dette, medrekna å delta i andre føretak som driver tilsvarende verksemd. Selskapet skal også ta hand om konsern- og hovedkontorfunksjonar.
---	---

Nøkkelpunkt

Selskapet er eigd av sju kommunar samt Finnås kraftlag SA og Skånevik Ølen Kraftlag AS.

Nøkkeltala viser at Haugaland kraft har auka inntektene sine dei siste åra, samstundes er resultatet varierande og likviditeten ikkje tilfredsstillande.

Haugaland kraft har eigarinteresser i følgjande selskap som ikkje kjem under kommunelova §§ 23-6 og 24-10:

- Delt offentleg eigarskap
 - Samfunnsansvar
 - Vesentlege verdiar
 - Omdøme
 - Registrert 2015
- Haugaland kraft energi AS (100 %)
 - Haugaland kraft fiber AS (100 %)
 - Haugaland kraft nett AS(100 %)
 - Afiber AS (80 %)
 - Sunnhordaland kraftlag SA (53,32 %)
 - Akslandselva kraftverk AS (21,1 %)
 - Sustainable energy AS (17,86 %)
 - Avaldsnes Elite AS (10,06 %)
 - No-UK com AS (7,92 %)

I tillegg har verksemda nyleg fått eigarinteresser i Havnekraft AS.

Det blei gjennomført selskapskontroll av selskapet i 2011, og ein kombinert selskapskontroll av selskapet saman med Haugaland Næringspark AS i 2015.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	1 992 666	2 050 303	1 221 114

Inntekter	139 393	129 514	125 313
Resultat før skatt	202 824	58 296	1 039 603
Likviditet	0,14	0,18	0,29
Soliditet	62,04 %	62,62 %	55,23 %

Haugaland Industri AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 3,32 %

Føremålet med verksemda er å drive fabrikasjon, omsetning og anna verksemder som kan auka yrkesvalshemmedes moglegheiter for tilbakeføring til det ordinære arbeidsmarknad.

Nøkkelpunkt

Haugland industri har bruk mykje av eigenkapitalen sin, inntektene har fallen og resultatet før skatt har vore negativt dei tre siste åra. Det siste året har likviditeten i selskapet auka.

- Omdøme
 - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane
 - Delt eigarskap med private aktørar
- Haugesund kommune er største eigar med 43,78 % og Rogaland fylkeskommune nest størst med 28,19 %. Det er også fleire andre kommunar og private verksemder med eigardel.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	8 699	9 356	14 022
Inntekter	31 692	35 750	37 725
Resultat før skatt	-656	-4 664	-4 871
Likviditet	1,99	1,15	1,15
Soliditet	35,24 %	34,68 %	41,65 %

Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 1,72 %

Føremålet til selskapet er å marknadsføre reiselivsbedrifter i regionen og andre aktivitetar som naturlig fell saman med dette, medrekna å delta i andre selskap med liknande verksemder, kjøp og sal av aksjar, eller på anna måte gjere seg interessert i andre føretak.

Nøkkelpunkt

<ul style="list-style-type: none"> • Delt eigarskap med private aktørar • Utfordrande likviditetssituasjon 	<p>Verksemda er eigd av Sveio kommune (1,72 %), ei rekke andre kommunar og nokre private verksemder. CS Investering AS er største eigar med eigarandel på 24,97 %.</p> <p>Nøkkeltaula viser at eigenkapitalen og inntektene har auka dei siste åra og at likviditeten i dag er på eit tilfredsstilande nivå.</p>
--	--

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	1 482	1 495	-363
Inntekter	7 728	7 621	7 207
Resultat før skatt	-73	-377	421
Likviditet	1,5	1,73	0,34
Soliditet	50, 91 %	62,19 %	-22,60 %

Sunnhordlandsambandet AS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,74 %	Føremålet er å arbeida for at ferjefri veg mellom Stord og Bergen med bru over Langenuen kjem med i NTP. Når Sunnhordlandsambandet er komen inn i NTP, skal selskapet arbeida for at Sunnhordlandsambandet vert realisert.
Nøkkelpunkt	I følgje Bisnode Smartcheck har selskapet i 2014, 2015, 2016 og 2017 erverva eigne aksjar i strid med aksjelova § 9-3. Selskapet eig sjølv 1,927 % av aksjane. Det går også fram av Bisnode at det var knytt usikkerheit til fortsett drift i selskapet i 2017. <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar • Samfunnsansvar Verksemda har ikkje hatt inntekter dei siste åra, men byrja å få inntekter igjen i 2018. Likviditeten var ikkje tilfredsstilande i 2016. Sunnhordlandsambandet AS har over 170 eigarar, både private verksemder og kommunar. Dei største eigarane er Meidell AS (11,19 %), Tysnes Sparebank (11,11 %) og Alsaker Fjordbruk AS (11,11 %).

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	49	41	45
Inntekter	520	0	0
Resultat før skatt	8	-4	-212
Likviditet	25	2,86	1,42

Soliditet	98 %	65,08 %	29,80 %
-----------	------	---------	---------

E134 Haukelivegen AS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 2,22 %	Føremålet til verksemda er å arbeide for utbygging og standardheving av transportkorridoren E134 Karmøy-Frogner, RV36 Seljord-E18 og sambandet E134-Bergen. I tillegg kan selskapet arbeide for å fremje interessene til viktige sidegreiner til denne transportkorridoren når dette styrkar arbeidet. Selskapet kan ta initiativ til å opprette finansieringsselskap og utbyggingsselskap. Selskapet har høve til å delta i og/eller arbeide saman med andre selskap med tilsvarende føremål. Selskapet står elles fritt til å setje i verk tiltak og bruke dei verkemiddel som er tilgjengeleg og aktuelle for å fremje føremålet til selskapet.
Nøkkelpunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar • Samfunnsansvar <p>Nøkkeltala viser at verksemda gjekk med underskot i 2018, men at verksemda har tilfredsstillende likviditet og soliditet. Selskapet er eigd av fleire fylkeskommunar, kommunar og private verksemder.</p>

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	3 505	3 700	2 571
Inntekter	1 214	2 603	2 338
Resultat før skatt	-195	1129	3
Likviditet	13,26	13,76	2,42
Soliditet	92,46 %	92,73 %	58, 69 %

Sveio Bioenergi AS

Selskapet sitt føremål Eigardel: Ukjent	Føremålet til verksemda er å eiga og drifta flisfyrt varmesentralar og tilhøyrande varmenett, og kva som står i samband med dette. Anne verksemd knytt til fornybar energi kan vera aktuelt.
Nøkkelpunkt	<p>Verksemda har datterselskapet Vestlandske Bioenergi AS (51 %) som fell utanfor kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Siste rapporterte rekneskap til Brønnøysundregisteret er frå 2014.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikke tilgjengeleg

Biblioteksentralen SA

Selskapet sitt føremål Eigardel: Ukjent ²⁸	Biblioteksentralen SA skal mellom anna være eit serviceorgan for alle typar offentlege bibliotek og hovudleverandør av produkt og tenester til bibliotek og liknande institusjonar.		
Nøkkelpunkt	<p>Nøkkeltala viser at verksemda hadde eit underskot på om lag 19 millionar i 2016 og syv millionar i 2018. Likviditeten er tilfredsstilande og verksemda har høg eigenkapital.</p> <p>Verksemda har følgjande datterselskap som fell utanfor kommunelova §§ 23-6 og 24-10:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar • Samvirkeføretak • BS Eiendom AB20AS (100%) • BS Undervisning SA (100%) • Norsk bibliotektransport S (100%) • BS Lab AS (100%) • Axiell norge AS (100%) • Edda bokhandel AS (100%) <p>Verksemda har også eigarinteresser i BS Eurobib AS (50 %) og ABM-Media AS (0,25 %) som fell utanfor kommunelova §§ 23-6 og 24-10.</p>		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	289 235	296 362	237 540
Inntekter	125 324	131 980	136 941
Resultat før skatt	-7 127	58 822	-19 810
Likviditet	4,58	4,91	5,23
Soliditet	63,53 %	62,58 %	86,53 %

4.3 Føretak, samarbeid og foreiningar

Kommunale føretak, vertskommunesamarbeid, stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvalningsrevisjon i selskap. Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvalningsrevisjon. Vi har likevel laga ei samla liste under for ulike samarbeid/interesser til kommunen:

Kommunale føretak

- Ryvarden kulturfyr

Interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid

²⁸ Det går fram av eigarmeldinga at kommunane må betale minst ein del for kvar 1200 innbyggjarar. Ein del er lik NOK 300,-

- Haugaland arbeidsgiverkontroll (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Forum for oppvekst i Sunnhordland (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Haugaland Skole & Arbeidsliv (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Syns og audiopedagogisk teneste i Hordaland (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Innkjøppssamarbeidet på Haugalandet (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Haugalandsløftet (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Fagsentral Brann Haugesund (Hauengsund 110-sentral, § 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- IUA forureining (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Interkommunalt utval for idrettsektoren (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Interkommunalt legevaktssamarbeid (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Helsestasjon for ungdom (§ 27 samarbeid etter kommunelova 1992)
- Sunnhordland interkommunale innkjøpsforum (kommunalt oppgåvemiljøfelleskap etter kommunelova (2018) § 19-1)
- Veterinærvakt for små dyr (administrativt verskommunesamarbeid etter kommunelova (1992) § 21-8b, jf. kommunelova (2018) § 20-2)
- Veterinærvakt for store dyr (administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelova (1992) § 21-8 b, jf. kommunelova (2018) § 20-2)
- NoroSun skjenke og- og salskontroll (administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelova (1992) § 21-8 b, jf. kommunelova (2018) § 20-2).

Stiftingar

- Svelo bufellesskap²⁹
- Maritimt forum for Haugaland og Sunnhordland
- Fartein Valen stiftinga
- Friluftsrådet vest
- Stiftinga kystkultur nu!

Andre typar selskap/samarbeid

- PPT Haugesund
- AMK-sentralen
- Studentsamskipnaden i Bergen SIB
- Forum for tilsyn og kontroll
- Kommunesektorenes organisasjon KS
- KLP

²⁹ I verifiseringa av liste over selskap kommenterer kommunen at det har det vore ein prosess for å få denne stiftinga oppløyst pga. ein sak med lotteritilsynet.

5. Eigarskapskontollar – oversikt over identifiserte risikoområde

Basert på analysane og funna knytt til selskapa der Sveio kommune har eigarskap (kapittel 4), presenterer vi i dette kapittelet vurderingane av kvar i Sveio kommune si eigarskapsforvaltning det er risiko for at kommunen ikkje utøver tilstrekkeleg kontroll med selskapa i samsvar med etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing, både overordna sett og for enkelte selskap der kommunen har eigarinteresser.

Typiske risikoområde som blir undersøkt og vurdert i ein eigarskapskontroll inkluderer system og rutinar for oppfølging av eigarskap, rutinar for val av styrerepresentantar, opplæring av styrerepresentantar og rapportering til kommunestyret.

Dersom ein gjer forvaltningsrevisjon i eit selskap (sjå kap. 4) vil ein også kunne slå denne saman med ein eigarskapskontroll, ved å legge til desse problemstillingane i forvaltningsrevisjonen.

Dei identifiserte risikoområda/-selskapa er sett opp i upriorert rekjkjefølgje. Det er kontroll- og kvalitetsutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere val av og rekjkjefølgje for eigarskapskontrollane i planen som blir lagt fram for kommunestyret.

Tabellen under viser identifiserte risikoområde/-selskap knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning. Vi tar etterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert.

Tabell 7: Identifiserte risikoområder knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning

Område/selskap	Eigardel	Observasjonar	Riskoområde
Overordna eigarskapsforvaltning i kommunen	IA	<p>Kommunen skal etter ny kommunelov utarbeide eigarskapsmelding som vedtakast av kommunestyret minst ein gong i valperioden (§ 26-1).</p> <p>Sveio kommune har ei eigarskapsmelding revidert i 2016.</p> <p>I spørjeundersøkinga som er gjennomført blir det peika på at kommunen har avgrensa kapasitet til å utøve aktivt eigarskap.</p> <p>Det blir stilt spørsmål ved om kommunestyret fungerer tilstrekkeleg godt nok som generalforsamling. Det blir også peika på behov for meir opplæring knytt til styrerepresentasjon når folkevalde går inn i styreverv. Dette handlar mellom anna om kva rolle og ansvar ein har som styremedlem.</p> <p>Det blir etterlyst betre rutinar for dette, som sikrar at folkevalde får opplæring i starten av valperioden</p> <p>Det blir vidare kommentert at det generelt er ei utfordring når forvaltningsoppgåver blir lagt i selskap og at det derfor er viktig med gode politiske føringar for dette arbeidet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Rutinar for val av styrerepresentantar • Opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret

Eigarskapskontroll av Haugaland brann og redning IKS	4,93 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer samfunnskritiske tenester. Selskapet er relativt nyskipa, og har ein økonomi som kan sjå utfordrande ut. I tillegg blir det uttrykt uvisse i kommunen om kva som faktisk er situasjonen i selskapet med omsyn til økonomisk utvikling og operativ drift.	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift
Eigarskapskontroll av Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS	9,17 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer samfunnskritiske tenester. Selskapet ser ut til å ha ein relativt stabil drift. Det er åtte år sidan siste selskapskontroll.	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Haugaland Kraft AS	4,3 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer samfunnskritiske tenester. Selskapet rår over vesentlege verdiar på vegner av fellesskapet, og har hatt ujamne resultat dei seinare åra. Det blei sist gjort selskapskontroll av selskapet i 2011.	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Vassbakken 2 AS	100 %	Selskapet er heileigd av kommunen. Frå nøkkeltala ser det ut som at selskapet ikkje har særleg inntekter, og over tid har hatt negativt resultat.	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift
Eigarskapskontroll av Kommunen si forvaltning og oppfølging av arbeidsmarknadsbedrifter	3,32 % og 6,44 %	Kommunen har eigarskap i fleire arbeidsmarknadsbedrifter (Opero AS og Haugaland Industri AS) Dette er selskap som leverer viktige tenester til brukarar med behov for tilrettelagt arbeid. Selskapa har ofte utfordrande driftsvilkår, og skal drive delvis i konkurransen med andre, med krav til internkontroll og HMT. Tilbodet krev også god og tett oppfølging av brukarane.	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarar • Ikkje forsvarleg oppfølging • Brot på HMT • Manglande utvikling for tiltak
Eigarskapskontroll av Krisesenter vest IKS	2,97 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer kritiske teneste til ein svært sårbar brukargruppe. Det er uvisst korleis økonomien i selskapet er.	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarar • Ikkje forsvarleg oppfølging • Brot på HMT • Manglande utvikling for tiltak

6. Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn

6.1 Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar

6.1.1 Forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda

- Forvaltningsrevisjon av barnevernstenesta - 2019
- Forvaltningsrevisjon av saksførebuing og vedtaksoppfølging - 2018
- Forvaltningsrevisjon av internkontroll - 2017
- Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, service og haldningar - 2015
- Forvaltningsrevisjon av spesialpedagogiske tiltak - 2014
- Forvaltningsrevisjon av budsjett- og økonomistyring i pleie- og omsorgseininga – 2013
- Forvaltningsrevisjon av innkjøp - 2010

6.1.2 Forvaltningsrevisjon i selskap

- Selskapskontroll av Karmsund Havn – 2018
- Selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS – 2015
- Selskapskontroll av SIM IKS – 2012
- Selskapskontroll av Haugaland Kraft AS - 2011

6.1.3 Eigarskapskontroll

Fleire av selskapskontrollane nemnt over, omfatta også eigarskapskontroll.

6.2 Tilsyn

Fylkesmannen har gjennomført nokre tilsyn med Sveio kommune dei siste åra. Det har blitt gjennomført tilsyn med sosiale tenester til personar mellom 17 og 23 år (2016), helse- og omsorgstenester og sosiale tenester i NAV til personar med samtidige rusmiddelproblem og psykisk lidning (2018) og kommunal beredskapsplikt (2019).

7. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar

På bakgrunn av dei analysar og risikovurderingar som er gjennomførte, er det identifisert fleire område som etter Deloitte si vurdering kan representere høg risiko, og kor kontroll- og kvalitetsutvalet bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar i Svelo kommune.

Forslaget dannar grunnlag for prioriteringa som kontroll- og kvalitetsutvalet skal gjere. Kontroll- og kvalitetsutvalet står fritt til å leggje til og endre på prosjekta som er skissert under.

7.1 Forvaltningsrevisjon

7.1.1 Prosjekt som er kategorisert som høg risiko (raude)

Tabell 8: Raude prosjekt

Prosjekt	Tema
• Bemannning og sjukefråvær	<i>Bruk av vikartenester Oppfølging av sjukefråvær</i>
• Styring av investeringsprosjekt	<i>Etterleving av regelverket om offentlege anskaffingar Kontrakt- og leverandøroppfølging Budsjettering Rapportering</i>
• Målstyring og rapportering	<i>Har kommunen ein tilfredsstillande internkontroll Gjennomføring av risikovurderingar Avvikssystem</i>
• Kontrakt- og leverandøroppfølging	<i>Rutinar for leverandør- og kontraktsoppfølging Etterleving av rutinar Kontroll av utvalde kontrakter</i>
• Samhandling internt i kommunen	<i>System og rutinar for samhandling Møtepunkt for samhandling</i>
• Tidleg innsats og samarbeid mellom tenester for barn og unge med særlege behov	<i>Samarbeid på tvers av einingar/tenesteområde Bruk av system og rutinar for samhandling/tidleg innsats Førebyggande arbeid Kapasitet og kompetanse Iverksetting av tiltak for barn og unge med særlege behov</i>
• Tilpassa opplæring og spesialundervisning	<i>System og rutinar for tilpassa opplæring, tidleg innsats og spesialundervisning Samhandling mellom skulane og PPT PPT sitt systemretta arbeid Sakshandsaming Gjennomføring av spesialundervisning</i>
• Skulefritidsordning	<i>Mål for området Kvalitet i tenesta Kompetanseplanar</i>
• Vedlikehald av kommunale bygg og vegar	<i>Strategi og for vedlikehald i kommunen Økonomistyring</i>
• Planarbeid	<i>Strategi Styring Kapasitet Leiing</i>
• Pleie og omsorg	<i>Tiltak for å sikre ressurseffektive tenester, inkl. bruk av velferdsteknologi Omsorgstrappa</i>

	<i>Kapasitet og kompetanse til å ivareta brukarar i heimetenesta og institusjonstenesta</i>
• Habilitering	<i>Bruk av tvang og makt Rutinar og retningslinjer for rapportering og melding av avvik Kompetanse og opplæring</i>
• Tenestekontoret	<i>Tildeling av tenester Systematiske evalueringar av vedtak på tenester Etterleving av regelverk i sakshandsaming Rutinar og retningslinjer</i>
• Nav/Flyktningtenesta	<i>Butilbod Oppfølging av brukarar Samhandling</i>
• Nav/sosial tenester	<i>Rettleiling og oppfølging av unge brukarar Budsjettering</i>
• Haugaland brann og redning IKS	<i>Verksamdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>
• Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS	<i>Verksamdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>
• Haugaland vekst IKS	<i>Verksamdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>
• Krisesenter Vest AS	<i>Verksamdsstyring Internkontroll Økonomistyring Kompetanse og kapasitet Rutinar og retningslinjer Oppfølging av brukarar</i>

7.1.2 Andre prosjekt (gule)

Tabell 9: Gule prosjekter

<u>Prosjekt</u>
• Sakshandsaming og vedtaksoppfølging
• Offentlegheit og arkiv
• Informasjonstryggleik og digitalisering
• Innkjøp
• Berekraft, klima og miljø
• Beredskap
• Barnehage
• Trygt og godt skolemiljø
• Kultur
• Kvalitet i grunnskulen
• Byggesak
• Vatn og avløp
• Barnevern
• Helsestasjons- og skulehelseteneste
• Psykisk helse- og rusteneste

-
- Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS
 - Vann vest AS
 - Vassbakken 2 AS
-

7.2 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll kan inngå som ein del av ein forvaltningsrevisjon av selskap (sjå førre liste), eller den kan gjennomførast som eigne prosjekt der fokuset berre er på kommunen si eigarskapsforvaltning av eit eller fleire selskap.

Tabell 10: Aktuelle prosjekt

Prosjekt	Risikoområde
Overordna eigarskapsforvaltning i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskapa <ul style="list-style-type: none"> - Eigarmelding - Eigarstrategi - Eigaroppfølging • Rutinar for val av styrerepresentantar • Opplæring av styrerepresentantar og • Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Haugaland brann og redning IKS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift
Eigarskapskontroll av Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Haugaland Kraft AS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Vassbakken 2 AS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift
Eigarskapskontroll av kommunen si forvaltning og oppfølging av arbeidsmarknadsbedrifter	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift • Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane
Eigarskapskontroll av Krisesenter Vest AS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift • Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane

Deloitte.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies: Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	02.10.20	
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	22/20
Kontroll- og kvalitetsutvalet	22.06.20	16/20
Kontroll- og kvalitetsutvalet	04.05.20	10/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

PLAN FOR EIGARKAPS KONTROLL 2020-2024 – SVEIO KOMMUNE

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Sveio kommunestyre kommunestyret vedtar Plan for eigarskapskontroll 2020- 2024 /slik den ligg føre med følgjande prioriteringar:

1. **Sveio Golf AS**
2. **Krisesenter Vest IKS**
3. **Haugaland Brann og redning IKS**
4. **Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk (SIM) IKS**

Av **uprioriterte** eigarskapskontrollrevisjonsprosjekt:

- **Overordna eiagarskapsforvaltning i kommunen**
- **Haugaland Kraft AS**
- **Kommunen si forvaltning og oppfølging av arbeidsmarknadsbedrifter**

Retningslinjer for selskapskontroll i Sveio kommune blir vidareført slik dei ligg føre fra 2006 og sist endra 2012.

Sveio kontrollutvalet får delegert mynde til å endre planen i planperioden i samsvar med kommunelova § 23-4.

Vedlegg:

1. Plan for eigarskapskontroll 2020-2024, september 2020
2. Retningslinjer for eigarskapskontroll 2020-2024
3. Risiko- og vesentlegvurderinger (sjå sak om plan forvaltningsrevisjon)

Saksorientering

Bakgrunn

Eigarskapskontroll er å kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser gjer dette i samsvar med lover, forskrift, kommunestyret sine vedtak og kjente prinsipp for eigarstyring.

Det går fram av kommunelova § 23-4 at det skal utarbeidast ein eigen plan for gjennomføring av eigarskapskontroll. Planen skal basere seg på ein risiko- og vesentlegvurdering av kommunen sitt eigarskap. Planen skal godkjennast av kommunestyret innan utgangen av fyrste året i kvar valperiode.

Planen er det kommunestyret sjølv som skal vedta. Kommunestyret kan delegera til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Planprosessen

Deloitte AS blei engasjert av utvalet i møtet 25.11.19, sak 28/19 til å utarbeide analyse og utkast til plan. I det fyrste prosessmøtet den 10.02.20, sak 5/20 deltok medlemmene i Deloitte sitt risikospel, saman med revisor Kjersti Gjuvsland, varaordførar og økonomisjef. Spelet var som en del av prosessen for å komme med innspel til ny analyse og plan.

Då møtet den 04.05.20 vart halden som fjernmøte, tok utvalet berre risiko- og vesentlegvurderingane til orientering. Utvalet skulle få sak opp igjen i juni då dei føreslått prosjekta skulle prioriterast.

I møtet 22.06.20 signaliserte utvalet kva område dei fann som dei mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for denne perioden.

Etter kommunelova § 23 -3 og § 23-4 har kontrollutvalet ansvaret for å utarbeide ein plan som visar på kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar. Planen skal baserast på risiko- og vesentlegheitsvurderingar (ROV-analyse), med sikte på å finn ut kor det er størst trøng for forvaltningsrevisjon i kommunen eller for eigarskapskontroll av selskap.

Analysen er eit verktøy – som saman med utvalet sine eigne vurderingar skal leggjast til grunn for prioritering av aktuelle prosjekt i den endelege planen. Det er utvalet som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda og avgjer kva område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon. Det er kanskje ikkje realistisk at planen inneheld meir enn rundt 8 prosjekt, da årleg budsjettmidlar tilseier at det ikkje blir gjennomført meir enn eit prosjekt pr. år.

Vedlagt er Deloitte sitt analysedokument /rapport datert april 2020. Rapporten følgjer sakskartet som eige vedlegg under sak om plan for forvaltningsrevisjon.

Dokumentet er på 49 sidar og er delt opp i 7 kapitler. Fyrst er det skreve ein innleiing.I kapitel 2 om Sveio si organisering og ein del nøkkeltal. I kapitel 3 og 4 omhandlar oversikt over identifiserte risikoområde i kommunen og kommunen sine selskap. Kapitel 5 omhandlar eigenskapskontrollar med oversikt over identifiserte risikområde. Kapitel 6 om gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn. I kapitel 7 kjem Deloitte med framlegg til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar. Dei som er kategorisert med høg risiko omfattar 15 område og 7 selskap eller prosjekt.

Sveio kommune har no *eitt heileigd* selskap (Vassbakken 2 AS), og er deleigar i **9 heileigde** kommunale selskap. I fylgje vedtatte retningslinjer bør kontrollar samordnast med dei andre eigarkommunane.

Desse selskapa som er omfatta av § 23-6 og 24-10 er:

Vassbakken 2 AS
 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKSc
 Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS
 Haugaland Vekst IKS
 Haugaland brann og redning IKSi
 Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Karmsund Havn IKS
 Interkommunal Atrkiv i Hordaland IKSr
 Krisesenter Vest IKS
 Vann Vest AS

Av selskap som ikkje er omfatta av § 23-6 og 24-10 er det tatt inn **11** selskap. Sveio kommune har eigardelar i fleire aksjeselskap, som er eigmeldt av andre eigarar enn kommunar, fylkeskommunar og interkommunale selskap. Oversyn over selskapa finn ein under kap. 4.1 i vedlegget om risiko- og vesentlegvurdering. Desse selskapa og dei heileigde selskapa er nærmere omtalt med inntekter, årsresultat og kommunen sin eigardel.

Av interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid er **14** samarbeid tatt med.

Tidlegare planar

Fyrste plan blei vedtatt i 2006 for perioden 2006-07. I neste plan for perioden 2008-2011, vedtatt 16.02.09, sak 8/09, blei det valt ut to selskap. Det var Haugaland Kraft AS og SIM IKS. Desse kontrollane blei gjennomført, saman med dei andre eigarkommunane i den perioden.

I 2012 gjorde utvalet framlegg om to prosjekt i løpet av dei neste fire åra. Det eine prosjekt gjaldt kommunen sin eigarstyring/eigarstrategi og det andre var selskapet Krisesenter Vest IKS. I perioden blei ingen av desse prosjekta gjennomført.

I perioden 2012-2016 blei det gjennomført selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS, saman med dei andre eigarkommunane, men ingen om eigarstyring.

I 2016 inneheldt planen for 2016-2020 fire prosjekt: kontroll med Sveio kommune si eigarstyring, Karmsund Havn IKS, Sveio Golspark AS og Krisesenter Vest IKS.

I sist periode blei det gjort ein felles selskapskontroll av Karmsund Havn IKS, saman med dei andre fem eigarane. Oppfølging av rapporten/kontrollen blei lagt fram for kommunestyrrene våren og hausten 2019.

Plan for 2020-2024

Vedlagt følgjer framlegg til Plan for gjennomføring av eigarskapskontroll for perioden 2020-2024. Dener på sju sidar og delt inn i 3 kapitlar.

I framlegget til ny plan har revisor i kap. 2 etter innspel frå utvalet tatt innat følgjande selskap blir prioritert for ein mogleg eigarskapskontroll i perioden 2020-2024:

- 1. Sveio Golf AS**
- 2. Krisesenter Vest IKS**
- 3. Haugaland Brann og redning IKS**
- 4. Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk (SIM) IKS**

Av **uprioriterte** eigarskapskontrollrevisjonsprosjekt er følgjande tatt inn:

- Overordna eiagarskapsforvaltning i kommunen**
- Haugaland Kraft AS**
- Kommunen si forvaltning og oppfølging av arbeidsmarknadsbedrifter**

Det er utvalet som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda og avgjer kva selskap som eventuelt skal bli gjenstand for kontroll og val av prosjekt.

Kontrollutvalet vil i dette møtet gjere sine endelige prioriteringar av prosjekt som er mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i perioden 2020 – 2024.

Vidare saksgang

Når kontrollutvalet ser seg ferdig med prioriteringane i planen vil den vere klar for oversending til kommunestyret for sluthansaming. Fristen er ifølgje lovan «*senest innen utgangen av året*», dvs 31.12.20. Dette blir tolka slik at kommunestyret kan om naudsynt handsama saka på nyåret, så lenge utvalet har gjort sitt vedtak innan fristen. Slik prosessen er lagt opp til no, vil planen bli sendt til kommunestyret sitt møte i oktober og da god tid før fristen.

Planen skal bli vedtatt av kommunestyret, men det kan delegerast til kontroll- og kvalitetsutvalet å gjere endringer i planperioden. I tidlegere planer er dette tilrådd og slik fullmakt er blitt gjeven. Slik heimel er gjeven i kommuneloven § 23-3 siste setning.

Planperioden går eitt år ut over kommunestyreperioden, da ny plan ikkje vil blir vedteken av kommunestyret før til hausten etter valet.

Tinging av revisjoner skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret har vedtatt og den budsjettrammen kontroll- og kvalitetsutvalet har til råde.

Evaluering av retningslinjer

Sveio kommune sine retningslinjer for selskapskontroll trådde i kraft då kommunestyret slutta seg til dessefyrste gong i 2006. Dei er seinare blitt lagd fram for kommunestyret i 2009, 2012 og 2016. Ved sist revidering blei det tatt ut at selskapa årleg skulle sende inn firmaattest. Med dagens tilgang via Altinn har informasjonstilgangen blitt mykje betre sidan retningslinjene blei utarbeida i 2006.

I følgje gjeldande retningslinjer pkt. 12 skal dei evaluerast samtidig med revidering av planen. Heimel i kommunelova for eigarskapskontroll, som det no heiter, er no endra frå § 80 til § 23-4. Retningslinjene følgjer saka som vedlegg 2.

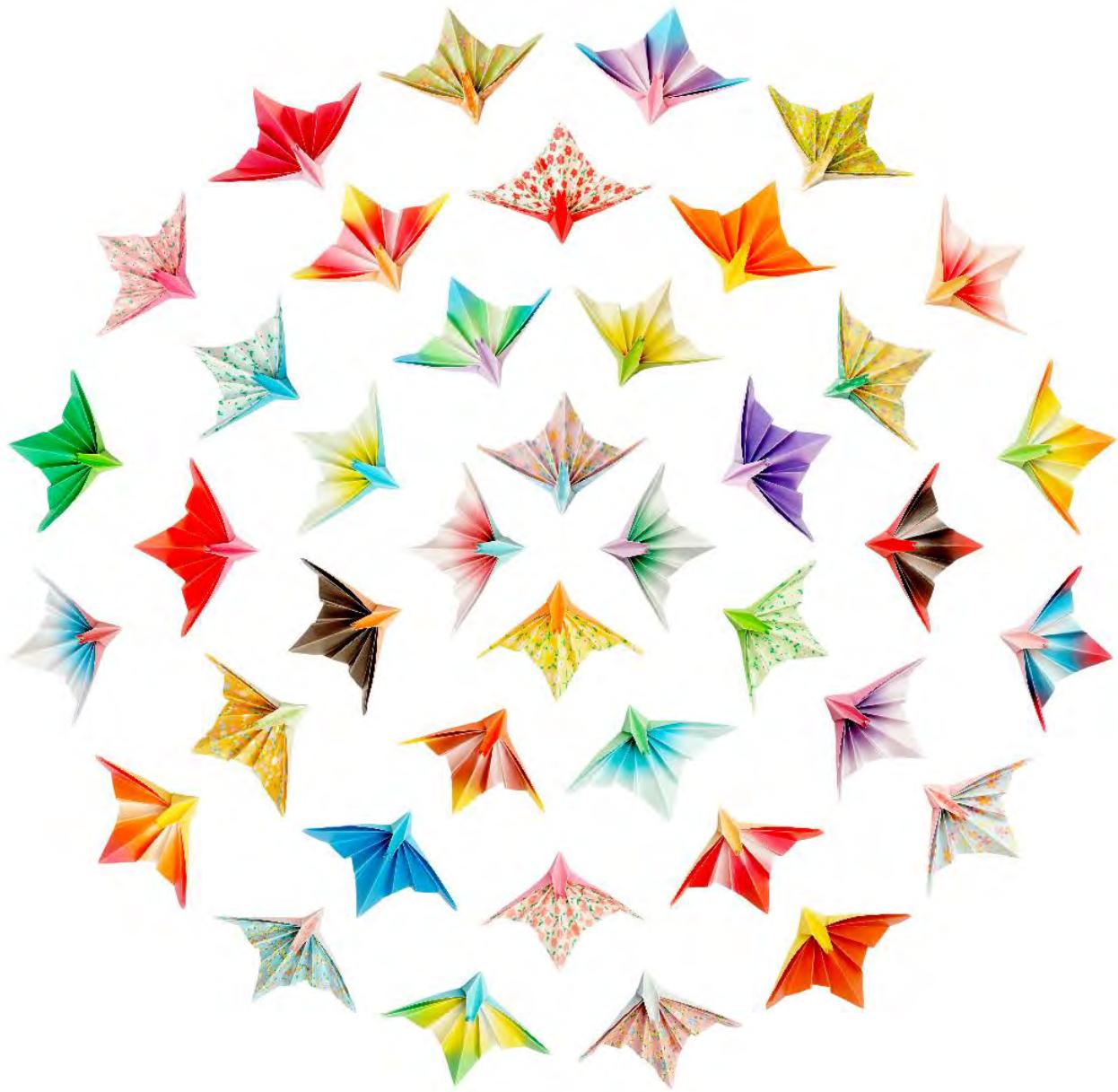
Sekretariatet kan ikkje sjå at det no er trong for endringar eller tillegg. Ordet selskapskontroll bør imidlertid skiftast ut med eigarskapskontroll, då det er i tråd med bruken i den nye kommunelova.

Det som sekretariatet igjen vil minne om er selskapa si plikt til å sende innkallingar og sakspapira til sekretariatet ved utsending til representantskapsmø og generalforsamlingar. Nokre av dei små selskapa har fortsatt ikkje har fått det inn i sine rutinar.

Kommunestyret bør delegere til kontrollutvalet å å gjere endringar i planen. Slik mynde har då også blitt gjeven tidlegare år, og ein finn heimel til det i kommunelova § 23-4 siste setning.

Aksdal, 07.0920

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekreterær

Sveio kommune
Plan for eigarskapskontroll 2020-2024

September 2020

Innhold

1.	Innleiing	4
1.1	Krav til eigarskapskontroll	4
1.2	Krav til plan for eigarskapskontroll	4
1.3	Krav til risiko- og vesentlegvurdering	4
2.	Eigarskapskontrollar 2020-2024	5
2.1	Eigarskapskontrollprosjekt	5
3.	Gjennomføring av eigarskapskontroll	7
3.1	Standard og innsynsrett	7
3.2	Metode	7
3.3	Gjennomføring og rapportering	7

1. Innleiing

1.1 Krav til eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-2 bokstav d) pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser i selskap (eigarskapskontroll). Same lov § 23-4 først ledd definerer eigarskapskontroll som å kontrollere om den som utøvar kommunen sine eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lovar og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

1.2 Krav til plan for eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-4 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for eigarskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

I følgje kommunelova § 23-4 femte ledd er det kommunestyret som vedtek plan for eigarskapskontroll, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjøre endringar i planen:

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

1.3 Krav til risiko- og vesentlegvurdering

Kommunelova § 23-4 tredje ledd stiller krav om at planen for eigarskapskontroll skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

På oppdrag frå kontroll- og kvalitetsutvalet har Deloitte gjennomført ei slik risiko- og vesentlegvurdering i Sveio kommune. Føremålet har vore å skaffe relevant informasjon om eigarskapsforvaltninga i kommunen, slik at det var mogleg for kontroll- og kvalitetsutvalet å prioritere mellom ulike område og/eller selskap det kan vere aktuelt å gjennomføre eigarskapskontroll av.

Risiko- og vesentlegvurderinga skal avdekkje indikasjoner på avvik eller sårbare område sett opp mot at kommunen utøver tilstrekkeleg kontroll med selskapa i samsvar med etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing. Vurderinga er gjort både overordna og for det enkelte selskap der kommunen har eigarinteresser.

Informasjonsgrunnlaget som ligg til grunn for risiko- og vesentlegvurderinga og for utveljing og prioritering av prosjekt, er samla inn gjennom fleire aktivitetar som har involvert både politisk leiing, administrativ leiing og kontroll- og kvalitetsutvalet. Mellom anna har følgjande aktivitetar blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse
- Prosessmøte i kontroll- og kvalitetsutvalet
- Spørjeundersøking til tilsette og politikarar i kommunen
- Intervju med administrative og politiske leiarar i kommunen.

Informasjon som blei samla inn gjennom desse aktivitetane har gitt ei god oversikt over risikoområda innanfor kommunen si overordna eigarstyring, og for det enkelte selskap kommunen har eigarinteresser i. Informasjonen er samla i eit analysedokument som ligg til grunn for utveljing og prioritering av eigarskapskontrollprosjekt.

2. Eigarskapskontrollar 2020-2024

Under er eigarskapskontrollprosjekta presentert i prioritert rekkefølge. Kor mange prosjekt som vil bli gjennomført i perioden avheng av kontroll- og kvalitetsutvalet sitt budsjett og omfanget til dei einskilde prosjekta.

Under kvart prioriterte prosjekt er det føreslått relevante tema i samsvar med funna i risiko- og vesentleg-vurderinga. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med bestilling av dei enkeltvise eigarskapskontrollprosjekta.

Eigarskapskontroll kan gjennomførast som eigne prosjekt der tema er kommunen si eigarskapsforvaltning av eit eller fleire selskap, eller gjennomførast i samband med ein forvaltningsrevisjon av selskap (sjå plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024).

2.1 Eigarskapskontrollprosjekt

Tabell 1: Prioriterte eigarskapskontrollrevisjonsprosjekt

Nr.	Prosjekt	Tema
1	Sveio Golfpark AS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrrepresentantar
2	Krisesenter Vest IKS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrrepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift • Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane
3	Haugaland brann og redning IKS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrrepresentantar • Rapportering til kommunestyret • Økonomi og drift
4	Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk IKS	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrrepresentantar • Rapportering til kommunestyret

Tabell 2: Uprioriterte eigarskapskontrollrevisjonsprosjekt

Prosjekt
Overordna eigarskapsforvaltning i kommunen
Haugaland Kraft AS
Kommunen si forvaltning og oppfølging av arbeidsmarknadsbedrifter

Om kommunestyret ber kontroll- og kvalitetsutvalet gjennomføre ein eigarskapskontroll, eller kontroll- og kvalitetsutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderingar som tilseier at andre eigarskapskontrollar bør prioriterast, kan kontroll- og kvalitetsutvalet avvike frå vedteke plan for eigarskapskontroll. Dersom kontroll- og kvalitetsutvalet finn det hensiktsmessig kan plan for eigarskapskontroll rullerast i løpet av perioden.

3. Gjennomføring av eigarskapskontroll

3.1 Standard og innsynsrett

Revisor skal gjennomføre eigarskapskontroll i samsvar med NKRF (Norsk kommunerevisorforbund) sine rettleiarar og standardar for dette.¹

Revisor har rett til å krevje innsyn i alle opplysningar, skildringar og dokument i kommunen som er nødvendige for å utføre sine oppgåver. Innsynsretten gjeld utan hinder av teieplikt. Dette går fram av kommunelova § 24-2 fjerde ledd.

Revisor har òg innsynsrett i kommunen sine interkommunale selskap, interkommunale politiske råd, kommunale oppgåvefellesskap, aksjeselskap der det ikkje er innslag av statlege eller private eigalar, samt i verksemder som utfører oppgåver på vegner av kommunen. Dette går fram av kommunelova § 24-10 jf. § 24-6. Innsynsretten i verksemder som utfører oppgåver på vegner av kommune er ny, og er avgrensa til verksemder som har avtalerettslege forpliktingar ovanfor kommunen. Innsyn og undersøkingar skal berre omfatte det som er nødvendig for å undersøkje om kontrakten er oppfylt.

3.2 Metode

Kva metodar som blir brukt for datainnsamling i dei ulike eigarskapskontrollane avheng av endelege problemformuleringar i det einskilde prosjekt. Generelt bør det brukast ein kombinasjon av fleire metodar for å sikre tilstrekkeleg bredde i datamaterialet til å kunne utføre heilskapleg analysar og vurderingar. Ei slik metodetriangulering medverkar også til kvalitetssikring ved at ein kan samanlikne funn frå dei ulike tilnærmingane.

Moglege metodar for datainnsamling og -analyse kan vere:

- Dokumentanalyse
- Elektroniske spørjeskjema
- Intervju
- Dataanalyse
- Testing av kontrollar og rutinar

Det er sentralt for å kunne gjennomføre vellukka eigarskapskontrollar at kontroll- og kvalitetsutvalet saman med revisor avgrensar og definerer prosjekta ved å konkretisere føremål, kva problemstillingar som skal bli undersøkte og kva kontrollkriterium revisor skal leggje til grunn. Før ein forvaltningsrevisjon blir starta opp, skal kontroll- og kvalitetsutvalet godkjenne ein prosjektplan som skildrar korleis prosjektet skal gjennomførast.

3.3 Gjennomføring og rapportering

Revisor skal sende oppstartsbrev med informasjon om eigarskapskontrollen til administrasjonssjefen før datainnsamlinga tek til. Administrasjonssjefen skal få høve til å kome med sitt syn på funna i forvaltningsrevisjonsrapport. Uttalet frå administrasjonssjefen skal leggjast ved rapporten som blir sendt til kontroll- og kvalitetsutvalet. Etter at kontroll- og kvalitetsutvalet har handsama rapporten blir det utarbeidd ei innstilling som blir oversendt kommunestyret saman med rapporten.

¹ Standard for eigarskapskontroll RSK 002 er under ferdigstilling

Deloitte.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies: Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

RETNINGSLINJER FOR EIGARKAPS KONTROLL

SVEIO KOMMUNE

Vedtatt av Sveio kommunestyre 06.02.06, sak 4/06,
evaluert første gong 16.02.09, sak 8/09, andre gong 22.10.12, sak 100/12, tredje gong 31.10.16, sak 112/16
og fjerde gong 02.11.20, sak /20

1. Eigarskapskontroll vert gjennomført i tråd med kommunelova § 23-4 og forskrift om kontrollutval og revisjon kapittel 1.
2. Eigarskapskontroll vert gjennomført i samsvar med gjeldande plan for eigarskapskontroll vedtatt av kommunestyret. Plan for eigarskapskontroll vert vedtatt av kommunestyret minimum ein gong kvar valperiode, og kan justerast oftare dersom dette er naudsynt.
3. Kontroll- og kvalitetsutvalet har ansvar for å sikre at eigarskapskontroll vert gjennomført i tråd med desse retningslinjene.
4. Kontroll- og kvalitetsutvalet får delegert mynde til å kjøpe eigarskapskontroll i samsvar med den vedtekne planen og kan dessutan gjøre endringer i plan for eigarskapskontroll dersom det er føremålstenleg og kostnadseffektivt (for eksempel ved samordning med andre eigarkommunar).
5. Kontroll- og kvalitetsutvalet får delegert mynde til å avgjere om eigarskapskontroll skal omfatta rein eigarskapskontroll eller om kontrollen også skal omfatte forvaltningsrevisjon etter § 23-3.
6. Kontroll- og kvalitetsutvalet rapporterer til kommunestyret om utført eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon. Rapportering skal gjerast etter gjennomført eigarskapskontroll i det enkelte selskap. Samlerapport om utført og igangsatt kontroll og revisjon vert rapportert årleg gjennom kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding.
7. Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt sekretariat skal sørge for at selskap som er aktuelle for eller omfatta av plan for eigarskapskontroll får naudsynt kjennskap til kva eigarskapskontroll omfattar.
8. Innkalling med saksliste og sakspapir til representantskapsmøte og generalforsamling i selskap som er aktuelle for kontroll skal sendast kontrollutvalet sitt sekretariat (post@kontrollutvalgene.no) og kommunen sin valde revisor samtidig som innkalling vert sendt ut til dei faste medlema av representantskapet og generalforsamlinga.
9. Kontroll- og kvalitetsutvalet avgjør sjølv korleis utvalet si deltaking på representantskapsmøte og generalforsamling skal gjennomførast. Kontroll- og kvalitetsutvalet kan samordne slik deltaking med andre eigarkommunar der dette er føremålstenleg.
10. Selskap som er aktuelle for eigarskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon skal sende kopi av oppdatert firmaattest til kontroll- og kvalitetsutvalet sitt sekretariat. Nyetablerte selskap sender kopi av firmaattest når denne ligg føre. Selskapa skal også sende kopi av selskapet si årsmelding og revisorattestert årsrekneskap når dette ligg føre.
11. Eigarskapskontroll vert gjennomført av den kontroll- og kvalitetsutvalet gjer i oppdrag å gjennomføre kontrollen.
12. Disse retningslinjer trer i kraft når kommunestyret har slutta seg til dei. Retningslinjene skal reviderast ved endringar i lov eller forskrift og evaluerast samtidig med revidering av plan for eigarskapskontroll.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	24/20
Kommunestyret	02.11.20	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

VAL AV REVISJON FRÅ 01.07.21 – KONKURRANSEBASERT ELLER INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Sekretariatets innstilling:

ALTERNATIV A

*Sveio kontroll- og kvalitetsutval vil tilrå Sveio kommune å velje **interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstenester gjennom å søkje opptak som eigar i Rogaland Revisjon IKS frå 01.07.21.*

Selskapet vil då bli kommunen sin oppdragsansvarleg revisor innan rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i åra framover.

Sak om innhaldet i samarbeidsavtala vert lagt fram for utvalet før oppstart.

og innstilling til kommunestyret:

*Sveio kommunestyre vel å gå inn i eit **interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstenester gjennom å søkje opptak som eigar i Rogaland Revisjon IKS frå 01.07.21.*

Selskapet vil då bli kommunen sin oppdragsansvarleg revisor innan regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i åra framover.

Rådmannen legg fram sak om den nye selskapsavtala og finansiering av innskot seinare i haust eller på nyåret 2021.

ALTERNATIV B

*Sveio kontroll- og kvalitetsutval vil tilrå Sveio kommune å fortsetje og **kjøpe alle revisjonstenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tenesta i nytt anbod hausten 2020.*

Kontrollutvalssekretariatet knyter til seg naudsynt hjelp frå Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anboda.

Sekretariatet førebur sak til kontrollutvalet og kommunestyret våren 2021 om val av revisor frå 01.07.21.

I konkurransegrunnlaget settast det opp følgjande **tildelingskriterier**:

- pris 35 %
- kvalitet 65 % (spesifiserast nærmere vedk. kompetanse, erfaring og løysingsforslag).

I fastdelen inngår hovuddel av rekneskapsrevisor sine oppgåver, dvs. revisjon av årsrekneskap, forenkla etterlevingskontroll, diverse attestasjonar, spillemiddelrekneskap, finansreglement, lån, bebuarekneskap, EU-prosjekter, osv. (spesifiserast nærmere i konkurransegrunnlaget).

I timebetalt oppdrag inngår bestilling av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Fullstendig beskrivelse av leveransen vil følgje i «kravspesifikasjon».

Estimert verdi på avtalen er samla 0,4 mill. kroner årleg. Total kontraktsverdi er ca. 1,7 mill. kroner.

Desse beløpa beror på estimar med bakgrunn i historiske tall og skal ikkje medføre nokon forpliktelsar for oppdragsgjevar eller rettighetar for tilbydar. Det tas forbehold om endringar i volum som følgje av endra økonomiske rammevilkår, prosjekter og kommunal aktivitet.

Rammeavtalen trer i kraft frå 01.07.21 og varer til 30.06.25. Oppdragsgjevar vil ha en opsjon på å forlengje avtalen i ytterlegare 1 + 1 år, i henhold til dei vilkår som er avtalt i kontrakten.

og innstilling til kommunestyret:

Sveio kommunestyre vel å fortsetje og **kjøpe alle revisionstjenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbod hauste 2020.

Kontrollutvalssekretariatet knytte til seg naudsynt hjelp frå Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anboda.

Sekretariatet førebur sak til kontrollutvalet og kommunestyret våren 2021 om val av revisor frå 01.07.21 på bakgrunn av innleverte tilbod.

- Vedlegg:**
- 1.Revisorforeningen – revisjon i kommuner
 - 2.Revisorforeningen –kommuner med privat revisjon – 2019
 3. Sammendrag - masteroppgave 2018 v/NHH om konkurranseutsatt revisjon

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-2 ligger det til kontrollutvalget å føre tilsyn og å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Videre, etter kommuneloven § 24-1, er det kommunestyret *selv*, etter innstilling fra kontrollutvalget, som avgjør om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor, dvs. at tjenesten konkurranseutsettes.

Sveio kommunestyre vedtok i møtet 17.06.19, sak 38/19 følgende:

Sveio kommunestyre vedtar å nytte seg av retten til å forlenge avtalen med 1 år med revisjonsselskapet Deloitte AS om levering av revisjonstjenester til Sveio kommune fram til 30.06.21.

Sveio kommunestyre gjer kontrollutvalet fullmakt til å utforme konkurransegrunnlaget og førebu sak om innkjøp av revisjonstjenester i 2020 med verknad fra 01.07.21.

Vedtaket hadde bakgrunn i kommunestyrevedtak i møtet 14.12.15, sak 120/15:

Sveio kommunestyre vel revisjonsselskapet Deloitte AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlengje avtalen med 2 år.

Bakgrunn

Dagens avtale utløper neste år, så iverksettelse med anbudsarbeidet må starte i høst. Fra Rådmannsforum på Haugalandet er sekretariatet blitt informert om at Rogaland Revisjon IKS i februar har hatt møte med administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær for å markedsføre sine tjenester og for å signalisere at de var interessert i en utvidelse av selskapet på eiersiden av kommunene på Haugalandet.

Lovverket er imidlertid slik at det er kontrollutvalget som må ta initiativ til forslag til endring av revisjonsordning og gi innstilling til kommunestyret, ikke rådmann eller økonomisjef.

I sak til junimøtene til Karmøy og Sveio kontrollutvalg om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket på pga. koronapandemien i vår, vedtok Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalget 17.06.20, sak 19/20 følgende:

Karmøy kontroll og kvalitetsutvalg tar sak om kommende anbudsprosess om levering av revisjonstjenester til Karmøy kommune fra 01.07.21 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber sekretariatet om å lage en saksutredning knyttet til valg av revisjonsordning til neste møte i august.

Utvalget var enig i at det ønsket å få en sak opp i neste møte om kostnader til revisjon opp mot andre kommuner, fordeler og ulemper med kjøp av revisjonstjenester i markedet (konkurranseutsetting) og en vurdering opp mot et interkommunalt samarbeid med mulig optak i Rogaland Revisjon IKS.

Vedtaket i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 22.06.20, sak 17/20 var følgende:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval ber sekretariatet om å lage eit saksframlegg knytte til val av revisjonsordning til neste møte i september, og om mogeleg invitere Rogaland Revisjon IKS til å presentere seg.

Sekretariatet har senere drøftet internt om Rogaland Revisjon bør gis anledning til å presentere seg da det gir selskapet en fordel i forhold til andre selskaper. Dersom utvalget ønsker en presentasjon mener sekretariatet at selskapet evt. kan inviteres til novembermøtet, og da ut fra at det vil være klart hvilket kommunestyret har valgt.

Kontrollutvalgslederne på Haugalandet ble i en e-post i juni 2020 gjort oppmerksom på Karmøy og Sveio sine vedtak og at sekretariatet forberedte en sak til utvalgene i august og september. Alle lederne har gitt tilbakemelding om at de ønsker saken på sakslisten.

Konkurransebasert revisjon

Haugesund kommune gikk ut av det interkommunale samarbeidet i 2005 og har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester siden 2006. De andre Haugalands kommunene gikk ut i markedet fra høsten 2011 da en sak om interkommunalt revisjonssamarbeid mellom Haugaland Kommunerevisjon og Indre Hordaland Revisjondistrikt hadde strandet. Det var Karmøy kommune som gjennom sitt kommunestyrevedtak 14.12.10, sak 78/10 sa opp revisjonsavtalen med Kommunerevisjon Vest (som skulle være det nye navnet på revisjonssamarbeidet etter 01.01.12). Alle de øvrige åtte kommunene i § 27-samarbeidet Haugaland kommunerevisjon hadde da gjort vedtak om fusjonen. Sekretariatet startet anbudsprosessen senhøsten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk behandling våren 2012. Selskapet Deloitte AS ble valgt som leverandør og de hadde avtale med kommunen fra 01.07.12 til 30.06.16.

Anbudsprosessen i 2015 hadde oppstart om våren og siste politisk behandling senhøsten 2015. Revisjonsselskapet KPMG AS ble da valgt for 4 år med mulighet for opsjon med 2 år.

Ved begge disse anbuds rundene var det kontrollutvalgene som godkjente konkurransegrunnlaget, uten at kommunestyret direkte hadde delegert oppgaven til utvalget. Ved spørsmål om bruk av opsjon eller ny anbuds runde i fjar, ble denne fullmakten tatt inn i innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret.

Konkurranseutsetting

Konkurranseutsetting av tjenester er en omfattende prosess. Konkurransegrunnlaget og tildelingskriteriene må utarbeides og godkjennes. Anbudet skal så kunngjøres i den nasjonale databasen Doffin og TED, avhengig av EØS-terskelverdi, med rette frister (minimum 45 dager). Tilbudene skal vurderes og innstilling utarbeides og legges fram for kontrollutvalget og deretter kommunestyret. Kontrakt må skrives ut i etterkant, etter at vedtak foreligger, og etter at karenstiden er utløpt.

Normalt vil tidsforløpet ved en slik anbudsprosess være opptil $\frac{3}{4}$ år. Ved den første anbudsprosessen i 2011-2012 var det oppstart senhøsten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk behandling våren 2012. Ved sist anbudsprosess var det oppstart våren 2015 og politisk behandling senhøsten 2015.

Ved skifte av leverandør vil det for selskapene være behov for tid til opp- eller nedbemanning eller omrokking ca. et halvår i forkant av avtalen trer i kraft.

Første gang kommunen gikk ut i markedet i 2011 hastet det. Den gang ble det lagt opp til en avtaleperiode med 3 år og 1 år opsjon, og opsjonen ble senere benyttet. Neste anbudsrounde i 2015 kom valg av leverandør midt i overgangen mellom to kommunestyreperioder, dvs. «gammelt» kontrollutvalg og «nytt» kommunestyre.

Nåværende avtale er på 4 år og 2 år opsjon. Det skyldes at de innkjøpskyndige ga uttrykk for at revisjonsavtaler kunne strekke seg over flere år enn de normale 4 årene, fordi det er et fast oppdrag til fast pris. Signalene i dag er at dersom avtalen også inneholder opsjon på kjøp av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, vil dette være et tjenestekjøp og avtaletiden bør da settes maksimalt til 4 år.

De fleste kommuner som har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester (rundt 60 kommuner i 2018 og nå ca. 47 i 2020 etter siste kommunereform med kommunenesammenslåinger), har avtale med samme revisjonsselskap om kjøp av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det har bakgrunn i en synergi/samvirke-effekt som revisorene kan benytte seg av når de legger fram forslag til aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet støtter dette, og vil ikke foreslå endring av denne praksisen.

Bergen kontrollutvalg har valgt å dele sine revisjonsoppdrag i to anbud, men disse oppdragene er svært store, da deres kjøp/budsjett årlig ligger på kr 6-8 mill. kroner til revisjon. Deres sekretariat (to jurister) mente også at det var mest hensiktsmessig å lyse ut konkurransen for alle revisjonsformene samtidig, men valgt arbeidsgruppe anbefalte likevel at de fortsatte med opplegget med å dele oppdraget opp i to kontrakter. Anbuddet for regnskapsrevisjonstjenester ble sendt ut i våren 2020 og for forvaltningsrevisjonstjenester nå i høst 2020. Den siste avtalen løper ut 31.12.20, så prosessen er i gang.

Sekretariatet, sammen med innkjøpsansvarlig i Haugesund i 2011 og innkjøpsansvarlig i Tysvær i 2015, forberedte sakene til de ti (nå ni) kommunene og kontrollutvalgene gjorde sin innstillinger til kommunestyrene, sist altså høsten 2015.

Suldal kommune valgte i 2015 å bli medeier i Rogaland Revisjon IKS, og kjøper dermed **ikke sine** revisjonstjenestene i markedet. Det interkommunale selskapet i sørfylket vant deres anbud i 2011 og kontrollutvalget innstilte over kommunestyret senere på at kommunen skulle søke om å bli tatt opp som eier i selskapet. I tillegg til sak om godkjenning i representantskapet, hadde alle eierkommunene også sak til kommunestyret om å godkjenne endring i selskapets vedtekter. Ved inntreden i selskapet var det krav om tilskudd til selskapets eierkapital, som den gang var på kr 50.000.

Anbuddet til kommunene bør normalt ikke være felles, fordi loven krever at hvert kommunestyre gjør sitt eget valg av revisor. Av de ni kommunene på Haugalandet har pr i dag fire avtale med KPMG AS (Karmøy, Haugesund, Tysvær, Sauda) og fem kommuner med Deloitte AS (Vindafjord, Sveio, Etne, Bokn, Utsira).

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at Time kontrollutvalg og Klepp kontrollutvalg i fjor likevel valgte å kjøre fellesanbud for revisjonstjenestene sine våren 2020. Det betyr at kommunestyrene måtte velge samme anbyder/leverandør basert på kontrollutvalgene sine innstillinger. Valgt anbyder var unntatt offentlighet til siste kommunestyre hadde behandlet saken.

For kommuneadministrasjonen og sekretariatet vil det alltid være en fordel med kontinuitet. Partene vil da være kjent med hverandre og det er etableres rutiner for samarbeidet. Samtidig kan det være bra med skifte av oppdragsansvarlige revisorer år om annet.

Imidlertid er det ikke sagt at det blir skifte av selskap ved hver anbudsrounde, da tjenesten ved konkurranseutsetting bygger på valg av «*det økonomisk mest fordelaktige tilbud*» eller «*beste forhold mellom pris og kvalitet*». Så om kommunen er fornøyd med sin leverandør/revisor vil anbuddet likevel kunne medføre ny leverandør.

Sekretariatet skrev i opsjonssaken at ny anbudsrounde ville bli igangsatt ved at konkurransegrunnlaget ville bli lagt fram for kontrollutvalgene neste år, dvs. våren 2020 og at anbudsdocumentene lyst ut på sommeren. Frist for innleverte tilbud ville da bli august og sak for kontrollutvalgene tidlig høst. Videre ville utvalgets innstilling så bli lagt fram for kommunestyret nov./des. 2020 og ny avtale med nåværende eller ny leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Pga. vårens koronapandemi har denne tidsplanen blitt noe forsinket.

Ny framdriftsplan

Sekretariatet ser nå for seg at hovedstrategien til konkurransegrunnlaget vil bli lagt fram for kontrollutvalgene i august/september og at anbudsdocumentene blir lyst ut i høst. Sekretariatet vil tilpasse arbeidet basert på hvilken innstilling utvalgene gir til et mulig interkommunalt samarbeid. Frist for innleverte tilbud ville da bli oktober/november og sak for kontrollutvalgene og kommunestyret på nyåret 2021 og ny avtale med ny (eller tidligere) leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Den nye revisorloven var forventet skulle bli vedtatt av Stortinget før sommeren og satt i kraft i løpet av høsten 2020. Koronapandemien har medført at Stortingets videre behandling av ny revisorlov er blitt utsatt. Finanskomiteen startet sin behandling av lovproplosjonen tidligere i år. Utsettelsen innebærer antakelig at ny revisorlov tidligst kan settes i kraft fra 1. januar 2021.

Konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlaget har tidligere vært delt i tre deler. Første del omfattet hvilke kvalifikasjonskrav kommunen stiller til de som skulle levere inn anbud. Det viktigste kravet som ble stilt var krav til autorisasjon som revisor, samt at firma som skulle levere inn anbud måtte ha de tekniske, økonomiske og faglige kvalifikasjonene som er nødvendig for å kunne revidere kommunen sine regnskap.

I den nye forskriften for kontroll og revisjon § 9 er det bl.a. satt følgende krav:

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.

Tildelingskriterier

Blant dem som kan være relevant for kontrollutvalgene å drøfte, utenom det som mest er formaliteter som vil gjelde alle type innkjøp, er tildelingskriteriene.

Tildelingen skjer på grunnlag av hvilket tilbud som er det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på visse kriterier.

Tildelingskriteriene ble ved forrige anbudsrounde vektet av utvalgene følgende:

- ✓ pris 60 %
- ✓ kvalitet 40 % (oppgaveløsning/forståelse av oppdraget/kompetanse/erfaring)

Bergen kommune og sekretariatet for Vestland fylkeskommune for tre kontrollutvalg (Tysnes Kvam og Samnanger) valgte i vår ved sine anbudsunder å vekte følgende:

- ✓ pris 40 %
- ✓ kvalitet 60 % (oppgaveløsning 30 %, kompetanse/erfaring 30 %)

Austevoll kontrollutvalg valgte å legge større vekt på pris med følgende vekting:

- ✓ pris 75 %
- ✓ kvalitet 25 % (oppgaveløsning 12,5 %, kompetanse/erfaring 12,50 %)

Vestlandssekretariatet skal nå sette i gang ha anbudsrounde for fem andre kommuner, hvor de vil innstille på vekting 40/60 for pris og kvalitet.

Fra Rogaland kontrollutvalgssekretariat har vi fått opplyst at anbud på revisjonstjenester for Klepp kommune og Time kommune våren 2020 har tildelingskriteriene vært følgende:

- ✓ pris 35 %
- ✓ kvalitet 65 %

Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget ble overlatt til sekretariatet og de innkjøpsansvarlige i kommunene, etter at de hadde hatt samtaler med kommuneadministrasjonen og økonomiavdelingene. Sakene var unntatt offentlighet fram til etter at kommunestyrene hadde gjort vedtak i juni (utsatt offentlighet).

Det har videre vært lagt opp til at det skal gis en fast pris på regnskapsrevisjonen med tilhørende attestasjoner, inkludert attestasjon av krav om momskompensasjon. Prisen skulle også inkludere oppmøte i kontrollutvalget og kommunestyret, jfr. kravspesifikasjon.

Det er nå viktig at etterlevelseskонтroll som er nytt påse-ansvar etter ny kommunelov tas med inn i den faste prisen.

For forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og granskninger har det vært bedt om en timepris som skulle være fast i anbudsperioden innenfor en stipulert timeramme. Denne timerammen har blitt satt basert på budsjetterte midler som kommunestyret har satt av til kontrollarbeidet i kommunen.

Sekretariatet vil anbefale, dersom utvalget velger å fortsette med konkurransebasert revisjon, at utarbeidelse av konkurransegrunnlaget blir delegert til sekretariatet og at sekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet vil da foreslå å benytte opplegget til Klepp og Time, hvor malene er tilgjengelig for sekretariatet. Selv om kvalitet ble og bør bli vektlagt mer denne gang, er det likevel ikke å legge skjul på at, etter poenggivning av anbudene, var det likevel laveste pris som var utslagsgivende for det selskapet fikk tildelt kontrakten. Fra 01.09.20 vil KPMG AS være leverandør av revisjonstjenester til Klepp og Time, mens de tidligere hadde Deloitte AS og Rogaland Revisjon IKS (på oppdrag).

Om Rogaland Revisjon IKS

Generelt

Rogaland Revisjon IKS er et interkommunalt selskap eid av 14 kommuner (før 17) og Rogaland fylkeskommune. Utenom Haugalandet, har altså fylkeskommunen og 14 av de totalt 16 kommunene i sørfylket valgt å være eiere av selskapet. De har i tillegg samarbeidsavtaler med fire andre enheter innen forvaltningsrevisjon og tilhørende rådgivning. Dette mener de gir en unik samling kompetanse i Norge.

De har 23 ansatte og er blant de største interkommunale selskapene i landet. De har et bredt spekter av ansatte med utdanning som siviløkonomer, jurist, statsvitere, sykepleier, sosiolog og tidligere barnevernsleder, i tillegg til statsautoriserte revisorer og registrerte revisorer med kommunal erfaring.

For Agder kommunerevisjon IKS er samarbeidet utvidet til å omfatte både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utfører også kvalitetskontroller på vegne av NKRF innen både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

For en nærmere presentasjon av selskapet og deres arbeidsmetodikk har de vist til at de kan komme å gi en presentasjon til kontrollutvalgene lik den som er gitt til administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær.

De vil her komme inn på sine erfaringer fra tidligere prosjekter, hvordan bidra til forbedring og læring mellom kommunene. Blant annet har de arrangert fagdag for eierkommunene i etterkant av kommuneovergripende prosjekter.

Finansiering

Selv om Rogaland Revisjon IKS, ifølge eierstrategien, skal ha en formuftig, stabil og trygg økonomi i selskapet, vises det til at det er ikke fortjeneste som er et mål i seg selv. Deres visjon er: «*Vi skal forbedre offentlig sektor*». I dette ligger leveranse av kostnadseffektive tjenester til eierne ihht. vedtatte budsjett fra kontrollutvalgene og timepris fastsatt av representantskapet.

Gjeldende timepris er kr 960,- for eiere, og denne prisen vil være uendret i 2021. Den er lavere enn dagens priser fra de andre revisjonsselskapene i markedet, men sekretariatet vil peke på at det er representantskapet som fastsetter selskapets budsjett og timepris og som foreslår hvor mye som kontrollutvalgene bør sette opp i sine budsjett.

Som følge av kommunereformen har selskapet fått redusert sine inntekter fra tre kommuner i 2020 med ca.1,5 mill. kr pr år. Reduksjonen ble imidlertid inkorporert i de nye sammenslåtte kommunene. Ved opptak av nye kommuner vil selskapet imidlertid kunne styrke sin kompetanse ytterligere.

Rogaland Revisjon har som prinsipp å leve til rimeligere tjenester til sine eiere enn til andre kommuner og virksomheter, f.eks. ved oppdrag vunnet gjennom anbud. Kommunenes eierskap innebefatter også at maks 20 % av deres virksomhet kan være rettet mot andre enn eierne, slik at de kun i et begrenset omfang vil kunne delta i anbudsprosesser for å leve revisjonstjenester til kommunene på Haugalandet.

Rogaland Revisjon leverer tilbud basert på en vurdering av at dette gagner eierne/kommuner i samme region, om det er oppdrag som styrker deres kompetanse eller lignende. Leveranser til andre enn eierne vil bidra til å finansiere en styrking av kompetansemiljøet til fordel for eierne eller gå til å styrke egenkapitalen – som også vil komme eierne til gode.

Innskudd

Ved opptak av Suldal kommune i 2016 ble innskuddet beregnet etter innbyggertall og ble lagt på omtrent det samme nivå som for de opprinnelige eiere. Suldal gikk da inn med kr 50 000. Rogaland Revisjon IKS forutsetter at samme prinsipp vil ligge til grunn for innskuddsberegningene. Fra selskapet har sekretariatet fått oppgitt at innskuddsbeløpene vil komme ca. (avrundet til nærmeste 1000 kr):

Karmøy kommune	382 000
Haugesund kommune	339 000
Tysvær kommune	100 000
Vindafjord kommune	79 000
Sveio kommune	52 000
Sauda kommune	42 000
Etne kommune	37 000
Bokn kommune	8 000
Utsira kommune	2 000
Sum ny innskutt EK (egenkapital)	1 041 000
Innskutt EK fra tidligere	4 050 000

**Sum innskutt EK etter eventuelt
opptak av nye eiere**

Innskuddet fra kommunen skal føres i investeringsregnskapet og balanseføres. Innskuddet vil altså ikke belastes driften.

Prosessens for å bli eier

I korte trekk vil det være kontrollutvalgene som avgir innstilling – og opp til kommunestyrene å søke om opptak. Søknadene vil, ifølge Rogaland Revisjon, undergis en relativt rask behandling av styret og representantskapet i Rogaland Revisjon IKS. Deretter vil selskapsavtalen oppdateres/godkjennes gjennom vedtak i kommunestyrene i de øvrige eierne, samt i fylkestinget. I tillegg tiltrener nye medlemmer samarbeidsavtalen – som ligger i bunn. Rogaland Revisjon IKS vil sørge for korrekt registrering i Foretaksregisteret når de nødvendige vedtakene er på plass. Øvrige eiere har gitt uttrykk for en positiv holdning til å ta opp nye medeiere.

Ettersom det er flere kontrollutvalg som vil få seg forelagt sak om eierskap i Rogaland Revisjon IKS som et alternativ – er det på det nåværende tidspunkt litt vanskelig å forutsi hvor lang tid en slik prosess vil ta, men erfaringmessig vil det ta sin tid etter at søkerne fra nye deltakere foreligger i form av kommunestyrevedtak, men saken vil bli fulgt opp.

Selskapsavtalen og samarbeidsavtalen er tilgjengelig på selskapets hjemmesider: <https://www.rogaland-revisjon.no/viktige-dokumenter/>

Selskapet har anbefalt at det tas kontakt med seniorrådgiver Sidsel Haugen i Sandnes kommune, d hun leder eierskapsgruppen for kommunene i Sør-Rogaland og er en autoritet på spørsmål vedrørende kommunal eierskapsstrategi. Sekretariatet har ikke funnet behov for det.

Studie om konkurranseutsetting av kommunal revisjon

To studenter ved NHH skrev våren 2017 sin masteroppgave om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting av kommunal revisjon. De intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariater, som hadde erfaring med å konkurranseutsette revisjon.

Det de fant var at kommuners kostnader til “kontroll og revisjon” reduseres ved konkurranseutsetting, men at dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon. Det blir da vanskelig å sammenligne mellom «ny» og «gammel» revisjon.

De fant samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre. Regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting.

De undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene viste at disse kostnadene er relativt høy grunnet høy usikkerhet. Bak disse kostnadene ligger bl.a. mye arbeid/ressurser lagt ned av sekretariatet, innkjøpsansvarlige, politisk sekretariat, de folkevalgte og administrasjonen som følge av jevnlig skifte av selskaper.

Fra sammendraget vil sekretariatet trekke fram følgende:

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet.

Vedlagt saken følger sammendraget av oppgaven som vedlegg 1. Hele oppgaven kan leses via <http://hdl.handle.net/11250/2452305>

Kostnader ved revisjon

Det er vanskelig å forutsi kostnadene ved kjøp av revisionstjenester i markedet. Kostnadene blir først klart når konkurransen er gjennomført. Man må for eksempel i forkant være oppmerksom på hva som inngår i tilbuddet og hva som evt. senere kommer som ekstrafakturering i tillegg, som ofte er mer kostbart og til en høyere timepris. De enkelte revisjonsselskapene kan også ha ulik praksis på hvordan de arbeider og framskaffer dokumentasjon og nødvendig revisjonsgrunnlag. Variasjoner på dette området gjør det også vanskelig å synliggjøre hele kostnadsbildet.

Ved anbud vil reglene for offentlige anskaffelse gjelde, med de krav og frister som her er satt. Erfaring viser at denne type kjøp er tidkrevende og krever spesialkompetanse.

KOSTRA-tall ang. funksjon 110 (kontroll og revisjon) gir ikke det rette bildet for å sammenligne revisjonsutgiftene med andre kommuner, da det her skal føres utgifter knyttet til kontrollutvalgene (frikjøp, godtgjørelse, kurs osv.) og kostnader med sekretariattjeneste, i tillegg til de rene revisjonskostnadene.

Forskjeller mellom kommuner vil ha betydning for pris og kostnader, slik som kommunestørrelse, kommuneorganisering (antall innbyggere, kommunale foretak m.m., antall attestasjoner osv. og antall timer avsatt til forvaltningsrevisjoner og selskapskontroll/eierskapskontroll. For kommunene på Haugalandet varierer budsjetterte timer fra 70 timer til 700 timer pr år eller ingen eller to prosjekter pr år).

Denne oversikten viser at de budsjetterte kostnadene for kommunene på Haugalandet til revisjon i 2013, 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2013 (vedtatt av KST)	Budsjett 2018 (vedtatt av KST)	Regnskap 2019	Budsjett 2020 (vedtatt av KST)	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innbygger 2020
Karmøy	1 026 000	1 060 000	880 404	1 115 000	42.186	26,43
Haugesund	1 020 000	861 000	829 896	837 000	37.357	22,40
Tysvær	400 000	510 000	478 203	535 000	11.065	48,35
Vindafjord	400 000	435 000	416 249	440 000	8.714	50,49
Sveio	300 000	400 000	428 615	421 000	5.766	73,01
Sauda	375 000	410 000	446 293	440 000	4.595	108,32
Etne	365 000	380 000	395 032	404 000	4.062	99,45
Bokn	158 000	180 000	194 405	260 000	852	305,16
Utsira	133 000	206 000	80 453	215 000	198	1085,85
Suldal	592 000	670 000	735 264	855 000	3.804	224,76

Kontrollutvalgene utarbeider forslag til budsjett for kontollarbeidet. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til formannskapet og administrasjonen har ikke anledning til å kutte i forslaget, da utvalgets innstilling bare kan bli redusert av kommunestyret.

Hver enkelt får trekke sin konklusjon om budsjettstørrelse og/eller budsjettutvikling.

Her er en oversikt som viser de budsjetterte kostnadene for kommunene i sørfylket til revisjon i 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innb. 2020
(Nye) Stavanger	4 966 000	5 444 000	6 068 128	6 869 000	143.574	47,85
(Nye)Sandnes	2 400 000	2 774 400	2 890 410	3 907 000	79 537	49,12
Sola	989 000	1 104 000	1 88 304	1 200 000	27 153	44,19
Klepp (konkurr.)	850 000	740 000	795 424	804 000	19 588	41,04
Hå	727 000	816 000	665 040	912 000	18 991	48,02
Time (konkurr.)	593 000	602 000	587 434	800 000	18 916	42,29
Eigersund	746 000	823 000	954 240	917 000	14 811	61,91
Strand	748 000	845 000	800 640	907 200	12 968	69,95
Gjesdal	727 000	811 200	765 000	907 200	12 002	75,58
Randaberg	740 000	825 600	901 680	921 600	11 221	82,13
(Rennesøy)	740 000			-----	Ca 4 900	
Sokndal	439 000	444 000	521 480	489 600	3.804	128,70
Hjelmeland	595 000	625 000	682 808	691 800	2 574	268,76
Lund	391 000	437 000	462 960	436 800	3 202	136,41
Finnøy	401 000			-----	Ca 3 200	
Bjerkreim	535 000	403 000	369 840	460 800	2 787	165,33
Forsand	430 000			-----	Ca 1 200	
Kvitsøy	288 000	321 600	302 400	379 200	517	733,46

Sekretariatet har måtte gå inn i hvert enkelt kontrollutvalg sine saker og årsmeldinger for finne tallene, da Rogaland kontrollutvalgssekretariat ikke har en samlet oversikt. Det tas forbehold om mulige feil og endringer fra revisjonens budsjett, kontrollutvalgets innstilling og endelig kommunestyrevedtak.

Sekretariatets vurderinger

Dette har blitt lang saksutredning, men det skyldes at saksområdet er komplekst. Spesielt offentlige anskaffelser er etter hvert blitt et eget fagområde. Det finnes ikke en rett anbefaling. Kommunene er her for ulike, men har likevel store fellestrekker.

Sekretariatet pleier å legge fram én innstilling til utvalget, men i denne saken mener vi at denne saken har en så politisk karakter at vi ikke vil fremme vårt syn. Videre har saken konsekvenser knyttet til sekretariatets arbeidsområde, slik at sekretariatet velger å legge fram to alternative innstillinger som utvalget må ta stilling til, før sak legges fram for kommunestyret. Det vises igjen til kommuneloven § 24-1 om at det er kommunestyret selv som fastsetter revisjonsordning etter innstilling fra kontrollutvalget.

Vi har ikke vært innom alternativet med å ansette egen revisor, da det er ikke er særlig utbredt og avviklet i de fleste kommuner for lenge siden. I dag er det bare de store kommunene som Oslo, Trondheim og Bærum som har egen «stedlig» kommunal revisjon. Sekretariatet ser det ikke som et aktuelt alternativ for kommunene på Haugalandet.

Oppsummering

Revisjonsarbeidet vil, uavhengig av hvilken ordning som velges, være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder, med konkrete krav til utdannelse og praksis for revisor osv., slik at valget vil ofte basere seg på hvert enkelt medlem/folkevalgte sitt ideologiske grunnsyn til kommunalt eierskap eller konkurransesetting av kommunale tjenester.

Aksdal, 02.09.20

Toril Hallsjø
Dageig leiar/utvalssekretær

revisorforeningen

Revisjon i kommuner

Kommuner og fylkeskommuner kan fritt velge revisjonsordning – offentlig eller privat.

Revisjon

Nærmere 50 norske kommuner og en fylkeskommune har valgt privat revisjonsordning. Og erfaringene er gode. Mange opplever å ha fått både bedre og billigere revisjon enn tidligere.

Hvordan konkurranseutsette?

Hovedpunktene i prosessen for konkurranseutsetting av revisjonstjenester er:

- Prinsippvedtak i kommunestyret om konkurranseutsetting etter innstilling fra kontrollutvalget
- Innhenting av anbud på kjøp av revisjonstjenester (der også eksisterende revisjon kan delta)
- Eventuelt valg av revisor
- Eventuell avvikling av eksisterende revisjonsordning

De fleste kommuner har interkommunal revisjonsordning (IKS). Om en kommune ønsker å gå ut av et IKS, må de formelle kravene i IKS-loven § 30 følges. Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsle si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette. Ettårs fristen er ikke til hinder for at ny revisor velges, men deltagelsen i IKS-et medfører forpliktelser i oppsigelsesperioden.

Veileder offentlige anskaffelser

Kommunens innkjøp av revisjonstjenester faller inn under lov om offentlige anskaffelser. Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser.

revisorforeningen

Kommuner med privat revisjon

Nedenfor finner du en liste over norske kommuner og fylker som har valgt et privat revisjonsselskap som revisor.

Publisert: 20.01.2019

Revisjon

Disse kommunene har pr. februar 2019 valgt privat revisor:

<u>Alver</u>	<u>Nesna</u>
<u>Asker</u>	<u>Nordre Follo</u>
<u>Askøy</u>	<u>Nærøysund (?)</u>
<u>Aurland</u>	<u>Rana</u>
<u>Austevoll</u>	<u>Rendalen</u>
<u>Bergen</u>	<u>Ringebu</u>
<u>Bjørnafjorden</u>	<u>Samnanger</u>
<u>Bokn</u>	<u>Sauda</u>
<u>Bømlo</u>	<u>Stord</u>
<u>Etne</u>	<u>Sveio</u>
<u>Fitjar</u>	<u>Sør-Fron</u>
<u>Frogner</u>	<u>Tynset</u>
<u>Færder</u>	<u>Tysnes</u>
<u>Hadsel</u>	<u>Tysvær</u>
<u>Halden</u>	<u>Tønsberg</u>
<u>Haugesund</u>	<u>Utsira</u>
<u>Hole</u>	<u>Vaksdal</u>

<u>Karmøy</u>	<u>Vestby</u>
<u>Klepp</u>	<u>Vestland Fylkeskommune</u>
<u>Kvam</u>	<u>Vindafjord</u>
<u>Kvinnherad</u>	<u>Voss herad (?)</u>
<u>Lier</u>	<u>Øksnes</u>
<u>Lurøy</u>	<u>Øygarden</u>
<u>Lærdal</u>	

Det skjer løpende endringer i kommunenes revisjonsordninger. Vet du om endringer som ikke fremgår av listen, tips oss gjerne på post@revisorforeningen.no

Konkurranseutsetting av kommunal revisjon

En studie om fordeler og utfordringer ved konkurranse-utsetting – masteroppgave v/NHH

Tor Erling Rysstad Skinnarland og Henrik Døvik Stavnes

Bergen våren 2017

Konkurranseutsetting av kommunal revisjon

En studie om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting

Tor Erling Rysstad Skinnarland og Henrik Døvik Stavnes

Vedlesker: Karin Nyland

Masterutredning i økonomi og administrasjon
Hovedprofil: Økonomisk styring

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Dette vitenskapelige arbeidet er gjennomgått etter led i universitetset i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole og godkjent som sattes. Gjennomgangen bestemmer ikke om Høyskolen har anerkjent arbeidet fra de enkelte som er utvendig tilskrivende med et forskningsarbeid som er tilnærmet teknisk akkrediteret.

Sammendrag

Vi har i denne masterutredningen undersøkt konkurranseutsetting av kommunal revisjon. Oppgaven er skrevet høsten 2016 og våren 2017. I 2004 ble det ble åpnet for konkurranseutsetting av kommunal revisjon og i skrivende stund har 51 kommuner valgt å ta i bruk denne muligheten.

Denne studien drøfter fordeler og utfordringer kontrollutvalgssekretariater erfarer ved at kommunen benytter seg av konkurranseutsetting. Oppgaven gjør rede for relevant teori på feltet og hva tidligere studier sier om temaet.

Vi har intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariat, som hver bistår i gjennomsnitt et tosifret antall kommuner i kontakt med revisjon. Studien har et eksplorerende design i den forstand at informasjon underveis i prosessen har styrt hvilke retninger som har blitt valgt, det vil si hva som har blitt undersøkt nærmere. De kvalitative funnene fra informantene komplementeres med kvantitative data på kostnader som vi har undersøkt. Vi benytter oss av regresjonsanalyse for å si hvorvidt kostnadene endres ved konkurranseutsetting.

Vi finner at kommuners kostnader til "kontroll og revisjon" reduseres ved konkurranseutsetting. Dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon.

Vi finner samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre og at regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting. Vi undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene våre viser at denne kostnaden er relativt høy grunnet høy usikkerhet.

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet i revisjon og derfor oppstår det en viss usikkerhet ved å gå fra IKS til private selskaper.

Som et bakteppe for studien har vi stilt et spørsmål om hvorfor ikke flere kommuner konkurranseutsetter når det later til å redusere kostnadene. Ut ifra drøftingen i utredningen virker det som at usikkerheten ved konkurranseutsetting er det mest sannsynlige svaret på det spørsmålet.

Lenke

<http://hdl.handle.net/11250/2452305>

SAKSGANG		
Utvale	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	07.12.20	
Kontroll- og kvalitetsutvalet	09.09.20	25/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	151	

BUDSJETT FOR 2021 – KONTROLLARBEIDET i KOMMUNEN – KONTROLLUTVALET SITT FRAMLEGG

Sekretariatet sitt framlegg til innstilling:

Sveio kontrollutval gjer framlegg om budsjett for kontrollarbeidet i Sveio kommune med ein totalramme på kr 720 000,- eks mva på ansvar 10010 Revisjon og kontrollutval for 2021, fordelt følgjande:

<i>Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)</i>	<i>96 000</i>
<i>Kjøp av sekretærteneste (teneste 1100 art 13750 frå HKS IKS)</i>	<i>190 000</i>
<i>Kjøp av revisjonsteneste (teneste 1100 art 13700) frå Deloitte AS</i>	<i>434 000</i>

Vedlegg: Budsjettframlegg 2021

Saksorientering:

Kontrollutvalet har eit vidt arbeidsfelt og er berre underordna kommunestyret. Kontrollutvalet sitt tilsyn er ikkje avgrensa til berre å gjelde økonomiske forhold. Kontrollutvalet skal også sjå etter at saksførebuing og vedtaksprosessar, både i administrasjonen og i dei andre politiske organa fungerer på ein måte som garanterer oppfylling av alle faglege krav, og varetar grunnleggande rettstryggleikssomsyn overfor kommunen sine innbyggjarar og andre som måtte bli ramma av kommunale vedtak.

Kontrollutvalet sitt ansvar er i fyrste rekke eit påsjå-ansvar, og utvalet si rolle vil fyrst og fremst vere som bestillar. Ein viktig del av dette ansvaret vil vere å sjå til at bestillingane til revisor tilfredsstiller kommunen si trong til ein kvar tid, og dei er i samsvar med kommunen sin storleik, kompleksitet og risiko.

Dersom kontrollutvalet ønskjer å gjere ei tilleggsbestilling hos revisor utover vedteken ramme, må utvalet be kommunestyret om ei høgare ramme.

Kontrollutvalet har eit lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Sidan kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret, skal kontrollutvalet sitt budsjettvedtak i følgje forskrifa leggjast fram for kommunestyret, samstundes som kommunen samla budsjett for 2021 vert vedteke. Dersom **kontrollutvalet si innstilling** er lagt inn i rådmannen sitt budsjettframlegg frå administrasjonen, er det antatt at det **ikkje er naudsynt** å leggje framlegget fram for kommunestyret som **eige sak**.

I dei fleste kommunar er det praksis at utvalet si innstilling blir lagt inn i rådmannen sitt budsjettframlegg, utan endringar, dvs ingen kutt/reduksjon.

Budsjettet skal omfatte alle utgifter knytte til kontrollutvalet, sekretariatet og revisjonen si samla verksemd. Dette gjer at kontrollutvalet har eit forplikta ansvar for budsjett og regnskap tilsvarende det dei enkelte resultateiningane i kommunen har. Forskrifta pålegg kommunen å ha ei forsvarleg revisjonsordning og eit uavhengig sekretariat. Budsjettframlegget omfattar derfor **lovpålagte oppgåver**.

I rapport ”*85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane*” er det gjeve slik tilråding:

- ***Kommunestyra må setje av tilstrekkelege ressursar til kontrollutvalet sitt arbeid, mellom anna til rekneskapsrevisjon, forvalningsrevisjon og selskapskontroll.***

Ny forskrift om kontrollutvalg revisjon § 2 seier følgjande om budsjetthandsaminga:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettframlegget er delt inn i tre hovudpunkt: utgifter til kontrollutvalet sjøl, kjøp av sekretariat- og revisjonsteneste.

1. Kontrollutvalet sine eigne utgifter

Budsjettet bygger på ein aktivitet i utvalet som tidligare år med fem møte i året. Kontrollutvalet har møta sine på rådhuset om kvelden. Inga møtemat er budsjettert. Det er lagt inn noko midlar for å delta på kurs/møte. Budsjettet er omtrent på same storleik som andre kommune legg inn i sitt budsjett.

2. Sekretariatstenesta

Sveio kommune er medeigar i det interkommunale selskapet Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS og kjøper sekretariattenestene herfrå. I prisen ligg all normal aktivitet i kontrollutvalet, sakshandsaming, utsending av innkallingar og utskrifter, arkivhald m.m.

Representantskapet vedtok budsjettet for 2021 i møtet 027.04.20, sak 9/20. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det står at det betalast ein årleg fast grunnsom og etter medgått timeforbruk basert på eigardel. Kostnadene for Sveio neste år er sett til kr 189.200. Budsjettet vert sett til kr 190.000.

3. Revisjonstenesta

Revisjon av rekeneskapen vert utført innanfor fastsette lovkrav og til ein **fast** pris med inngått leverandør, samt opsjon for kjøp av timer til forvalningsrevisjon og andre kontroller med ca 250 timer pr år.

Noverande avtaleperiode og priser for revisjon er fra 01.07.16. Kommunestyret gjorde vedtak om å forlengje avtalen med Deloitte AS for eit år i møtet 17.06.19, sak 38/19. Avtalen gjeld nå til 30.06.21. Budsjettet til revisjon, inkludert med 250 timer til forvaltningsrevisjon, er i år sett til kr 421.000.

Ny revisjonsavtale vil bli gjeldande frå 01.07.21. Det er difor knytt usikkerheit til prisen for revisionstjenestene frå neste år, men sekretariatet vil gjere framlegg om kr 434 000 til revisjonskostanader neste år.

Kontrollutvalet sitt samla budsjettframlegg

For oversyn over budsjettforslaget for 2021, sjå eige vedlegg. Kommunen betaler meirverdiavgift på kjøp av tenester frå revisor. Desse vert refundert, slik at denne posten skal gå i 0. Det er sett opp eit samla budsjett på kr 720 00.000 eks mva for kontrollarbeidet for 2021.

Kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret. Forskrifta pålegg difor kommunen å sørge for at kontrollutvalet sitt framlegg til budsjetttramme skal følgje formannskapet si innstilling til kommunestyret, slik at dette framlegget er kjent for kommunestyret når totalbudsjettet skal handsamast.

Sekretariatet forutset at **dersom** det skjer ein reduksjon i budsjettframlegget skal det skje av formannskap/kommunestyre i tråd med forskriftene og ikkje av administrasjonen. Dersom kommunestyret vedtar endringar i kontrollutvalet sitt budsjettframlegg må dette meldast til kontrollutvalet via sekretariatet.

Saka vert lagt fram for kontrollutvalet til diskusjon knytte til utvalet sine prioriteringar for kommande år, samt ei tilråding til kommunestyret for kommande ramme for kontrollarbeidet.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø
Dagleg leiar/utvalssekretær

SVEIO KOMMUNE BUDSJETT 2008

INTERNT TILSYN OG KONTROLL

KOSTRA ART	TEKST	KONTROLL- UTVAL	SEKRE- TARIAT	REVISJON (RR, FR, SK)	TOTALT TILSYN OG KONTROLL 2008	TOTALT TILSYN OG KONTROLL 2007	Merk nader
10801	Godtgjersle leiar	7 875			7 875	7 875	1
10801	Godtgjersle medlemmene i kontrollutvalet	7 875			7 875	7 875	1
10802	Tapt arbeidsforteneste	-			-	-	2
10990	Arbeidsgjevaravgift	2 221			2 221	2 221	3
0	Lønsutgifter	17 971	-	-	17 971	17 971	
11151	Bevertning	-			-	-	4
11400	Annonsering	-			-	-	5
11500	Kurs og opplæring	25 000			25 000	25 000	6
11601	Skyss- og kostgodtgjersle	2 000			2 000	2 000	7
11950	Medlemskap og kontingentar	1 000			1 000	1 000	8
1	Andre utgifter	28 000	-	-	28 000	28 000	
13501	Kjøp fra andre kommunar			270 000	270 000	283 610	9
13750	Kjøp av tenester frå IKS der kommunen er med		117 000		117 000	114 000	10
3	Kjøp av tenester	-	117 000	270 000	387 000	397 610	
	TOTALT	45 971	117 000	270 000	432 971	443 581	

Merknader:

- Kontrollutvalet har fem faste medlemer. Det er rekna fire møte i året
Fast godtgjersle til leiaren i kontrollutvalet er 1,5% av orforaren si godtgjersle(525 000).
Godtgjersle til medlemmene er 0,075% av ordførargodtgjersla pr. møte
- Tapt arbeidsforteneste er sett opp med kr 0 då utvalet held møta sine på kveldstid.
- Arbeidsgjevaravgift er rekna med 14,1%.
- Kontrollutvlet har ikkje hatt servering på møta, budsjetterar difor med kr 0.
- Kontrollutvalet sine møte er i utgangspunktet lukka. Utvalet kan velja å ha opne møte, men då må ein budsjettera med midlar til utlysing.
- Føreset at utvalet skal senda representantar til møte i Forum for kontroll og tilsyn. Budsjetterar med same sum som i 2006
- Anslag
- Føreset at ein blir med i Forum for kontroll og tilsyn . Kontingent for kommunar opp til 5000 innbyggjarar kr 1000 pr. år
- Budsjett for revisjonen blir handsama styret i revisjonen 7.9.06. Summen dekkar rekneskapsrevisjon og forvalningsrevisjon.
Selskapskontroll er ikkje med i avtalen med revisjonen og må budsjetterast i tillegg, anslag kr 20000.
- Budsjettet sum for kontrollutvalssekretariatet er godkjent av styret for sekretariatet.
Summen dekkar sakshandsaming for kontrollutvalet, møteavvikling(inkl.innkalling og møterefarat) for fire møte i året.
I tillegg dekkar summen og utarbeiding av plan for selskapskontroll og plan for forvalningsrevisjon.

SVEIO KOMMUNE BUDSJETT 2021

KOMMUNEN SITT KONTROLLARBEID

KOSTART	TEKST	UTVALET	SEKR.	REVISOR (RR, FR, SK)	FRAMLEGG KONTROLL 2021	UTVALET SITT FRAMLEGG 2020	Merk nader
10801	Godtgjersle medlemmene	40 000			40 000	40 000	1
10802	Tapt arbeids- forteneste	2 000			2 000	2 000	2
10990	Arbeidsgjevaravgift	5 922			6 000	6 000	3
0	Lønsutgifter	47 922	-	-	48 000	48 000	
11151	Bevertning	-			-	0-	4
11205	Utgiftsdekn.,hotell, opphold, reise	-			-	-	5
11500	Kurs og opplæring	36 000			36 000	36 000	6
11601	Skyss- og kostgodtgjersle	5 000			5 000	5 000	7
11950	Kontingent FKT	7 000			7 000	7 000	8
1	Andre utgifter	48 000	-	-	48 000	48 000	
13700	Kjøp av revisjon frå privat selskap			434 000		421 000	9
13750	Kjøp av sekretariat frå IKS		189 200			183 000	10
3	Kjøp av tenester		189 200	434 000	623 200		
	TOTALT	95 922	189 200	434 000	719 200	700 000	

Merknader:

- 1.Utvalet har 5 faste medlemmer. Kr 23.800 til leder og kr 797 til medlem. Det er rekna 5 møte i året
- 2.Tapt arbeidsforteneste er sett til kr 2000.
- 3.Arbeidsgjevaravgift er rekna med 14,1%.
- 4.Kontrollutvalet har vald å kutte servering på møta.
- 6.Kurs/konferanser er viktig for å halde seg oppdatert, så det er lagd inn midlar til dette
- 7.I følge innleverte lister og evt. kjøring til kurs/konferanser
- 8.Sveio har medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn. Kontingent er sett for kommunar over 5000 innbyggjarar
- 9.Summen skal dekke reknesaksrevisjon (fastpris), forvalningsrevisjon og eigarskapskontroll (etter tinging av KU).
- 10.Budsjettet sum for sekretariatet er vedteke av repr.skap i april 2020
Summen dekkar sakshandsaming for kontrollutvalet og møteavvikling

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	26/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø		216

REVISOR SI EIGENERKLÆRING FOR 2020

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval tar den framlagde eigenerklæringa for 2020 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

Vedlegg: Revisor si eigenerklæring, dagsett 12.08.20

Saksorientering:

Kommunelova § 24-4 og forskrift om kontrollutval og revisjon kap. 3 (§§ 16-21) slår fast at oppdragsansvarleg revisor for kommunar skal være uavhengig til den reviderte verksemd. Forskrifta slår også fast at oppfølging av dette kravet ligg til kontrollutvalet, jfr § 3 – «påse.... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3».

Ifølgje kommunelova § 24-4 skal den som foretar revisjon for ein kommune ikkje ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisor sine nærståande har ein slik tilknyting til kommunen at den kan svekke revisor si sjølvstende og objektivitet. I tillegg seier forskrifta §§ 16-21 noe om dei krav som vert stilt for at revisor skal være uavhengig, og dei begrensninger som gjeld for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følgje forskrifta § 19 skal oppdragsansvarleg revisor **årleg**, og elles ved behov, gje ein skriftleg eigenerklæring av si sjølvstende til kontrollutvalet. Krav til sjølvstende og objektivitet gjeld også for revisor sine medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som pliktar å leggje fram ei **skriftleg vurdering** for kontrollutvalet.

Revisor gjer der greie for si sjølvstende overfor kommunen i samsvar med krava i kommunelova og i forskrifta. Det går fram at det ikkje ligg føre noe som tilseier at ho ikkje er uavhengig når det gjeld forholdet til Sveio kommune. Fråsegna vert gjeve på revisor sitt eige ansvar og skal ikkje godkjennast av kontroll- og kavalitetsutvalet, men bli tatt til orientering.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø
Dagleg leiar/utvalssekretær

Eigenerklæring - Uavhengighet

Deloitte AS v/partner Else Holst-Larsen stadfestar at vi oppfyller krava til uavhengigkeit i kommunelova § 24-4. Deloitte AS har gjennomført ein formell kontroll av eigen uavhengigkeit for å identifisere eventuelle relasjonar mellom relevante personar i Sveio kommune, og partnarar og andre tilsette i Deloitte som er underlagt revisorlova sine føresegner om uavhengigkeit, utan at det er identifisert forhold som er til hinder for at vi utfører revisjonsoppdraget.

Detaljert eigenvurdering av uavhengigkeit og andre krav jamfør forskrift om kontrollutval og revisjon følgjer punktvise under:

Særeigne tilhøve (§ 16)	Vi kjenner ikkje til at det ligg føre særeigne tilhøve som er eigna til å svekke tilliten til Deloitte AS som revisor for Sveio kommune.
Nærståande (§ 17)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje nærståande som har tilknyting til Sveio kommune som er av betyding for vår uavhengigkeit og objektivitet.
Tilsettingstilhøve (§ 18 a og b)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje anna stilling hos Sveio kommune eller i verksemder som kommunen deltek i.
Medlem i styrande organ (§ 18 c)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen er ikkje medlem av styrande organ i noko verksemd som Sveio kommune deltek i.
Deltek i eller har funksjonar i anna verksemd, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit (§ 18 d)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje funksjonar i noko verksemd som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor for Sveio kommune.
Rådgjevings- eller andre tenester som er eigna til å påverke revisors habilitet (§ 18 e)	Vi stadfester at det for tida ikkje vert ytt rådgjevings- eller andre tenester til Sveio kommune som kjem i konflikt med krav til uavhengigkeit og objektivitet.
Tenester under kommunens eigne leiings- og kontrolloppgåver (§ 18 f)	Vi stadfester at det for tida ikkje vert ytt tenester til Sveio kommune som hører inn under kommunen sine eigne leiings- og kontolloppgåver.
Opptrer som fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Vi stadfester at Deloitte for tida ikkje opptrer som fullmektig for Sveio kommune.
Eigenvurdering av uavhengigkeit (§ 19)	Vi stadfestar at Deloitte løypande vurderer vår uavhengigkeit, og at oppdragsansvarleg revisor årleg og ved behov gir ein skriftleg eigenvurdering av si uavhengigkeit til kontrollutvalet.
Teieplikt og unntak frå denne (§ 20)	Vi stadfestar at alle medarbeidarar til revisor er kjend med teieplikta etter kommunelova § 24-4, og er forplikta til å overhalde denne.
Dokumentasjon (§ 21)	Vi stadfestar at Deloitte etterlever dokumentasjonskrava i forskrift om kontrollutval og revisjon § 21, inkludert at vi dokumenterer korleis revisjonen er gjennomført, kva resultatet er av revisjonen, at alle forhold som tilseier at det kan føreligge mislegheiter eller feil dokumenterast særskilt, og at både art, omfang og eventuelle tilrådingar av eventuell rådgjeving og andre tenester for revidert eining blir dokumentert. All dokumentasjon blir oppbevart på ein ordna og betryggande måte i minst 10 år.

Haugesund, 12.8.2020

'Oppdragsansvarleg revisor

Else Holst-Larsen (partner)

7

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalet	14.09.20	27/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 14.09.20**Sekretariatet sitt forslag til vedtak:**

Sveio kontroll- og kvalitetsutvalet tar referatsakene 22 – 26/20 til orientering.

Vedlegg:

22. Statusoversikt september 2020
23. Komm.styrevedtak 15.06.20, sak 127-kontoll- og kvalitetutsutvalet –endringar i reglement
24. Innkalling til møte i havnerådet - Karmsund Havn IKS 04.08.20
25. Protokoll fra representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 12.06.20
26. Kommunal Rapport 17.08.20- «Kontrollutvalg kan kreve at komm.dir. stiller på møte»

Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, melding og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 07.09.20

Toril Hallsjø
Utvalssekretær

Sveio kontroll- og kvalitetsutval–Statusoversikt sept.2020

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
Nytt prosjekt	November møte				
Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)	04.05.20	Ca 40 t.	Under arbeid	Hausten 2020	Fellesprosjekt, KPMG AS
Andre saker					
Ny plan 2020 – 2024 med analyse	25.11.19, sak 28/19	150 t.	Under arbeid	Hausten 2020	Deloitte As

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i utvalet

Forvaltningsrevisjon/ selskapskontroll	Bestilt	Hand-saming i KU	Hand-saming i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
«Barneverntenesta»	22.01.19, sak 3/19	24.09.19, sak19/19	11.11.19, sak 61/19	Haust 2021., nov.møte	Deloitte AS

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Fylgt opp i KST	Merknader
Karmsund Havn IKS	31.01.18, sak 3/18	12.06.18, sak 13/18	18.06.18, sak 48/18	11.11.19, sak 70/19	KPMG AS
«Saksførebuing og vedtaksoppfølging»	31.01.18, sak 2/18	30.10.18, sak 24/18	12.11.18, sak 90/18	07.05.19, sak 8/19	Deloitte AS
Personvern	31.01.18	23.04.18			Oppfølging Våen 2019
Andre saker					
Plan – forvaltn. rev. og selskapsktr 2016-2020	03.12.15, 33/15	13.09.16, sak 20/16 og 21/16	31.10.16 sak 111/16 og 112/16	Neste 4 år	Deloitte AS

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Bjarte Stølås Storli	N-0	20/127

Saksnr	Utval	Type	Dato
062/20	Kommunestyret	PS	15.06.2020

KONTROLL- OG KVALITETSUTVALET – ENDRINGAR I REGLEMENT ETTER NY KOMMUNELOV

Prenta vedlegg:

KONTROLL- OG KVALITETSUTVALET – SAK TIL KOMMUNESTYRET OM ENDRING AV REGLEMENT

Særutskrift 11-20

11-20 Reglementet til kku - endringer etter ny kommunelov

Reglement 2020 - SVEIO KKU utkast

Saksopplysningar:

Rådmannen, 26. mai 2020

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:

- Lov om kommunar og fylkeskommunar av 22. juni 2018 nr. 83 (kommuneloven)

Saksorientering:

Følgande er ordrett sitat frå saksframlegg for kontroll- og kvalitetsutvalet i sak KON-11/20, behandla i møte 4. mai 2020. Kontroll- og kvalitetsutvalet fatta samråystes vedtak i tråd med sekretariatet si innstilling, sjå vedlagde særutskrift frå protokollen.

Etter kontroll- og kvalitetsutvalet sitt saksframlegg kjem vurderingar frå rådmannen.

Bakgrunn

Reglement for kontrollutvalet blei første gong vedteken av Sveio kommunestyre i møtet 30.01.12, sak 2/12. Reglementet hadde bakgrunn i tilråding frå kommunaldepartementet om at kommunane burde ha eigne reglement for kontrollutvalet.

Kommunelova har seinare blitt endra i 2012 og 2013, som fekk innverknad på reglementet. Reglementet blei då endra i 2014 etter kommunestyrevedtak 03.11.14, sak 72/14, etter innstilling frå kontrollutvalet same haust.

Kommunelova har no over fleire år hatt ein omfattande revisjon og blei vedtatt av Stortinget 22. juni 2018 med verknad frå ny kommunestyreperiode hausten 2019. Dette gjer at reglementen på nytt vert lagt fram for kontrollutvalet og kommunestyret for ny revidering. I følgje departementet bør reglement uansett bli gjennomgått og revidert minst ein gong kvar valperiode.

Endringar i vedlagt reglement er markert ved at dei er stroke over, og nytt framlegg og ny tekst er farga med rød skrift.

Reglementet er delt inn i 8 kapittel. Det omhandlar mellom anna om formål med å ha kontrollutval, val og samansetting, oppgåver, møte- og sakshandsamingsreglar og andre tilhøve. Kapittel 8 om høyring var nytt i 2014.

Endringane er som nemnt grunna i at kommunelova er endra og ny forskrift om kontrollutval og revisjon (no i felles forskrift) blei utarbeida i 2019.

Utvalet fekk nytt namn av kommunestyret i møtet 09.12.19, sak 115/19 etter innstilling frå kontrollutvalet. Reglementet er i stor grad retta når det gjeld namnet.

Kontrollutvalet sine verkemidlar

Kontroll- og kvalitetsutvalet har ein rekke verkemidlar for å utføre sitt arbeid og vide heimlar for å skaffe seg den informasjon som dei treng for å klårlegge i kontrollsaker. Utvalet må i kvart tilfelle vurdere om ei sak i tilstrekkeleg grad er klårlagt, spesielt dersom ressursane ikkje strekkjer til eller er mangelfulle. Eventuelt må utvalet ta opp med kommunestyret om å få tilført ekstra midlar.

Kontrollutvalet handlar på vegne av kommunestyret, og kan iflg. kommunelova § 23-2:

"kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalegt finner nødvendig for å gjennomføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også gjennomføre undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet."

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkete møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontroll- og kvalitetsutvalet har ulike måtar å skaffe seg informasjon på. Frå «verktøykassa» kan her nemnast (rankert etter kva som er minst og mest ressurskrevjande):

- orientering frå rådmann/kommunedirektør og andre tilsette i møte,
- informasjonsinnsamling av sekretariatet,
- undersøking/avgrensa undersøking av revisor,
- forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll,
- granskning av eit spesielt tilfelle innanfor eit område eller
- høyring i regi av kontrollutvalet.

Høyring vil seie at kontrollutvalet i møte skaffar seg informasjon i ei sak ved å be bestemde personar til å uttale seg munnleg, på spørsmål frå medlemmene. Det er berre eit fåtal kommunar i landet som har nytta dette, og inga kommunar på Haugalandet. Frå dei kommunane som har gjennomført høyringar er røynsla at dette er svært krevjande å gjennomføre, og avhengig av sakstype, kan stille store krav til kontrollutval og sekretariat.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) utarbeida i 2014 ein rettleiar og framlegg til reglement, som blei tatt inn som kap. 8. Kommunelovutvalet har seinare meint at det ikkje var naudsynt med nasjonale reglar, men oppmoda kommunar som skal gjennomføre høyring om å fastsetje lokale reglement.

Kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret, og endring av reglement må difor bli vedteke der. Saka er også med å legitimere kontrollutvalet si bruk av sine verkemiddel og til at kommunen og dei folkevalte blir betre kjend at desse virkemidla kan nyttast.

Ordet «tilsyn» er tatt ut av reglementet for å skilje mellom kommunen sitt kontrollarbeid og den kontroll som fylkesmannen eller andre statlige tilsynsmyndigheter gjer gjennom sine tilsyn, tilsvarande som i kommunelova.

Sekretariatet sine vurderingar

Sekretariatet har vurdert det slik at det vil vere nyttig for utvalet å fortsatt ha sitt eige reglement. Sjølv om ein del reglar, som før var ulovfesta, er koment inn i den nye kommunelova, er det fortsatt greitt å ta dette inn i reglementet for nærmare utdyping og supplement.

Rådmannen sine vurderinger:

Rådmannen ønsker å knyta nokon kommentarar til framlegg til revidert reglement for Sveio kontroll- og kvalitetsutval. Følgande var ikkje ein del av kontroll- og kvalitetsutvalet sitt saksframlegg i sak KON-11/20, men er lagd til i etterkant av at administrasjonen fekk saka tilsend frå kontroll- og kvalitetsutvalet.

I første avsnitt under pkt. 3 i framlegg til revidert reglement heiter det at «[k]ontroll- og kvalitetsutvalet skal ha *minst* 5 medlemmer» (rådmannen si kursivering). Dette er ei endring, då noverande reglement berre slår fast at det skal vera fem medlemmer. Rådmannen meiner talet på medlemmer må vera konkret fastsett på lik linje med talet på medlemmer i andre folkevalde organ i kommunen. Dette for å sikra føreseielegheit ved val av kontroll- og kvalitetsutval.

Under tredje avsnitt under pkt. 3 heiter det at bl.a. at medlem og varamedlem av «folkevald organ med avgjerdsmynne» er utelukka frå val til kontroll- og kvalitetsutvalet. Dette følger av kommuneloven § 23-1, tredje avsnitt, bokstav c. Men her heiter det òg at «[m]edlemmer og varamedlemmer av kommunestyret (...) er likevel valgbare». Dette er ei viktig presisering som rådmannen meiner bør vera med i sjølve reglementet, for å unngå forvirring.

Første avsnitt under pkt. 5.4 går som følger:

«Kontrollutvalet skal kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser gjere dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyre sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring. I heileigde kommunale selskap har kontrollutvalet rett til å vere til stades i generalforsamling, representantskap og andre eigarorgan. Kontrollutvalet og kommunen sin revisor skal varslast når det skal haldast slike møte.»

Første setning i ovannemnde avsnitt er ny, og er meir eller mindre direkte henta frå § 23-4 i den nye kommuneloven. (I noverande reglement heiter det at «[k]ontrollutvalet skal sjå til at det blir gjennomført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap».)

Rådmannen meiner det er viktig at denne kontrollen blir gjennomført på ein føremålstenleg måte, og at framlegget til tekst / lovteksten gir eit stort tolkingsrom når det kjem til korleis dette i praksis skal gjennomførast. Ein må unngå ei fortolking av dette som tilseier eit behov for saker med vurderingar til kommunestyret i forkant av kvart enkelt møte i eigarorgan. Det er viktig at planen for gjennomføring av eigarskapskontroll gir klare føringar som er praktiske og føremålstenlege.

Til hausten vil reviderte reglement for politiske utval i Sveio kommune bli lagd fram for behandling. Rådmannen foreslår at rådmannen får høve til å endra reglementet for kontroll- og kvalitetsutvalet i tråd med merknadane over, og at dette blir lagd fram i same sak som dei andre reviderte reglementa.

Rådmannen sitt alternative framlegg til vedtak:

1. Sveio kommunestyre vedtar å oppdatera reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval som følge av ny kommunelov.
2. Reglementet blir endra i samsvar med kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg, med dei endringar som skissert i rådmannen si vurdering.
3. Reglementet blir lagt fram for godkjenning i fjerde møteserie 2020.

Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg til vedtak:

1. Sveio kommunestyre vedtek å oppdatere reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval som følgje av ny kommunelov.
2. Reglementet blir endra i samsvar med vedlagt reglement.

Kommunestyret - 062/20

KOM - behandling:

Ole-Ørjan Hov (MDG) presenterte prosessen rundt arbeidet med oppdatert reglement. Han fremma rådmannen sitt alternativ til vedtak.

FRAMLEGG TIL VEDTAK FRÅ OLE-ØRJAN HOV:

1. Sveio kommunestyre vedtar å oppdatera reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval som følge av ny kommunelov.
2. Reglementet blir endra i samsvar med kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg, med dei endrinagr som skissert i rådmannen si vurdering.
3. Reglementet blir lagt fram for godkjenning i fjerde møteserie 2020.

RØYSTING

Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg blei sett opp mot Hov (MDG) sitt framlegg. Resultatet blei samråystes i favør av sistnemnde.

KOM - vedtak:

1. Sveio kommunestyre vedtar å oppdatera reglementet for Sveio kontroll- og kvalitetsutval som følge av ny kommunelov.
2. Reglementet blir endra i samsvar med kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg, med dei endrinagr som skissert i rådmannen si vurdering.
3. Reglementet blir lagt fram for godkjenning i fjerde møteserie 2020.

Protokoll

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST 2/20

DATO: fredag 12. juni 2020

TID: 11.30-11.42

STED: Teams møte

TILSTEDE

Karmøy kommune:	Ordfører Jarle Nilsen
Haugesund kommune:	Ordfører Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune:	Ordfører Sigmund Lier
Utsira kommune:	Varaordfører Tove Grimsby
Bokn kommune:	Ordfører Osmund Våga
Sveio kommune:	Varaordfører Ruth Erikseth
Vindafjord kommune:	Ordfører Ole Johan Vierdal
Suldal kommune:	Varaordfører Øyvind Tveitane Lovra
Sauda kommune:	Ordfører Asbjørn Birkeland
Etne kommune:	Ordfører Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Rogaland fylkeskommune:	Kjartan Øvstedal
Administrasjonen:	Inger K. Haavik
Andre:	Vibeke Vikse Johnsen, styreleder Haugaland Vekst
Velg et element.	

SAKSLISTE

Sak 05/20: Valg av møteleder

Arne-Christian Mohn ble valgt.

Sak 06/20: Godkjennelse av innkalling og dagsorden

Godkjent

Sak 07/20: Behandling av årsregnskap 2019

Enstemmig vedtatt.

Sak 08/20 Fastsettelse av styrehonorar

Styrehonoraret ble enstemmig vedtatt som foreslått,
styreleder kr. 25.000 og styremedlemmer kr. 15.000.

Protokoll side 2, Representantskapet Haugaland Vekst 2/20 den 12. Juni 2020

Haugesund den 12. juni 2020

Handwritten signature of Arne-Christian Mohn.

Arne-Christian Mohn

Sigmund Lier

Tove Grimsby

Osmund Våga

Ruth Eriksen

Ole Johan Vierdal

Øyvind Tveitane Lovra

Asbjørn Birkeland

Mette Heidi B. Ekrheim

Jarle Nilsen

Kjartan Øvstedal

KARMSUND HAVN (IKS)
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Innkalling til møte i havnerådet

Det innkalles med dette til ekstraordinært havnerådsmøte for Karmsund Havn.
Møtet avholdes via Teams, link til pålogging legges i outlook-innkallingen.

Tirsdag den 04.08.2020, kl. 12.30

Til behandling i møtet foreligger:

Sak 12/20 Kapitalforhøyelse i Havnekraft AS (s. 2)
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)

Sak 13/20 Masseuttak Stutøy Nord og utfylling i sjø (s. 63)
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)

Sak 14/20 Byggemodning tomteområde Stutøy Nord (s. 154)
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)

Eventuelt

Forfall bes meddelt administrasjonen, som vil kalle inn vara ved eventuelle forfall.

Haugesund, 27.07.2020

Tore Gautesen
Havnedirektør

PUBLISERT 17.08.2020 10:11 - Kommunal Rapport

Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte

Når har kommunedirektøren rett til å legge fram sitt syn for kontrollutvalget?

SPØRSMÅL: I hvilke typer saker som kontrollutvalget skal behandle, har kommunedirektøren rett til å uttale seg?

SVAR: I kommuneloven [§ 23–5](#) første setning har vi en bestemmelse der det fastslås som alminnelig regel at kontrollutvalget skal «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget». Denne bestemmelsen sier ikke noe om hvor ofte slike rapporteringer skal foretas, men tar i utgangspunktet sikte på mer generell og oversiktspreget rapportering med ikke for lange mellomrom, minst én gang i året. Nærmere bestemmelser om hva det skal gis uttalelse om her, er gitt i kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften, se dennes §§ 3 og 4.

I kommuneloven § 23–5 andre setning er det så en bestemmelse om at «I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.» Etter sin plassering tar denne regelen sikte på de rapporter som er omtalt i første setning.

Det er altså ved behandlingen av disse kommunedirektøren skal anmodes om å uttale seg, og bestemmelsen må forstås slik at her skal kommunedirektøren gis anledning til å møte i utvalget og legge fram sitt syn.

Denne bestemmelsen må imidlertid ikke leses «antitetisk» – altså slik at det bare er ved behandling av disse rapportene at kommunedirektøren kan eller skal gis anledning til å uttale seg.

For andre saker for kontrollutvalget er riktignok det alminnelige utgangspunktet at kommunedirektøren ikke har *rett* til å møte og delta i kontrollutvalgets møter, se [§ 13–1](#) femte avsnitt, men i [§ 23–1](#) tredje avsnitt er fastsatt at utvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og foreta de undersøkelser det finner nødvendig.

Det betyr at kommunedirektør eller andre i administrasjonen kan innkalles til å møte for utvalget, eller bli bedt om å avgive en skriftlig redegjørelse.

Det er i utgangspunktet utvalget som kan kalle inn tilsatte eller be om en skriftlig redegjørelse fra dem – når dette anses «nødvendig».

Men utvalget har en alminnelig plikt å påse at en sak er forsvarlig utredet før det tar stilling til den. Det betyr at utvalget har et selvstendig ansvar for å vurdere om det her er behov for ytterligere informasjon som tilsier at enten kommunedirektøren selv eller en av hennes underordnede blir bedt om å gi en redegjørelse eller å møte for utvalget.

Men dette er altså ikke en rett for kommunedirektøren eller andre tilsatte til å møte for utvalget, bare en konsekvens av utvalgets generelle utredningsansvar overfor kommunestyret eller fylkestinget.